

jiinca nu

AYLIK SIYASİ DERGİ

Aralık 1979

Sayı: 2

JİNA NÜ

aylık siyasi dergi

KASIM 1979 SAYI/2

İçindekiler

- GÜÇ BİRLİĞİ ERTELENEMEZ BİR GÖREVDİR
- 14 EKİM SEÇİMLERİ VE SONUÇLARI
- ORTAK AÇIKLAMA
- EKİM DEVRİMİNİN ULUSLARARASI ÖNEMİ
- «SOL» MACERACILIK YENİLGİYE GÖTÜRÜR
- SİLAHSIZLANMA VE ÖNEMİ

Sahibi: Mehmet Ece/Sorumlu yönetmen: Eyüp Kemal

Adsız/Yönetim Yeri: Hastahane Sok. Çağ oteli arkası

VAN/Abone bedeli: 6 aylık 180 TL. 1 yıllık 360 TL.

Yurtdışı iki katıdır.

DÜZELTME

Geçen sayımızda anlam değişikliğine yol açabilecek bazı yanlışlıklar yapılmıştır. Bunları aşağıdaki biçimde düzeltir okuyuculardan özür dileriz.

Sayfa 5 sıra ikide «atacak» sözcüğünün yerine «pekiştirecek» sözcüğü getirilecek sayfa 56 sıra 12 de «halklara şiddete» biçiminde yazılmış olan kısım «halklara karşı şiddete» olarak, sayfa 64 sıra 28 deki «Kürdistan» sözcüğü «Huzistan» olarak ve sayfa 72 sıra 11 ve 12 deki «Kominist» sözcükleri «Komünist» olarak düzeltilecek.

GÜÇ BİRLİĞİ ERTELENEMEZ BİR GÖREVDİR

14 Ekim seçimlerinde CHP'nin büyük bir başarısızlığa uğramasından sonra, Ecevit'in başkanlığındaki sosyal demokrat ağırlıklı hükümet istifa etmek zorunda kaldı. Ardından, hükümeti kurma görevi, seçimlerde parlamentoya en çok adam götüren AP'nin Genel Başkanı Süleyman Demirel'e verildi. Demirel hemen çarçabuk ve çok kolayca, başta faşist MHP'nin olmak üzere MSP'nin, CGP'nin, diğer bazı parlamenterlerin ve hatta belirli ölçülerde CHP'nin desteğini sağlayarak hükümeti kurdu.

MHP ve MSP gibi partiler, Demirel'in başkanlığındaki AP «azınlık hükümetini» kayıtsız şartsız destekleyeceklerini defalarca kamu oyuna duyurmak için büyük bir özen gösterdiler. Fakat gerçekte bu kamuoyunu aldatma çabalarından ve ikiyüzlülükten başka birşey değildir. Çok açık olarak, ortadadır ki onlar, emekçi halk kitleleri üzerindeki baskı, sömürü ve zorbalıklar daha da arttırılacağı, sıkıyönetim uygulamaları daha da şiddetlendirileceği, anti-demokratik girişimler daha da yoğunlaşacağı ve faşizm ve gericilik böyle

bir ortamda elde edeceği olanaklarla daha hızlı ve kolay tırmanacağı için yeni kurulan hükümeti desteklemektedirler.

Zaten Demirel daha hükümeti kurma çalışmalarına ilk balşar başlamaz, nasıl bir politika izleyeceğini, hükümetinin neler yapacağını bütün kamuoyuna açık seçik, ilan etmiştir.

AP «azınlık hükümeti», sömürgeci tekelci burjuvazinin isteklerine uygun olarak hareket edebilecek bir program ortaya koymuştur.

Bu demektir ki önümüzdeki günlerde, burjuvazinin işçi sınıfı ve diğer emekçi halk kitlelerine karşı saldırısı daha da artacaktır. Demirel «Devlet Güvenlik Mahkemeleri»nin yeniden kurulacağını, olağanüstü hal yasasının çıkartılacağını beyan etmektedir. Bu beyanlar hükümet programında da olduğu gibi yer almıştır. Ayrıca bununla da yetinilmemektedir. İşçi sınıfının ve diğer emekçi kitlelerin ekonomik-demokratik yığın örgütleri olan Sendika ve derneklerin faaliyet alanlarının daraltılması ve emekçi yığınların muhalefetinin engellenmesi için sendikalar ve dernekler yasasının değiştirilmesinden bahsedilmektedir. Kısacası pekçok anti-demokratik yasa ve değişiklikler getirilerek, burjuvazinin saldırılarına karşı halkın eli ve kolu bağlanmak istenmektedir. Sıkıyönetimin daha da uzatılacağı kesindir. Hatta yeni hükümet sıkıyönetimin bugünkü kapsam ve uygulamalarıyla yetinmemekte, sıkıyönetimin uygulama alanını ve baskıcı dozunun daha da arttırma yoluna gitmektedir.

Gerici - Faşist güçler, AP «azınlık hükümeti»nin kurulmasıyla birlikte saldırı ve cinayetlerini

yeniden arttırmaya başladılar. Bugünkü ortamda, Fasistler, kuşkusuz yalnız cinayet ve saldırılarını arttırmakla yetinmeyecekler, gerici AP hükümetinin kendilerine tanıyacağı destek ve olanaklarla devlet mekanizmasının her tarafında yeniden üslenmeye ve devlet kurumlarını ele geçirmeye çalışacaklardır.

Bu demektir ki, önümüzdeki günlerde emekçi halkımız, burjuvazinin daha da yoğunlaşmış ve katmerleşmiş topyekûn saldırılarına hedef alacaktır. Fasist tırmanış hız kazanacak, demokrasi güçlerine, bu güçlerin ellerinde bulundurdukları mevzilere yönelik saldırılar artacaktır.

Bu durum karşısında, başta sosyalistler olmak üzere tüm devrimcilere, ilericilere ve yurtseverlere önemli görevler düşmektedir. Demokrasi güçleri, işbirlikçi-tekelci sömürgeci burjuvazinin yeni saldırılarına karşı hazırlıklı olmak zorundadırlar. Burjuvazinin baskılarını ve gerici faşist güçlerin saldırılarını püskürtmenin biricik yolu, Türkiye ve Kürdistan'daki tüm demokrasi güçlerinin uzun erimli, kalıcı ve sağlam temellere oturmuş güç ve eylem birliğinin sağlanmasından geçer! Vakit geçirilmeden böyle bir birliğin temellerinin atılması için herkes üzerine düşeni yapmak zorundadır. Çünkü güç ve eylem birliği artık önümüzde ertelenemez bir görev olarak durmaktadır.

JİNA NÜ

14 EKİM SEÇİMLERİ VE SONUÇLARI

Sömürgeci burjuvazinin reformist kesiminin temsilciliğini yapan CHP ağırlıklı hükümet ve bu hükümetin iskelet görevini yapan CHP'nin Emperyalizm ile olan uzlaşmacı politikasının «AET, Dünya Bankası, İMF» gibi finans kuruluşlar karşısındaki teslimiyetçi tavrının pekiştiği bir süreçte seçimler yapıldı.

Seçimler, işsizliğin, paranın sürekli değer kaybına uğramasının, satınalma gücünün düşmesinin, döviz darboğazının, temel ihtiyaç maddeleri yokluğunun ücretlerin dondurulmasının, doruk noktasına gelerek ekonomik bunalımların yoğunlaştığı bir dönemde yapıldı.

Seçimler, sömürgeci burjuvazinin, metropolde, işçilerin, köylülerin, emekçilerin gelişen bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm uğruna etkin mücadeleleri ile Kürdistan'da boyutlanan ulusal demokratik muhalefetin gelişip serpilmesi karşısında yaşadığı korku ve öfke döneminde girdik.

14 Ekim seçimleri, sıkıyönetim, yasa-dışı lo-kavt, demokratik yığın örgütlerinin kapatılması,

ilerici, devrimci yayın organlarının yasaklanması, devrimcilerin, yurtseverlerin sürülmesi, tutuklanması, faşist saldırıların artması, ve toplu katliamların tezgahlanmasına varan yoğun siyasi bunalımlarla dolu bir dönemde yapıldı.

Bu dönem Kürdistan'da sömürgeci baskı ve uygulamaların alabildiğine katmerleştiği bir dönemdir. Operasyonların, toplu imha provalarının düzenlendiği, her türlü değerlerin, yerli işbirlikçilerle imha edilmeye devam edildiği bir ortamda seçimleri yaşadı.

14 Ekim seçimlerine, Türkiye ve Kürdistan'da demokrasi güçlerinin birlikte yoksun, bölük börçük, dağınıklığın egemen olduğu, birlik sancılarının çekildiği, güç ve eylem birliğinin kendini dayattığı bir ortamda gidildi.

Seçimlere, kısıtlı burjuva demokrasisine «ara verme» düşüncelerinin ileri sürüldüğü ve bunun «ara rejim» gibi kavramlarla açıklanmaya çalışıldığı günlerde gidildi.

Ülkemizde seçimlere, «yurtseverlik» adına toplu imhaların gerekçelerini hazırlamaya yönelik provakasyonların tezgahlandığı bir ortamda girdik.

Kısaca 14 Ekim seçimleri, Türkiye'de ekonomik, politik, toplumsal bunalımların bütün yoğunluğu ile süregeldiği bir dönemde yapıldı.

SEÇİMLERİN SİYASAL SOL GÜÇLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

14 Ekim kısmi senato ve milletvekilliği ara seçimlerinin, en genel anlamıyla siyasi sol güçler

açısından özel bir anlam ve önemi vardı. Bu anlam ve önem, öteden beri Türkiye ve Kürdistan'da mevcut ekonomik ve politik bunalımların nedeni olarak tüm sömürgeci burjuva partileri tarafından karşılıklı olarak «birbirlerini suçlayıp sorumlu tutmaları» şeklindeki yalan ve demagojiye dayalı propağandaların çürütülerek, en geniş yığın-lara bunalımların gerçek nedenlerini açıklama görevinde somutlaşıyordu.

1979 seçimlerinin siyasal sol güçler açısından önemli olan diğer bir yanı ise, her geçen gün sömürgeci burjuva partilerinin en genel anlamıyla geniş emekçi yığınlarından soyutlanma sürecinde, sosyal demokrasinin reformist anlayışının, sömürgeci karakterinin, bin bir vaatlerle «Umut» ve «tek seçenek» olma iddialarının çürümesi karşısında siyasal sol güçlerin ve özellikle sosyalistlerin seçimlere «SEÇENEK» olarak katılmaları görevinin kendisini dayatmasıydı.

Seçimler öncesinde bu anlamda önemli görevleri yerine getirme zorunluluğu açıktı. Bu görevleri yerine getirebilme koşullarından bir tanesi, seçimlerin yapıldığı bu zor koşullarda, demokrasi güçleri arasındaki dağınıklığın giderilerek, ilkeli ve sağlam temellere dayalı güç ve eylem birliğinin sağlanması idi. Bizce sözü edilen bu güç ve eylem birliğinin yolu, metropolde, demokrasi güçlerinin kendi aralarında gerçekleştirecekleri «Güç birliği ile sömürge ülkemizde demokrasi mücadelesinde yeri olan güçlerin birliğinin, iki ulusa mensup demokrasi güçlerinin ilkeli güç ve eylem birliğinden geçiyordu.

Oysa, demokrasi cephesinde durum hiç te

iç açıcı değildi. Bir yandan, kendi aralarında oluşturma zorunluluğu ile karşı karşıya buldukları güç ve eylem birliğine oluşturamama gibi olumsuzluk çemberi içindelerken, diğer yandan da bazıları tutarlı bir seçim politikasını bile tesbit etmiş değillerdi. Bir bölümü seçimlere katılmanın gereğini —dağınıklığa rağmen— vurgularken, diğer bir bölümü, «boykotçular» blokunu oluşturuyordu. Örneğin, somut şartların somut tahlilini yapabilme yeteneğinden yoksun «Devrimci Yol» un boykotçuların başını çekmesi şaşırtıcı değildi. Seçimler öncesinde, bazı sol güçler arasında da birlik çağrıları yapıldı ama nedense sonuç alınamadı.

Böylece 14 Ekim 1979 seçimlerine, siyasal sol güçler, gerek Türkiyede, gerekse Kürdistanda ilkeli ve geniş kapsamlı güç ve eylem birliğini oluşturamadan girdi. Bu birliğin sağlanamamasının nedenlerinden bazılarını bizce ,sekte davıanışlar, grupçul yaklaşımlar, yoğun ideolojik-politik ayrışmalar, «büyük olma fobileri» oluşturur. Buna rağmen, yeterli olmasa bile, TSİP ile Devrimci-demokratlar arasında ilkeli, tam kapsamlı seçim işbirliği sağlanabildi. Bu seçim işbirliğinin sağlanmasına yönelik görüşmeler «ÖZGÜRLÜK YOLU» ile birlikte sürdürülmesine, rağmen, görüşmelerde tüm güçlerin anlaşabilecekleri ortak bağımsız adaylar göstermenin olanakları oluşmadı diye seçim işbirliklerinden çekildikleri görüldü. Seçimler öncesinde, tavırlarını belirleyen broşürlerinde kitlelere yanlış bilgiler verdiler. Bu konuda «... öneriyi biz götürdük, ama gerekli süre içinde tavırlarını belli etmediler» (Seçimlerde Kit. Gerçek Kurtuluş Yolunu Gösterelim. Roj

Yay.) diyerek işin içinden sıyrılmaya çalıştılar.

TSİP ile Devrimci-Demokratlar arasında sağlanan ilkeli ve tam kapsamlı seçim işbirliği karşısında TİP'in tutumu ve yorumu da ilginç oldu. Yürüyüşte çıkan «Oportünizm ve Seçim Politikası» başlıklı yorumda, bu seçim işbirliğinin «İlkesiz ve aşiret ilişkileri üzerinde temellendiği savunularak, TSİP'in listelerinde bağımsız olarak yer alan devrimci-demokratların kendi politik çizgileri doğrultusunda propağanda yaptıkları, TSİP'in de onları (Devrimci-demokratları) seyrettiği ifade edildi. (Yürüyüş. Sayı. 234) Biz onlara, bu seçim işbirliğinin ilkesiz olup olmadığı «Ortak Deklarasyon»u okuyarak öğrenmelerini tavsiye ederiz. Sanıyoruz Devrimci-demokratların adaylarının Radyo-T.V. konuşmalarına TİP ve onun «60 yıllık denenmiş, sınanmış (!) kadroları» katılmıyor olacaklar ki, TSİP suçlanıyor Türkiye'de sol'un güçbirliğine yönelik çalışmaları, ürkek, kendi içine kapalı, sekte tutumuyla baltalayan TİP'in bu anlayışla nerelere varacağı bilinmiyor. *Mardin'nin Cizre ilçesinde*, senatör adaylarından birinin, bir toplantıda, «oylarınızı bunlara vereceğinize CHP'ye verin» deyişi, partilerinin ne denli sınanmış, süzülmüş, kadrolara sahip olduğunun kanıtıdır herhalde..

Genel olarak, metropoldeki sol, sömürge ülkedeki devrimcileri görememiş, ya da onlara değışik, yanlış yorumlarla yaklaşmıştır. Oysa, Devrimci-demokratlar ile TSİP arasında sağlanan ve ifadesini deklarasyonda somutlaştıran ilkeli ve tam kapsamlı seçim işbirliği ve bunun sonuçları, onları bir kez daha yanıltmıştır. Denilebilir ki, gerek Türkiye'de, gerek Kürdistan'da demokrasi güçle-

ri arasındaki olumsuzluklar bütün açıklığı ile ve yalınlığıyla seçimlerde daha iyi belirginleşmiş bulunmaktadır. Özellikle seçim dönemi boyunca, hiç arzulanmamasına rağmen, Politika Gazetesi, seçim gibi en geniş kitleleri ilgilendiren, siyasal atmosferin olancasıyla yükseldiği bir dönemde yayın alanını oldukça daraltarak seçim olayını sadece İstanbul ve Bakiye Beria Onger düzeyine indirgeyerek basitleştirmiştir. Seçim yapılan 29 ilde, sosyalistler seçime katılmış, hem merkezi hem yerel düzeyde seçim işbirliklerine gidilmiştir.. Kuşkusuz bu olumludur. Fakat İstanbul'da ki bağımsız aday bu olumluluğa tercih edilmizse bu da bir olumsuzluktur.

TSİP'in hissedilir bir oranda oylarının artışı, Siirt ve Mardin'deki «ÖZEL GÜÇ»le yorumlamaya çalışanların «özel güç»ten neyi anladıkları merak ediliyor. Özellikle içinden geçtiğimiz süreçte demokrasi güçlerini bekleyen sınavlar var. Demokrasi güçlerinin birliğinin örülmesi, kendisini somut olarak dayatmıştır. Ama sorunlara gösterilecek her olumsuz yaklaşım ve grupçu değerlendirmeler dün olduğu gibi bu gün de devrimcilerin işine yaramayacaktır.

14 Ekim 1979 ara seçimleri ile 1977 genel seçimleri arasındaki önemli farklılıklardan birisi, son seçimlerde sol'un SEÇENEK olarak ortaya çıkmasıdır. Ama bu konuda başarı elde edilememiştir. İşçi sınıfının bağımsız politikası adı altında, değişik isim ve amblemlerle geniş emekçi yığınlarının karşısına sömürgeci burjuva partileri karşısında bir seçenek olarak ortaya çıkma, kitleleri şaşırtmış, hatta ne yapacağını bilemez bir

duruma sokmuştur. Propağandalar yetersiz bile olsa yapılmasına rağmen HEDEF gösterilememiştir. Bu durum, seçenek olma özelliğini ortadan kaldırmış, onları olumsuz sonuçlarla karşı karşıya bırakmıştır. Bu bakımdan hiç kimse «Biz sonuçtan memnunuz» gibi kendisini aldatmaktan başka bir işe yaramayan düşüncelere kaptırma malıdır. TSİP-TİP-BD'nın aldığı toplam oyların 128.580 olduğu gözönüne alınırsa genel olarak seçimlerde elde edilen sonuç, sol'un yığınlarla yeterince bağ oluşturmadığını kanıtlamıştır.

CHP'DEN SOL'DA OLANLARIN VEYA GÖRÜNMEK İSTEYENLERİN DURUMU

SEÇİMLER 14 EKİM 1979

TSİP	TİP	BD	TBP	SDP	BAĞIMSIZLAR
ve Dev.					
Dem.					
67135	38.617	22.828	59.814	39.660	13.911

Seçimler sonrası ortaya çıkan diğer bir sonuç ise; Yığınların parlementer mücadeleden umudunu keserek, başka mücadele biçimlerini deneme koşullarının olmadığı bir dönemde, «Namluların gölgesinde yapılan seçimlere hayır!» «...bu koşullar altında seçimlere katılmak,» demokratik «sıkıyönetim aldatmacalarına iştirak etmek, ve uygulanmakta olan faşist baskı politikalarına karşı mücadeleden vazgeçmek, onları desteklemek anlamına gelecektir,» gibi soyut belir-

lemelerle «boykot» çağrılarında bulunanların bu tezlerinin havada kaldığı, somut şartların ürünü olmayan düşüncelerin iflas ettiği, 1977 seçimlerinde oy kullanma oranı % 70 dolaylarında iken, 1979 seçimlerinde bu oran % 76.2 ye yükselmiş, böylece yanılı ortaya çıkmıştır.

14 Ekim 1979 tarihi, Türkiye'de sosyal demokrasinin iflasının tarihidir. Kitlelere binbir vatlerde bulunanlar, «sağa da sola da karşıyım» diyenler gerekli olan yanıtı almış bulunuyorlar. Tutarsız politika, onları «temsili» ettikleri «Milli İrade»nin çok az (% 28) bir kesimi ile yalnız kalmalarına neden oldu. CHP 1965 yılından 1977 yılına kadar tam 12 yılda elde ettiği başarıyı 20 ayda kaybetmiştir. Sonuç bununla kalmamış, partiyi karıştırmış, sol sosyal demokrasi ile sağ sosyal demokrasinin ayrışma sürecini hızlandırmıştır.

Seçimlerde verilen oylar; burjuva politikasına bir tepkinin ifadesidir. Ne var ki bu tepki ters olmuştur. Burjuvazi, suçlunun ekonomik, politik, bunalımların asıl nedenini gizlemede başarılı olmuş, demokrasi güçleri açısından, alternatif olamama, tepkinin ters olması sonucunu ortaya koymuş bulunmaktadır.

Seçimler, seçimler öncesi Türkiyede mevcut olan ekonomik, politik, sosyal bunalımları ortadan kaldıramamıştır. Hükümet bunalımını daha belirgin bir biçimde ortaya çıkarmış bulunmaktadır. Seçim sonrası CHP ağırlıklı hükümet istifa etmek zorunda kalmış, yeni hükümet oluşturma çalışmalarına gidilmiştir. Sağda MHP, MSP oy

oranlarını korumuş, % 1 lik bir artış sağlanmıştıdır.

Kürdistan'da seçimlere, devrimci-demokratlar daha önceden yayınlanan Bildirge ve Deklerasyon ışığında disiplinli, programlı ve düzenli bir şekilde katıldı.

Devrimci - demokratlar, seçimlere katıldıkları tüm illerde, —özellikle Mardin-Siirt-Van'da— çalışmalarında, en geniş yığınlara sömürgeci burjuva parlamentosunun koşullarımızda sorunlarımıza hiç bir köklü çözüm getiremeyeceğini vurguladılar. Kitlelerin alabildiğine politik duyarlılık içinde bulunduğu bu süreçte, bilimsel sosyalist bir anlayışla ajitasyon ve propaganda çalışmalarına büyük hız verdiler.

Kürdistan'da seçimleri «boykot» eden ya da seçimlerde tavırsız kalan siyasi grup ya da güçlükler oldu. Oysa, içinde bulunulan süreçte, Kürdistan sömürge ilişkiler içerisinde olsa bile, Kürdistanlı devrimci, demokrat, yurtsever insanların parlamento seçimlerine karşı kayıtsız kalması düşünülemez. Süreç, «Ala Rızgarı»cilerin ve «Apo-cu»ların iddia ettikleri gibi, parlamenter mücadelenin reddi süreci olmadığı gibi, böyle bir mücadele uzlaşma ve teslimiyet anlamına da gelmez. Tersine, seçimleri boykot ya da kararsızlık, pasifizmden, sol sekte anlayıştan, oportünizmden başka bir şey değildir. Sömürge konumunda olmak, parlamenter mücadelenin reddi anlamına gelmez.

Seçimleri, devrimci-demokratlar dağınık olan hareketin sömürgeciliğe, emperyalizme, faşizme

ve her türlü gericiliğe karşı ilkeli birliğini sağlamak için bir araç olarak kullandı. Bu konuda yeterli olmasa bile bir başarı elde edilmiştir kanısındayız. Seçimlerde en geniş sol hareketin ilkeli birliği, Kürdistanda sağlanamamıştır. Bu bazılarının ifade ettiği gibi, devrimci demokratların tavırsızlığından değil, kendilerinin kararsızlığından kaynaklanmaktadır.

Seçimlerde sömürgeci burjuvazinin politikalarının, oyunları, yalan ve demagojiye dayalı politikaları önemli ölçüde teşhir edildi. Emekçi yığınların ulusal demokratik istem ve taleplerini kendilerine yem olarak kullanmaya çalışan burjuva siyasi organizasyonlarının gerçek yüzleri propaganda ve ajitasyon ile sosyalist çalışmanın tüm araçları kullanılarak örgütlü bir güçle de şifre edildi. Çeşitli biçimlerde konulan yığınsal miting ve gösterilerle, Radyo-TV. konuşmalarıyla, gazete, broşür, bildiri aracılığıyla, coşku içinde en geniş yığınlarla bağ kuruldu.

Bu amaçlara varabilmek amacıyla, siyasal sol güçlerin çalışmalarının seçimlerde burjuvazi tarafından, çeşitli baskılarla engelenilmeye çalışıldığı görüldü. Sömürgeci burjuvazinin militarist, bürokratik, engeller ile yerel gerici güçlerin yani kapitalist toprak ağalarının, ticaret burjuvazisinin, şeyhlerin, kısaca gerici güçlerin her alanında, her birimde sosyalistlerin karşısına dikildikleri görüldü. İşçi sınıfı başta olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakalar ile bağ kurulamaması için ellerinden gelen çabayı sarfettiler. Örneğin, Radyo-TV konuşmaları yasaklandı. Kimi mitingler sabote edilerek engellendi. Seçim bildirimlerini

okuyanlar ya da taşıyanlardan bir bölümü gözaltına alındı. Yüzlerce insan, yasal dayanaklardan yoksun, suçsuzca tutuklandı. Yetkili mercilere telgraflar çekilerek, kadrolar ispiyonlandı. Ama tüm bu çabaların sonuç vermediğini seçimler sonucunda geniş emekçi yığınların oyları ile yüzlerine vurduğu tokat ortaya koydu.

Seçimlerde, kırsal kesimde en geniş yığınlarla diyalog kurma, en geniş yığınlara politikanın, bilimsel dünya görüşünün, sosyalizmin götürülmesine rağmen bu tür çalışmaların yeterli olduğu söylenemez. Kaldığı, seçimleri salt oy oranı ile değerlendirmenin ne kadar yanlış olduğu açıktır. Mardin ve Siirt illerinde kentsel alandan alınan oylar 15.000 dolaylarınca iken, kırsal alanda alınan oy miktarı 25.000 dolaylarındadır.

Sonuç olarak denilebilir ki;

14 Ekim 1979 seçimleri, zor koşullar altında yapıldı. Sıkıyönetim altında seçimlerin yapıldığı ülkelerin sayısı 2-3 ü bulmaz. Türkiye de bu ülkeler arasında yerini alarak bununla tarihine önemli bir olayı daha yazmış bulunuyor. İşte bu zor koşullar altında seçimlere siyasal sol güçlerin katılması aslında küçümsenecek bir olay değildir. Bununla çok şeyler kazanılmıştır. Ancak seçimlere dağınık olarak katılma, onlar açısından olumsuz olmuş, oy oranlarının düşük olmasında etkili bir neden olmuştur.

Seçimler, gerek Türkiyede gerekse Kürdistan-da, demokrasi güçlerinin, grupçul davranışlarından, sektör tutumlarından büyük olma fobilerinden kurtularak tutarlı, kalıcı, güç ve eylem bir-

liklerine yönelik çabaları yoğunlaştırmaları görevinin artık ertelenemez bir şey olduğuyula ilgili büyük bir gerçekliği gözler önüne sermiştir.

Bu seçimlerde, tekelcilere yaranma ve faşizm karşısında mücadelede bocalama politikasını güden sosyal demokrasi emekçiler tarafından mahkum edildi. Ancak şu önemli nokta da gözde kaçırılmamalıdır. Reformizmin kitleler üzerinde yarattığı uyumsuzluk ve siyasi çarpıtmalar, gerici siyasetin etkinliğine önemli olanaklar tanımıştır.

Seçimler sonrası elde edilen veriler gözönüne alınarak, bizlere düşen görevlerin neler olduğunu tesbit etmek gerekir. Bizce bu görevlerin başında propağanda, ajitasyon ve örgütlenmeyi hızlandırmak, güç ve eylem birliği doğrultusundaki çabaları yoğunlaştırmaktır.

ORTAK AÇIKLAMA

TSİP ile Devrimci Demokratlar, seçimlerden sonra biraraya gelerek seçim işbirliğinin bir değerlendirmesini yaptılar. Bu değerlendirmeye ilgili ortak açıklamayı aşağıda sunuyoruz.

JİNA NÜ

14 Ekim Kısmi Senato ve Milletvekilliği Ara Seçimlerinde, merkezi düzeyde, tam ve kapsamlı seçim işbirliğini gerçekleştiren Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Devrimci Demokratlar, seçimlerden sonra biraraya gelerek, seçimleri ve sonuçlarını değerlendirmişler ve aşağıdaki ortak açıklamayı kamuoyuna duyurmayı kararlaştırmışlardır.

Burjuva baskı ve saldırganlıklarının arttığı ve buna karşın, solun ve demokrasi güçlerinin dağılık olduğu, ideolojik bakımdan birbirine en yakın konumlarda bulunan sosyalist siyasal güçlerin dahi asgari ortak noktalarda biraraya gelerek ortak mücadele yürütmedikleri bir dönemde gerçek-

leştirdiğimiz seçim işbirliği, birçok bakımdan tarihsel önem taşımaktadır.

Siyasal güç ve eylem birliği konusunda Bilimsel sosyalizmin, öngördüğü ilkeler, seçim işbirliğimizin yol göstericisi olmuş, seçim boyunca gerçekleştirilen çalışmalar, ilkesel temelde, karşılıklı güven ve saygı bağları içinde yürütülmüştür. «Seçim İşbirliği Ortak Bildirisi» nde belirtilen ilkelerin hayata geçirilmesi ve işbirliğinin amaçladığı hedefe ulaşılması için, taraflar ellerinden gelen tüm çabaları göstermişler, çalışmalar, programlı, disiplinli mücadelenin örneği olmuş, Merkezi İşbirliği Komitesi ile yerel komiteler düzenli bir koordinasyon içinde görevlerini yerine getirmişlerdir.

Gerçekleştirilmiş olan seçim işbirliğinde, işbirliğinin ortak amaçları, sloganları ve hedefleri ön plana çıkarılmış, kitlelerin solda birlik özlemleri doğrultusunda davranılmıştır. Sol'da ve hatta Sosyalist Hareket içerisinde sürüp giden kısırtıcı tartışma ve rekabetçiliğe ve grupçu anlayışlara karşı etkin, somut ve canlı bir işbirliği örneği gösterilmiştir.

Seçim İşbirliği'nin merkezi düzeyde ve geniş kapsamda gerçekleşmesi için başka siyasal çizgilere götürülen önerilerin sonuç vermemesine rağmen, o çizgilere karşı bir rekabet politikası izlenmemiştir. Seçim işbirliği yapan iki siyasal hareket, seçimleri, tüm egemen güçlere ve onların sınıfsal ve ulusal baskılarına karşı bir mücadele platformu olarak görmüşlerdir. Böylece, seçim işbirliğine katılmayan devrimci, ilerici çizgilere karşı

şı ilkesel temelde dostça, yaklaşımlar göstermişlerdir.

Yukarıda izah etmeye çalıştığımız olgularla birlikte, burjuvazinin ağır bir baskı ve sömürü politikası uyguladığı, sıkıyönetim koşullarında her türlü demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanmaya çalışıldığı, faşist cinayet ve saldırıların arttığı ve işbaşında bulunan sosyal-demokrat ağırlıklı hükümet tarafından bunlara karşı hiçbir önlemin alınmadığı bir dönemde seçimlere gidildi. Seçim çalışmaları boyunca, başta sosyalistler olmak üzere diğer tüm ilerici ve devrimci çizgiler, burjuvazinin çok yoğun ve yaygın engelleme çabaları ile karşılaştılar. Seçim propaganda çalışmaları, radyo-TV konuşmaları engellenmeye çalışıldı. Mitingler, sabote edildi, engellendi. Sol güçlerin yığınlarla bağ kurmamaları ve seslerini duyurmamaları için her türlü çaba gösterildi.

İşte, TSİP ve Devrimci Demokratlar 14 Ekim Kısmi Senato ve Milletvekili ara seçimlerine bu ortamda gittiler. Seçimler bu koşullarda yapıldı.

SEÇİMLERİN SİYASAL DEĞERLENDİRMESİ :

14 Ekim Seçimleri sonucunda 3. Ecevit Hükümeti istifa etmiş ve yerine 6. Demirel Hükümeti kurulmuştur.

Somut bir olgu olarak gericilik ve faşizm seçimler sonrasında yeni olanaklar elde etmiştir. Fakat bu durum toplumun geriye gittiği kitlelerin yeniden AP'ye ve MC partilerine yöneldiği, «toplumun sağa kaydığı» gibi yorumların yapılmasını haklı göstermez.

14 Ekim sonuçlarına bakarak toplumun sağa kaydığını idia etmek «sağ» ve «sol» kavramlarının sınıfsal ve siyasal içeriğini yanlış kavrayan bir anlayışın sonucu olabilir.

1977 Genel Seçimlerinde en yüksek oy yüzdesini ve sayısını CHP aldıktan iki yıl sonra, en yüksek oy yüzdesini ve sayısını AP'nin almış olması, toplumun ve kitlelerin sağa kaydığı anlamına gelmez. Çünkü böyle bir kavrayış CHP ve AP arasındaki çekişmeyi sol-sağ çekişmesinin esası gibi görmeyi gerektirir. Oysa CHP ile AP, burjuvazinin iki ana siyasal akımıdır. CHP, 12 Mart Döneminden başlayarak kitlelerin bazı acil taleplerine ve anti-faşist tepkilerine vaatler getirdiği ve kendini bu sayede «sol» gösterdiği için 1973 ve 1977 seçimlerinde önemli bir kitle desteğine sahip olmuştur. Ama CHP'nin iktidarı solculuk ya da ilericilik diye nitelendirilebilecek en küçük bir icratta bile bulunmamış ve katıksız bir burjuva iktidarı olmuştur. Böylelikle seçim yapılan illerde bir milyona yakın CHP seçmeni, CHP'nin umut olmadığını kavrayarak bu partiden desteğini çekmiştir.

Bu seçmenlerin önemli bir kısmı, yeniden AP'ye dönüş yapmamışlar fakat solda da güçlü, etkin ve birleşik bir siyasal hareket göremediklerinden sandık başına gitmemişlerdir. Buna karşılık, geçen seçimlerde oy kullanmayan önemli orandaki bir seçmen kitlesi, tercihini AP'den yana yapmıştır. Buna birtakım «yüzer - gezer, oyların eklenmesiyle AP'nin oylarındaki nümerik artışlar ortaya çıkmıştır. Ama AP'nin oy yüzdesinin bu denli yüksek olması, bir milyona yakın es-

ki CHP seçmeninin CHP'yi tasvip etmemesi ve sandığa gitmemesi sonucudur.

CHP-AP çekişmesini sol-sağ kutuplaşması sanmak ne denli yanlışsa, CHP'nin eksilen oylarının AP'ye kaydığını farzederek, buradan «toplumun sağa kaydığı» sonucunu çıkarmak da o denli dikkatsizliktir. Tersine, CHP'den kopan çok önemli bir seçmen kitlesi, daha ileriye açılmıştır ve güçlü bir sol blok oluşturulduğu takdirde solu destekleyecektir. Ve en önemlisi, kapitalist toplumdaki sol-sağ kavramlarının, en genel anlamında sınıf mücadelesini temsil ettiği gerçeğinden hareketle, seçim sonuçlarında yukarıda özetlenen nedenlerden dolayı, AP'nin kârlı çıkmasını «toplumun sağa kaydığı» yolunda yorumlamaya olanak yoktur. Sınıf mücadelesi mi yavaşlamıştır, ya da sağa kaymıştır? Ulusal demokratik hareket mi gerilemiştir? Bunlardan hiçbiri olmamıştır. Sınıfsal ve demokratik mücadelede sağa kaymak halk güçlerinin egemen sınıflarla uzlaşması ise, emekçi halk hareketlerimiz, egemen sınıflarla uzlaşmaya mı girmiştir? Bunlardan hiçbirisi söz konusu değildir.

Seçimlerin gösterdiği başlıca sonuç şudur: CHP, son yıllarda sağcı partilere karşı kendisini «sol» göstererek kitlelerin küçümsenmeyecek desteğini kazanmıştır. 22 aylık CHP iktidarı, CHP'nin emekçiler için umut olmadığını kitleler gözünde kanıtladığı ve sosyal demokrasi iflas ettiği için ve sosyalist siyasal güçler soldaki boşluğun, dolduracak birlik ve örgütlenme düzeyinde bulunmadığı için, AP bu durumdan dolayı yoldan ve geçici olarak yararlanmıştır. Gerçekte, seçim so-

nuçları, önemli toplum kesimlerinin CHP'yi fersah fersah açtığıının kanıtıdır. Sosyalist ve diğer ilerici siyasal güçler Sosyal demokrasinin çöküntüsü yerine etkin bir siyasal hareketi, işbirliği politikasıyla koyabilselerdi, sonuçta seçimler solun daha büyük başarısıyla sonuçlanabilirdi. Bu nedenle, seçimlerde demokrasi güçlerinin aldığı göreceli yenilginin sorumluluğu, gerçekte solun birliğinin ve solda siyasal işbirliğini gözetmeyenlere aittir.

Ama buna rağmen, bunca bölünmüşlük koşullarında bile, CHP'nin solunda olan oylar % 5'e yaklaşmıştır. Türkiye'nin siyasal tarihinde solun oyları ilk kez bu düzeye ulaşmıştır.

Sonuç olarak vurgulamak gerekir ki :

Seçimlerde, sosyal demokrasinin burjuva siyaseti ve aldatmacası yenilgiye uğramış, kitlelerin gözünde bir «umut» olmaktan çıkmıştır.

Sol güçlerin seçimlerde oy oranı bakımından yeterli bir başarı elde edememeleri ise, sosyal demokrasinin çöküşünden ve kitlelerdeki düş kırıklığından sonra, ortaya çıkan durumda, solda güçlü ve etkin bir siyasal alternatif ortaya çıkarılamamasındandır. Buna rağmen sol oylarda bir artış sağlanmıştır.

Sol oyların dağılımı göstermiştir ki, solun içinde başarı kazanan *seçim işbirliği* olmuştur. Solda işbirliğine ve güçbirliğine gelmeyenler onay ve destek görmezken, en yüksek desteği alan seçim işbirliği ve solun birlikteliği politikası olmuştur. Bu durum olumsuzluğun içindeki olumluluk olarak değerlendirip solun birliğinin ve hele tüm demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliğinin ne

denli önem taşıdığını ve hayati zorunluluk olduğunu kavramak gerekir. Sosyalistlerin ve ilericilerin seçimlerden çıkarmaları gereken en önemli ders budur.

Bu vesileyle *TSİP ve Devrimci Demokratlar*, seçim işbirliğinden çıkardıkları dersleri kamuoyuna duyurmayı da bir görev bilirler. Bu işbirliği, solda birlik ve birliktelik konularının bol bol lafının edildiği, fakat somutta herhangi bir kayda değer bir adımın atılmadığı seçimler öncesi ortamında, laf yerine iş yapmanın taşıdığı değeri somut sonuçlarıyla kanıtlamıştır.

Seçim işbirliği, *emekçi halk hareketlerimiz* arasında dostluk ve kardeşlik bağlarının temelleşmesinin güçlendirilmesi, güven ilişkilerinin gelişmesi, sınıfsal ve ulusal mücadeleler bütünlüğünde sosyalist siyasal güçlerimizin dayanışma ve işbirliğinin sağlanması yolunda yani işçi sınıfı enternasyonalizminin yüce idealleri doğrultusunda önemli ve tarihsel bir değer taşımaktadır.

Seçim sonuçları göstermiştir ki, ayrı siyasal hareketlerin güçlerinin ve olanaklarının birleştirilmesi durumunda, çok daha büyük ve etkin bir gücün ortaya çıkması olanaklıdır. İşbirliğinden oluşan bu güç, her iki ayrı siyasal hareketin güçlerinin aritmetik toplamının çok ötesinde bir siyasal etkinliğe ulaşmış, kitlelerin solda birlik ve birliktelik özlemlerine tercüman olmuştur. Bu sayede seçim ortamı güçlü ve etkin siyasal kitle eylemlerine dönüşebilmiş, çalışmaların özel olarak yoğunlaştırıldığı illerde bu yığinsal hareketler, oylarla ifade edilen seçim sonuçlarına da yansımıştır.

Egemen güçlerin umutsuzluk, yılgınlık ve kargaşa yaratmak istedikleri bir ortamda ve soldaki dağınıklığın kitlelerde sosyalist harekete karşı güvensizlik uyandırdığı koşullarda gerçekleştirilen bu işbirliği ve onun sonuçları gerçek umut olarak doğmuştur.

Seçim sonuçlarında genel olarak demokrasi güçleri başarı kazanamazken, bu başarısızlığın nedeninin bölünmüşlük ve dağınıklıktan ileri geldiğini, buna karşılık birlikçi politika ve davranışların kitlelerden destek göreceli başarı kazandığı pratik sonuçlarıyla kanıtlanmıştır.

Bu açıdan seçimlerde, soldaki ayrılıklar ve grupçu eğilimler değil, birlikçi ve yapıcı tutumlar güçlenmiştir.

Gerçekleştirilen seçim işbirliğinin sağladığı asıl kazanım budur. Seçimler siyasal işbirliği şeklinde somutlanan birlik politikalarının doğruluğunu kanıtlamıştır. Gene seçimler ve sonuçları, soldaki siyasal işbirliğinin *kalıcı ve sürekli* olması gerektiğini kanıtlamıştır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile Devrimci Demokratlar arasında yayınlanan «İşbirliği Bildirgesi» nin ilk paragrafında yer alan şu sözlerin altını bir kez daha çizmek gerekmektedir:

«*Taraflar, 14 Ekim 1979 Kısmi Senato ve Milletvekili Ara Seçimleri'nden sonra ortaya çıkacak engellere ve zorluklara karşı da birlikte mücadele etmenin kararlılığı ve ilkesel anlaşması içindedirler.*» Şu halde gerçekleştirilmiş olan işbirliği, sadece seçimlere özgü değil, fakat seçimlerdeki görevler yerine getirildikten sonra, uzun erimli, kalıcı ve sürekli güç ve eylem birliği hedefine yöne-

lıktır. Gene aynı bildirgede yer alan şu sözler, seçimler sonrasında özel bir önem taşımaktadır:

«TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ ile DEVRİMCİ DEMOKRATLAR arasındaki BİLİMSSEL SOSYALİZM ve PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ ışığında kurulan bu seçim işbirliği kesinlikle inanıyoruz ki, bir çok zorlukların ve engellerin aşılmasında belirleyici olacak ve diğer sosyalist siyasal güçlerin önümüzdeki dönemde işbirliğine kazanılmalarında CAZİBE MERKEZİ rolü oynayacaktır.

«İnanıyoruz ki diğer sosyalist güçler de uzun olmayan bir erimde siyasal işbirliğine mutlaka yaklaşacaklardır.

«Sosyalist siyasal güçler arasında bir işbirliği kurulduktan sonra halk güçlerimizin demokrasi mücadelesi içinde yer alan diğer ilerici - demokratik örgütlerin kapsamlı birlikteliğini kurma çabaları yoğunlaşacaktır.»

Gerçekleştirilmiş olan seçim işbirliği emekçi halk hareketlerimizin ve bu hareketler içinde yer alan siyasal güçlerin tek bir mücadele cephesinde birleşmeleri yolunda önemli bir başlangıç olma amacını taşımaktaydı.

Seçimlerden sonra ortaya çıkan siyasal koşullarda, egemen güçlerin, sınıfsal ve ulusal baskıları şiddetlendirmek için yeni yeni hazırlıklar içinde olduğu anlaşıldığına göre, bugün, sosyalistlerden başlayarak, tüm ilerici güçlerin, siyasal ve demokratik içerikli örgütleriyle, etkin bir mücadele bloku oluşturmaları ertelenemez bir görevdir.

TSİP VE DEVRİMCİ DEMOKRATLAR

EKİM DEVRİMİNİN ULUSLARARASI ÖNEMİ

Toplum gelişmesi sırasında belirli tarihsel dönemlerden geçer. Bir tarihsel dönemden diğer bir tarihsel döneme geçişi belirleyen, bir sınıfın egemenlik çağının kapanması, yeni bir egemenlik çağının başlamasıdır. 25 Ekim (7 Kasım) 1917'de gerçekleşen Ekim devrimi, işçi sınıfının egemenlik çağı, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını açtı.

Böylece ilkönceleri bir ütopya, daha sonra bir teori ve zamanla bir hareket haline gelen sosyalizm, 1917 Büyük Ekim Devrimi ile bir gerçeklik haline geldi. Bu aynı zamanda idealleri çok eskiye dayanan savaşız, sömürsüz ve zulümden baskıdan arınmış bir toplumun başlangıcı oldu.

Dünya tarihinde hiç bir devrim, üzerinden 62 yıl geçen Ekim devrimi kadar amaçları ve sonuçları ile insanlığın ilgisini çekmemiştir. Çünkü, yüzyıllarca sömürü ve kölelik zincirlerine vurulmuş olan halkların, insanca yaşama arzularını amacı içine alan Ekim devrimi, sonuçları ile dostun ve düşmanın derinlemesine incelemek zorunda kaldığı bir olaydır.

Ekim Sosyalist devrimi, burjuva ideologlarının belirttiği gibi raslantısal bir olay değildir. Bunun maddi temeli kapitalizmin bizzat kendisidir. Kapitalizmin tekel aşamasında: Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyete karşın, üretimin toplumsal niteliği, gittikçe daha büyük baskıyla, kapitalizmin yerine

sosyalizmin geçmesini zorunlu kılar. Emperyalizm çağında ekonomik özünü ifade eden tekellerin, emekçilerin büyük mücadeleler sonucu elde etmeyi başardıkları hak ve özgürlükleri, kaldırmaya çalışmaları, burjuvazi ile proletarya arasındaki uzlaşmaz çelişkiyi alabildiğine şiddetlendirir. Bununla beraber, tekellerin, sürekli olarak daha fazla kâr ve ucuz işgücü istemi, zenginlik kaynaklarının yağmalanmasına yönelik tavrı, baskı ve zulmün katmerleşmesine yol açmış, bu da sömürge ve ezilen halkları, emperyalizme karşı direnme savaşlarına yöneltmiştir. Aynı zamanda, pazarların, etki alanlarının paylaşılması çabası ve sömürgeler üzerindeki egemenlik kavgası, emperyalistler arasındaki çelişkileri derinleştirmiştir. Kısaca Emperyalizm döneminde tüm çelişkilerin had safhaya ulaşması sosyalist devrimi olanaklı kılmıştır. Lenin'in, «Emperyalizm, kapitalizmin en üst aşaması ve sosyalist devrimin arifesidir» demesi bundandır.

Ekim Devrimi'nin anayurdu olan Rusya 20 y. y. ın başlarında derin, ekonomik, siyasal ve ulusal çelişkilerin yer aldığı çok uluslu bir devlettir. Devrim öncesi Rusya'da, burjuvazi fabrikaları kapatmış, kapanan fabrika işçileri açlığa terk edilmişti. Köylülük, kulakların baskısı altında daha da sefilleşmişti. Emperyalist soygun savaşı nedeniyle, cepheye gönderilen askerler donarak ölüyorlardı. Ezilen Sömürge ve Bağımlı halklar üzerindeki kölelik zinciri dayanılmaz bir hal almıştı.

Bu ve buna benzer nedenlerden dolayı, insanlık yaşamını hiçe sayan Rusya burjuvazisine karşı emekçi kitlelerin devrimci hareketi yükselmişti. Rus işçi ve köylüleri ile birlikte Bağımlı ve Sömürge halklar, kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmeleri amacıyla, harekete geçmişlerdi. Rusyanın sömürge güçleri, emperyalizmin genel ekonomik bunalımına bağlı olan, Rusya'daki ekonomik bunalımın üstesinden gelmek ve aynı zamanda Rus işçi ve köylüleri ile köleleştirilmiş halkların gelişen mücadelesini bastırmak için yeni yöntemler geliştiriyordu. Sonuç olarak: Devrim ortamının özellikleri olan, a) Ezilen sınıfların eski biçimde yaşamak istememeleri ile egemen sınıfların eski biçimde yönetimlerini sürdürmelerinin olanaksız olması, b) Ekonomik ve siyasal bunalımın doğurduğu, emekçilerin yaşamları

nın olağanüstü bir şekilde kötüleşmesi, c) Durgun zamanda kendilerinin soyulmasına hiç ses çıkarmayan ancak, «hem kriz ortamı, hem de üst sınıfların bizzat kendileri tarafından bağımsız tarihsel eyleme itilen kitlelerin hareketliliğinde önemli artış olduğu zaman» belirginleşmişti. İşte bu koşullarda, 1917 Büyük Ekim Devrimi patlak verdi ve zaferle sonuçlandı.

Ekim Devrimi'nin Uluslararası devrimci harekete kazandırdığı en büyük derslerden biri, her devrimin çekirdeğini oluşturan sorunun, politik iktidar sorunu olduğunu ve bir sınıfın politik iktidarının sadece nesnel koşulların (devrimci ortam) olgunlaşmasıyla sağlanamayacağıdır. Partilerin, grupların hatta tek tek sınıfların iradesinden bağımsız olarak gelişen nesnel koşullara uygun öznel koşullar yaratılmadıkça devrim olanaklı değildir. Nesnel ve Öznel koşullar diyalektik bir bütünlük oluştururlar. Sadece nesnel yanın alınması, işçi sınıfının ve partisinin öncülüğünü, sınıf mücadelesini yadsımadır. Sadece öznel yana göre hareket etme de emekçilerin mücadelesini yanlış yollara kanalize etmez. Birincisi: Kaderci, pasifist, sağ oportunist yapısıyla, diğeri ise, iradeci, maceracı, sol oportunist yapısıyla son çözümlemede birleşen, Marksizim-Leninizm'e karşıt ideolojilerdir. Somut koşulların somut çözümlemesinin önemini ve egemen güçlere karşı ayaklanmanın bir sanat olarak ele alınması gerektiğini, vurguluyan Lenin şöyle der: «Başarmak için, ayaklanma bir komploya değil, bir partiye değil, ama öncü sınıfa dayanmalıdır. İşte birinci nokta. Ayaklanma halkın devrimci atılımına dayanmalıdır. İşte ikinci nokta. Ayaklanma, yükselen devrim tarihinin, halkın öncüsünün etkinliğinin en güçlü olduğu, düşman saflarında ve devrimin güçsüz, kararsız, çelişki dolu dostlarının saflarında duraksamaların en güçlü oldukları bir dönüm noktasında patlak vermelidir. İşte üçüncü nokta.» (1)

Bu anlamda Ekim devriminin zaferi, küçük-burjuva dünya görüşünün bilimsel yetersizliğinin kanıtlandığı, Marks, Engels ve Lenin'in görüşlerinin tarihsel zaferinin bir göstergesidir.

Ekim Devrimi'ne kadar dünyada yalnızca bir sistemin ege-

menliği söz konusuydu. Uluslararası ilişkiler, ülkelerdeki burjuvazinin gereksinmesine göre düzenleniyordu. Bu ilişkiler büyüğün küçüğe, kuvvetlinin zayıfa üstünlüğü biçimindeydi. Burjuvazi, daha fazla kâr ve sömürge sistemini kaybetmemek için ezilen halklara pervasızca baskı yapıyordu.

Ekim Sosyalist Devrimi ile başlayan, insan toplumunun bütün dönemlerinin devamı aynı zamanda insan toplumunun gelişmesine yeni bir nitelik ve düzen veren - sosyalizm, Uluslararası planda önemli bir rol oynadı, ve kapitalizmin genel bunalımının başlangıcı oldu. Çağın ana içeriğini oluşturan, kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecinde, dünya proletaryasının sağlam bir dayanağı durumuna gelen SSCB anti-emperyalist hareketin belirleyici gücü oldu. 1920 lerde Uluslararası durumu değerlendirirken Lenin «... Dünyadaki siyasi gelişmeler zorunlu olarak tek bir odak noktasında toplanmaktadır: Dünya burjuvazisinin Şovyet Rus Cumhuriyetine karşı mücadelesi. Bu mücadelede bir yandan bütün ülkelerin ileri işçilerinin şura hareketleri, öbür yandan tek kurtuluşlarının şura sisteminin dünya emperyalizmine karşı zafer kazanmasına bağlı olduğunu acı tecrübeleri sonucunda öğrenen sömürgelerdeki ve ezilen milliyetler arasındaki bütün milli kurtuluş hareketleri, zorunlu olarak Şovyet Rus Cumhuriyeti çerçevesinde toplanmaktadır.» (2) diyordu. Her ne kadar ilk sosyalist devlet (SSCB) ekonomik ve askeri alanda emperyalizmden daha zayıf olmasına rağmen, ideolojik, politik ve ahlaksal alanda daha güçlüydü.

SSCB bir yandan, işçi-köylü iktidarının kuruluşunu bir türlü hazmedemiyen, iç ve dış düşman güçlere karşı mücadele ederek, sosyalizm'in temellerini başarıyla geliştirirken diğer yandan Uluslararası işçi sınıfı hareketi ve Ulusal kurtuluş savaşlarıyla girdiği dayanışma sonucunda anti - Emperyalist ortak cepheyi örgütlemiş ve dünya halklarının kurtuluşu için elverişli dış koşullar yaratmıştır. Hitler faşizminin yıkılışında tayin edici rolüyle, birçok Asya ve Avrupa ülkelerinin sosyalizme geçişini kolaylaştırmış ve böylece İkinci Dünya Savaşının ardından yeni genç sosyalist devletler doğmuştur.

Dünyanın birçok ülkesinde sosyalist iktidarların kuruluşu,

Ekim Devrimi'nden sonra işçi sınıfının elde ettiği en büyük kazanımdır. Bugün dünya sosyalist sistemi, dünya devrimci sürecinin dev bir hızlandırıcısıdır. O, ulusal kurtuluş savaşları ve işçi sınıfı hareketlerinin başarı kazanması için uygun koşullar yaratmakta, yeni ülkelerin ve halkların sosyalizme geçişlerinde güvence olmaktadır.

İkinci emperyalist paylaşım savaşından sonra uluslararası sermaye gelişen durum karşısında ekonomik, askersel, politik nirelikte tedbirler aldı. İlk olarak, Avrupada ekonomik ve politik alanda genişlemek için, Amerika tekelleri, Marshall planını geliştirdiler. Marshall planı Kuzey Atlantik Pakti'nin (NATO) kurulması ve sosyalist sisteme karşı soğuk savaşın şiddetlendirilmesi koşulunu hazırladı.

Sosyalist ülkeler kapitalistlerin entrikalarına kendi kaynaklarıyla karşılık verdiler. 14 MAYIS 1955 te VARŞOVA antlaşmasıyla, Sosyalist devletlerin varlığına yönecek emperyalist saldırıları beraberce göğüslemeye karar kıldılar. Varşova antlaşması aynı zamanda uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanmama, uluslararası işbirliği, güvenliği, barışı sağlama ve tüm kitle-sel imha araçlarının yasaklanması amacını da taşımaktadır. Sosyalist ülkeler, emperyalizmin ekonomik saldırısını da bertaraf etmek, savaşın açtığı yaraları kapatmak ve sosyalist ekonominin temellerini kurmak için geniş kapsamlı ekonomik işbirliğine yöneldiler. Bu süreç içinde, 1949 da kurulan karşılıklı yardımlaşma konseyi, üye ülkelerin ekonomilerinin uyumlu gelişmesi için uygun koşullar yarattı.

Ekim devriminin açtığı yolda, ortak toplumsal düzenleri ortak bir ideolojileri ortak yaşamsal çıkarları ve amaçlarıyla sosyalist ülkeler, emperyalizme karşı, yaşamın her alanında yürüttükleri mücadele ile en önemli temel devrimci gücü oluşturmaktadırlar. Sosyalist sistemin bu gücü, salt devrim için uygun koşullar yaratmakla kalmamakta, aynı zamanda, devrimini gerçekleştirmiş ülkelerde, o ülkenin gelişim düzeyine bağlı olmaksızın sosyalizmin kuruluşunu ekonomik bakımdan olanaklı kıldığı gibi bu ülkelerin, Emperyalizm karşısında politik olarak yaşamalarının en büyük güvencesidir.

Ancak ekim devriminin uluslararası önemini, salt Sovyet iktidarının kuruluşu ve zamanla sosyalist sistemin gelişmesini hazırlaması biçiminde ele alamıyacağımız gibi Dünya devrimci sürecini de sosyalist sistemle sınırlıyamayız.

Ekim devrimi ve barış kararnamesi, işçi sınıfı ve emekçi yığınlara burjuvazi ve onun savaş politikasına karşı mücadelede yol aydınlatıcı bir ışık olmuştur. Ekim devriminin ilk etkileri cephedeki askerler üzerinde görülmüştür. Militaristlerin sert uygulamalarına rağmen, cephedeki düşman orduların askerleri zaman zaman dostluk ilişkileri kurabilmişlerdi. Almanya ve diğer gelişmiş kapitalist ülkelerde, Barış ve Genç Sovyet cumhuriyetine karşı girişilen Emperyalist saldırıya son verilmesi için, halk kitlelerinin eylemleri ciddi boyutlara vardı. Halk kitlelerinin bu eylemleri Avrupadan, Amerikaya kadar bir dalga şeklinde yayıldı. Örneğin, Almanyada silah sanayi işçileri tüm ülkede gelişme eğilimi gösteren genel greve girdiler. Avusturya-Macaristan İmp.'da yine silah sanayi işçileri grev yapmışlar, deniz erleri de ayaklanmışlardı. Böylece «Ekim devrimi, batının işçi ve askerlerine canlı ve sağlam bir örnek olabilen ve onları savaş ve emperyalizm boyunduruğundan gerçekten kurtulma yoluna yönelten ilk devrimdir.» (3)

Kapitalizm sürekli olarak ekonomik bunalımlara gebe dir. 1917 Ekim devrimi, kapitalizmin genel ekonomik bunalımını başlatırken, kapitalist dünyada politik alanda dahil, yaşamın her alanını etkilemiştir. Genel bunalım; emperyalizmin, sömürgeci sisteminin dağılmaya başlamasına, emperyalist ülkelerdeki ekonominin artan oranda militarizme yönelmesine, emperyalistler arasındaki çelişkilerin derinleşmesine yol açmıştır. Bu durum kaçınılmaz olarak burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişkilerin şiddetlenmesine, üretimde bunalımlara, işsizliğe, politikada gericiliğin ağır basmasına neden olur. Açıktır ki bu, başta işçi sınıfı olmak üzere geniş emekçi yığınların sefaletini aynı zamanda düzene olan öfkelerini artırır. Oysa Sosyalizm ekonomik olanakları askerileştirme yerine toplumun daha yüksek bir yaşam düzeyine ulaşması için kullanır. Çünkü; sosyalizmin başka halkları baskı altına alma amacı yoktur. Devlet, kapitalist

ülkelerdeki gibi baskı ve sömürünün aracı değil, sınıfsız, sömürsüz, insanın insanca yaşadığı bir idealin aracıdır. Kısaca, sosyalizm emekçilerin özlemlerini yansıtan ve bunu gerçekleştiren bir toplumsal sistemdir.

Bu ilkelere sadık kalan sosyalist ülkeler, dünya proletaryası üzerinde derin ve çok yönlü bir etkide bulunarak, onları sosyalizm yoluna iter. Sosyalist ülkelerin ideoloji, politika ve ekonomi alanlarındaki başarıları, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı partilerine, çalışmalarında büyük kolaylık sağlar. İdeolojik olarak: Sosyalist sistemin her başarısı, uluslararası işçi sınıfının özlemleri ile bütünleşerek, kapitalistlerin çeşitli kitle iletişim araçları ile körpe beyinlere aşlamak istediği özel mülkiyetin kut-sallaştırılması propağandasını etkisizleştirmek için yaşayan bir kanıttır. Yine, Sosyalist ülkelerin, bayraktarlığını yaptığı barış hareketi, tekellerin emekçi kitleleri ırkçı-şöven demogoji ile şartlandırmalarını engelleme yönünde önemli bir etken olmakta ve işçi sınıfı partilerine, kitleleri, proletarya enternasyonalizmi ilkeleri doğrultusunda eğitmek ve örgütlemek olanaklarını daha geniş ölçüde yaratmaktadır.

Uluslararası işçi sınıfı hareketi, Dünya devrimci sürecinin üçlü bileşeninden biri olarak, emperyalizm'in bağrında, devrim sürecinin sağlam bir kalesini oluşturmaktadır. Günümüzde, Sosyalist toplumu kurma uğraşı, tekellerin iktidarının yıkılması, emperyalistlerin başka halkları sömürgeleştirme planlarının boşa çıkartılması, barışın korunması ve bir dünya savaşı tehlikesinin ortadan kaldırılması, demokrasinin daha da genişletilmesi, doğrultusundaki mücadelesiyle; Sosyalist sistemin ve ulusal kurtuluş savaşlarının yeni mevziler kazanmasına yardımcı olmaktadır. Dünya sosyalist sistemini ve ezilen halkların Ulusal kurtuluş savaşlarını, bu müteffikten soyutlamak için yapılan ve sonuçta bu gücü inkara yönelen, görüşlere rağmen, Metropollerdeki işçi sınıfı, hareketi, ergeç mantıksal sonucuna varacaktır.

Büyük Ekim Sosyalist devriminin, Uluslararası sonuçlarından biri de, Sömürgecilik sisteminin parçalanmasını başlatıp

bağımlı ve Sömürge halklara gerçek kurtuluşun yolunu göstere- rek, başta doğu halkları olmak üzere, ezilen Sömürge halklarını dünya ölçüsündeki devrimci hareketin genel akışı içine katması- dır. Ancak sömürge ve ezilen halkların, ulusal kurtuluş savaş- larının Dünya Devrimci sürecinin temel bir unsuru durumuna gelmesi kendiliğinden olmamıştır.

Ekim devriminden önce, Rus çarlığı birçok Ulusu, bağımlı ve Sömürge duruma getirmişti. Ezilen Uluslar, acımasız bir bi- çimde sürdürülen, sömürü, özümleme ve soykırım politikasının cenderesi arasında yaşamaya mahkum edilmişti. Halkların tarih- leri ve gelenekleri inkar edilerek, en doğal insani haklarından mahrum bırakılmışlardı. Denilebilir ki, yüzün üzerinde millet ve milliyetin yaşadığı Çarlık Rusyası, bir «halklar hapishanesi» duru- mundaydı.

Şubat 1917 Devrimiyle birlikte, yıllarca, başka halkları im- haya yönelik politikanın, baskı ve zulmun pençesi altında inle- yen, ezilen uluslar kendi bağımsız devletlerini kurmaya yönel- diler. Bu dönemde, Rusyadaki, Ulusal kurtuluş hareketleri bur- juvazi önderliğinde olduğundan, burjuva demokratik bir nitelik taşıyordu. Şubat devriminin etkisiyle kurulan ulusal devletlerin ömrü uzun olmamıştır.

Rus çarlığının yıkılışı, her ne kadar işçi, asker, ve köylüle- rin uğraşı sonucu başarıya ulaştıysa da, devrim sonrası, iktidar burjuvaziye geçti. Toprak, barış, özgürlük sloganlarının ardına gizlenerek iktidara gelen burjuvazi kısa zamanda gerçek niteliği- ni gösterdi. Köylülüğün toprak istemleri kanla bastırılarak, em- peryalist talan savaşına devam edilmiş ve başka toprakları ilhak etme, ulusları boyunduruk altına alma politikasına son veril- memiştir. Yani Çarlık Rusyası dönemindeki, baskı ve sömürü politikasının kaba biçiminin yerini burjuva geçici hükümetler döneminde, daha yumuşak ama daha tehlikeli bir politika al- mıştır. Bu Şubat devriminden sonra iktidara gelen burjuvazinin doğasında varolan; kendi sanayisine hammadde ve sermayesini ihraç etmek için sömürgelere, pazarlara ve etki alanlarına duy- duğu gereksinmedir.

Şubat devriminden sonra, Ulusların kendi kaderlerini tayin

hakkının, her ulusun kendi burjuvazisi önderliğinde, ulusal devletini kurması biçiminde yorumlandığını, belirtmiştik. Ama, burjuvazinin, ulusal devlet istemi sadece kendi sınıf egemenliğine dayandığından, sınıf mücadelesini gözardı ettiğinden ve sınıf mücadelesi yerine ulusal çıkarları koyduğundan, emekçilerin temel çıkarlarına uygun değildi. Aynı devlet kurmasına rağmen burjuvazi, emperyalizmle hiçbir şekilde bağlarını koparmamıştı. Ki zamanla bu burjuva devletler, karşı-devrimin birer kaleleri haline gelmişlerdir. «Bu durumda Ulusların kendi kaderlerini tayin etme haklarının eski burjuva demokratik yorumu bir düş oluyor, devrimci anlamını yitiriyordu. Besbelli ki, bu koşullarda, ulusal baskının ortadan kaldırılması ve küçük ulusal devletlerin bağımsız duruma getirilmesi söz-konusu bile olamaz. Ezilen milliyetlerin, emekçi yığınlarının kurtuluşunun ve ulusal baskının ortadan kaldırılmasının, emperyalizm ile bağları koparmadan, kendi ulusal burjuvazisini devirmeden ve emekçi yığınların kendi iktidarını gerçekleştirmeden düşünülemediği açık seçik belli oluyordu.» (4)

1917 Ekim devrimi ile birlikte iktidarı alan Sovyetler, Devrimin ilk gününde, Rusya'da yaşayan tüm uluslara kendi kaderini tayin hakkını garantilediğini açıkladı. Rus işçi ve köylülerinin, baskı ve sömürü düzenine son vermesi, Rusya'ya bağlı diğer ulusların işçi ve köylülerinin kendi içlerinde sömürüyü ve halkları birbirine düşman etme politikasını ortadan kaldırmaya yöneltti. Ezilen halklar, Rus işçi ve köylülerinin desteğiyle, kendi ulusal burjuvaları ile açık bir çatışmaya girdiler. Aynı zamanda Uluslararası sermayeden destek alan ulusal devletlerin; hem ülke içinde gelişen devrimci hareketi bastırmak, hemde dünyanın ilk işçi-köylü devletini ortadan kaldırmak için, giriştikleri saldırılar onları uluslararası gericiğin kaleleri haline getirdi. Bu durum, işçi-köylü iktidarı ile hareketlerine karşı Rus ve diğer ulusların karşı-devrimci ittifakını yaratırken, Uluslararası burjuvazinin karşı-devrimci ittifakına karşı da, Rus ve Rus olmayan halkların devrimci ittifakını yarattı. «O zaman herkes için açık seçik belli olduki, ulusal burjuvazi kendi halkını ulusal baskıdan kurtarma peşinde değildi. O, halkın ahnterinden

kârlar elde etme özgürlüğü, ayrıcalıklarını ve sermayelerini koruma özgürlüğü peşindeydi.» (5)

Böylece ulusların kaderlerini tayin hakkının burjuva anlayışının, emekçi halkın çıkarları ile bağdaşmaması, genel olarak sermaye iktidarı devrilerek, yerine halk iktidarı kurulmadıkça ve ülkeyi, uluslararası tekellerin yayılmacı ve hegemonyacı politikasının dışında tutmadıkça, tam anlamıyla ezilen ulusların kurtuluşunun gerçekleşmemesi gerçeği, Ekim devriminden sonra dahada belirginleşti. Stalin'in dediği gibi «... Ekim devrimi, eski burjuva ulusal kurtuluş hareketine son vererek, ezilen ulusların işçi ve köylülerinin her türlü baskıya karşı ve bu arada ulusal baskıya karşı, kendi burjuvazilerinin iktidarına karşı ve yabancı burjuvaziye, genel olarak emperyalizme karşı yeni sosyalist bir hareketin çağını açmış oldu.» (6)

Rusya Sovyetleri 3. Kongresinde, Emekçi ve Ezilen Halkın Hakları Bildirgesi kaleme alındı. Kongre özgür ulusların, özgür birliği temelinden hareketle, ulusların istedikleri biçimde geleceklerini tayin etmelerini kabul etti. Bu bildirmeden hemen sonra Finlandiya, Sovyet Cumhuriyetinden ayrıldı. Finlandiya gibi uluslar ayrılma yolunu seçerken, Orta Asya halkları ve birçok ulusal bölge Rusya federasyonu ile birleştiler. Azerbeycan, Ermenistan ve Gürcistan Transkafkasya federasyonunda yanyana geldiler. Böylece dünya tarihinde ilk kez marksizm-leninizm doğrultusunda, Ulusların Kendi Kaderlerini tayin hakkı ile ilgili tüm iki yüzlüce yaklaşımlar bir kenara itilerek, ezilen ulusların her türlü baskı ve şiddetten uzak, özgürce gelişmelerinin temelleri atıldı.

Ancak, Ekim devrimi ile doğan genç Sovyet Cumhuriyetleri, yeni sistemi (sosyalizmi) Kapitalist dünyanın ekonomik, politik, ideolojik ve askeri ablukası altında kurmak zorundaydılar. Bu nedenle ortak ekonomik, politik ve ideolojik özelliklere sahip olan genç Sovyet cumhuriyetleri, iç ve dış düşman güçlere karşı birlikteliği sağlamayı hayati bir zorunluluk olarak gördüler. Birlikteliğin önemini vurguluyan Lenin, 3. Kongrenin kapanış konuşmasında şöyle diyordu: «Biz eski Romanın katı doktorininin gerektirdiği gibi bölerek yönetmiyeceğiz. Fakat bütün ça-

İşan halkı, hayati çıkarların kopmaz bağları ve sınıf duygusu etrafında birleştirerek yöneteceğiz. Bizim bu birliğimiz, bu yeni devletimiz, emperyalistlerin isteğine uygun olarak zor üzerine kurulmuş, yalanlarla ve süngü gücüyle birarada tuttulan birliklerden daha sağlam ve daha güçlüdür.» (7)

Bu süreçte, ilk olarak 1 Haziran 1919 da, Uluslararası sermayenin saldırgan yapısına karşı askeri işbirliği gerçekleştirildi. Sosyalist ekonominin kuruluş sürecinde, askeri alandaki güçbirliğinin yeterli olmadığı görüldü. Genç Sovyet Cumhuriyetleri yaşamın her alanında işbirliğinin gereğini duydular. 1922 de tüm Sovyet Cumhuriyetleri Komünist Partileri'nin temsilcilerinden oluşan bir komisyon somut uluslararası durumda, Sovyet Cumhuriyetlerinin geleceği ile ilgili ne yapılması gerektiğini görüşmeye başladı. Lenin'in bütün ulus ve milliyetlerin gönüllü birliğine dayanan, birleşik devletin kurulması önerisi toplantıya katılan tüm temsilcilerce doğru bulundu ve desteklendi. Ve 1921 yılının sonlarında tarihin ilk çok uluslu sosyalist devleti olan S.S.C.B kuruldu. Görülmektedir ki, Ekim Devrimi'nin en önemli sonuçlarından biri, insanın ilk kez, her türlü baskı, şiddet ve zorlamanın dışında, gönüllü eşitlik ve egemenlik temeli üzerinde birlikliğini gerçekleştirmiş bulunmasıdır. Sovyet ulusal politikası büyük ve küçük farkı yapmaksızın, gelişim düzeyleri gözetilmeksizin, tüm ulusların eşit haklara ve olanaklara sahip olmasına dayanır. Sovyet anayasası birlik cumhuriyetlerinin tümünün egemen devletler olduğunu, her cumhuriyetin istediği zaman S.S.C.B.'den ayrılma hakkının bulunduğunu aynı zamanda kendine özgü savunma örgütlenmesi yapabileceğini ve cumhuriyetlerden izin alınmaksızın topraklarının herhangi bir şekilde değişikliğe uğratılmayacağını, her cumhuriyetin yabancı devletlerle çeşitli biçimlerde ilişkilere girebileceğini belirtti.

17 Ekim devrimiyle birlikte dünya topraklarının 1/6 kaybeden uluslararası burjuvazi, kaybettiği etki alanlarını tekrar almak için Sovyet iktidarını yıkmak ayrıca sömürge ve yarı sömürge halkların baş kaldırışını bastırmak amacıyla karşı devrimci bir blok oluşturmuştu. Uluslararası sermayenin bu gerici ittifakına karşı, sovyet iktidarı doğuyla batının halkları arasın-

da sağlam bağlar kurarak onları emperyalizme karşı ortak sa-
vaş kampında birleştirdi. «Böylece ulusal sorun, ulusal boyun-
duruğa karşı savaş gibi özel bir sorun olmaktan çıkıyor, ulus-
ların sömürgelerin ve yarı sömürgelerin emperyalizmden kurtu-
luşu genel sorunu haline geliyordu. (8)

Ekim Devrimi ile başlayan işçi sınıfının egemenlik çağı
Rusya toprakları içinde kalamazdı. Ki kalmadı da... Rusya'daki
gelişmeler sömürge halklar üzerinde ciddi bir etki yapmıştır.
Sorunun sadece bir devlet kurma ile çözümlenmediğini gören
ezilen halklar, emperyalizm ile birlikte sömürgecilere ve ezi-
cilerine karşı da harekete geçmişlerdir. İşçi sınıfı ve köylülükle
birlikte, işçi sınıfının ve partisinin öncülüğünde, sömürge ve ba-
ğımlı ülkelerin halkları, yüzyıllarca süren ezilmişliklerine ve sö-
mürülmelerine son vererek, sömürgeci devrimler çağını başlat-
mışlardır. Böylece «Sömürgeler ve bağımlı ülkelerdeki kurtuluş
devrimleri çağı, bu ülkeler proleteryanının uyanış çağı, bu pro-
leteryanın devrimdeki hegemonya çağı gelmiştir. «Bu aynı za-
manda ulusal sorunun burjuva demokratik devriminin bir par-
çası olmaktan çıktığı sosyalist devrimlerin bir parçası haline
gelmesi anlamındaydı. Stalin «Burjuva demokratik devrimin söz
konusu olduğu ve ulusal sorunun genel demokratik hareketin
bir parçası olarak düşünüldüğü ekim öncesi aşama ile, artık pro-
leter devrimin söz konusu olduğu ve ulusal sorunun proleter
devrimin tamamlayıcı bir parçası durumuna gelmiş bulunduğu
ekim aşaması. Bu ayrımın çok büyük bir önem taşıdığını tanı-
lamaya pek gerek yok.» (9)

Ekim devrimi öncesi dünya halklarının korkulu rüyası olan
Rusya devriminden sonra yürüttüğü uluslararası politikası ile on-
ların «kurtuluş simgesi durumuna geldi. Türkiye, Çin, İran ve
Hindistan v.b. gibi ülkelerdeki kurtuluş mücadelelerindeki Sov-
yet tavrı ve sonuçları bunun göstergesidir.

Tarihsel gelişim sürecinde, işçi sınıfı ve partisinin öncülü-
ğünde, işçi köylü ittifakı temelinde başarıya ulaşan ilk devrim
Ekim devrimidir. Bu devrimin kazanımları, Batının ve Doğunun
devrimcilerine başarılı bir deneyim olmuş ve Ekim güneşinin ışı-
ğında köylülük sosyalist düşünceye yöneltilmiştir. «Kısaca ekim

devrimi, tüm ulusların ve aşiretlerin orta katmanlarına, köylü katmanlarına doğru, sosyalizm fikirleri yolunu açtı; onlar arasında sosyalizm bayrağını sevilir hale getirdi.» (10)

Ekim devrimi ile ortaya çıkan Sovyet Rusya, Ulusal kurtuluş savaşları üzerine doğal etki yapmakla kalmamış, aynı zamanda, ulusal kurtuluş savaşlarına herhangi bir yardım beklemeksizin yaptığı maddi ve manevi yardımlarla, bu savaşların başarıya ulaşmasında önemli etken olmuştur. Belirtmek gerekir ki, Ulusal kurtuluş savaşları ile Sosyalist ülkenin ideolojik ve politik görüşleri uyusmuyabilir. Ancak, devrimci sürecin diyalaktığı; sömürge ülkelerdeki halkların kurtuluş mücadelesini proletaryanın anlamasını ve desteklemesini gerektirmektedir. Lenin Sovyetlerin Dünya halklarının mücadelesindeki önemli yerini belirtirken şöyle diyordu. «Doğu halklarının bu devrimci hareketi, açıkça ortada ki, ancak sovyet cumhuriyetimizin milletlerarası emperyalizme karşı vermekte olduğu devrimci mücadeleyle eiele gidebilirse yararlı bir yolda gelişebilir, başarılı bir sonuca varabilir. Bazı koşullardan ötürü... emperyalizme karşı dünya mücadelesinde öncü olmanın bütün yükünü —bunu şeref sayıyoruz— biz omuzlamak zorunda kaldık...» (11)

Ekim devriminin etkisiyle ilk başlayan ve Sovyet Rusya'nın yardımları ile başarıya ulaşan Ulusal kurtuluş savaşı Türk Ulusal kurtuluş savaşıdır. Bu gerçeği «Hakimiyeti Milliye» gazetesi şöyle yazıyordu. «Türkiyenin bir yanda emperyalist batı ve Yunanistan, öte yanda da emperyalist Çarlık Rusyası arasındaki durumu, çekiçle örs arasındaki duruma benziyordu. Sovyet Rusya, Türk halkının kendisini köleleştirilenlerle silahlı savaşa girmesi için ilham kaynağı oldu.» (12) Ve aynı gazetenin daha sonraki yazılarında Türk dış politikasının başlıca doğrultusu daha ilk günden beri Türk Ulusal hareketine gerekli maddi ve manevi desteği sağlayan Sovyet Rusya'ya yönelmek olduğu belirtilir. Mustafa Kemal de kurtuluş savaşı için yardımın sadece Rusya tarafından geleceğini düşünerek «Bolşeviklerin her hareketinin yakından izliyor ve onların her başarısından memnunluk duyuyordu. Çünkü Bolşevikliğe ve Bolşeviklere karşı girişilen teşebbüslerin çoğunda Türkiye aleyhinde bir hareket olduğu görülyordu.» (13)

Ancak Türk Ulusal Kurtuluş savaşının yöneticileri arasında, Sovyet Rusyayla yakınlaşma yanlıları bulunduğu gibi, müteffiklerle anlaşma umudunu yitirmemiş olanlar, hatta yayılmacı ve hegemonyacı isteklerinden birtürlü vazgeçemiyenler de vardı. Kazım Karabekir Paşa komutasındaki Doğu cephesi birlikleri, Kafkasyanın içlerine doğru ilerlemek amacıyla Taşnak Ermenistan Hükümetine savaş açtılar. Emperyalistlerin sadık dostu olan Taşnaklılar, emperyalistlerin çıkarı doğrultusunda Ermenistan halkını feda etmekten çekinmezken, aynı şekilde Sovyet Rusyanın karşı çıkmasına rağmen, emperyalistler yanlısı bir politikada çıkarı olan çevrelerin etkisi altında kalan Türk hükümetide kafkaslardaki hareketi devam ettirmekteydi. Bu durum Sovyet halkının çıkarlarına ters düştüğü gibi Türk halkının da çıkarlarına ters düşmekteydi. Doğu cephesindeki güçlerin anti-sovyetik ve müteffik güçler yanlısı tutumundan doğan Türk ve Sovyetler arasındaki olumsuzluklar, Azerbeycan, Ermenistan ve Gürcistanda Sovyet İktidarının güçlenmesiyle ortadan kaldırılmaya çalışılarak, Sovyet Cumhuriyetleri ile Türkler arasındaki dostluk ilişkileri yeni bir aşamaya girdi. Bu nedenle yapılan Sovyet - Türkiye konferansı, 16 Mart 1921 de ilişkiler tarihinde yeni bir aşamanın ifadesi olan Dostluk ve kardeşlik antlaşmasının imzalanması ile sonuçlandı. Bu antlaşmayı baltalamayı amaçlayan, Padişah ve müteffiklerden yana olan güçlerin tüm çabaları, Osmanlı imp. topraklarını paylaşmak konusunda birbirine düşen emperyalistler arasındaki Londra Konferansının tamamlanmasından sonra, tam bir başarısızlığa uğradı.

Kurtuluş Savaşı boyunca S.S.C.B, T.B.M.M. ne her türlü savaş gereçleri yardımı yapmıştır. 6 Haziran 1921 de Anadolu'ya tüfek ve makinalı tüfek gönderildiğini bildiren Ali Fuat şunları yazıyordu «Rusya'daki büyük ulaştırma güçlüklerine karşı ordularımızın ivedi askeri malzeme ve cephane gereksinimine ciddi önem veren ve malzemeleri en çabuk yoldan Türkiye'ye göndermek için mümkün olan her şeyi yapan R.S.F.S.C hükümetinin içten hareket tarzına hükümetim adına teşekkür etmekten onur duyarım.» (14)

Sovyetler, bu yardımı yaparken ne soruna faydacı anlamda yaklaşmış ne de Kemalist harekette sosyalist yapı sandığından

yardım etmiştir. Sorun: Emperyalist burjuvaziye karşı ezilen ulusun burjuvazisinin savaşı açısından ele alınmıştır. Lenin'in, M. Kemal'le ilgili söylediklerine bakılırsa bu daha net bir biçimde anlaşılır. «M. Kemal» diyordu Lenin «Sosyallist değil, Burjuva ulusçudur. Emperyalistlerle ve padişahla savaşıma gereği M. Kemal'in görüşlerinin demokratlaşmasına yardımcı olmuştur. Belki de şimdi, onun iyi bir organizatör, yetenekli bir başbuğ ve son derece usta bir politikacı olduğunu cesaretle söyleyebiliriz.» (15) Türk ulusal kurtuluş savaşına Sovyet yardımı ile ilgili bir çok belge sıralanabilir. Ancak şu gerçek, —Bugün ne kadar üzerine sünger çekilmeye çalışılırsa çalışılsın— göz ardı edilemez: Sovyetler hiç bir karşılık beklemezsizin emperyalizme karşı ayaklanan bütün doğu halklarına Ulusal kurtuluş mücadelelerinde yardımcı olmuşlardır. 1919 yılında, 7. tüm Rusya Sovyetleri kongresine seslenen Kore delegesi Doğu halklarının duygularını şu sözleri ile dile getiriyordu. «Ortadoğudan uzak doğuya kadar tüm doğunun müslüman liderleri sovyet Rusya'ya ve Moskova'ya yeni bir Mekke gözü ile baktıklarını ifade ediyorlar. Kore proleteryası ve köylüsü için ise Sovyet Rusya, bir gezginin susuzluğunu giderdiği bir vaha gibidir.» (16)

Ekim devriminin, Ulusal kurtuluş devrimlerine en önemli etkisi, yüzyıllarca köleliğin geri bıraktırmış olduğu ülkelere, kapitalizmi yaşamaksızın sosyalizme geçiş olanağı yaratmış olmasıdır. Kapitalist olmayan kalkınma yolunu benimseyen ilk ülke Moğolistan'dır.

Ekim devriminin gerçekleştiği sıralarda, Moğolistan Asyanın geri kalmış en fakir ülkelerinden biriydi. Toprak köleliği devam ediyordu. Halk toprak köleliğinin ve feodal toplumun ideolojisi olan Din'in acımasız baskısı altında yaşamını sürdürmeye çalışıyordu. Ülkede bir tek sanayi tesisi yoktu. Ekim devriminden sonra Moğolistan Japonya tarafından desteklenen karşı-devrimci güçlerin bir sığınak yeri oldu. Bunun ardından Çinliler tarafından işgal edildi. Halk, toprak köleliğinin ve kilisenin sömürsünün yanısıra, Çin tüccarlar ile Rus Devrimi'nden kaçan güçlerin baskısı altında eziliyordu. Bu nedenle herşeyden önce yabancı güçlerin ülkeden kovulması gerekiyordu. Sömürge düzenin baskısı altında inleyen Moğolistanda 1920 lerde devrim

durumu oluştu. Halk sömürgecileri kovmak için silaha sarılmıştı. Moğolistan nüfusunun büyük bir kesiminin göçebe hayvancılıkla geçinmesi ve feodal üretim ilişkilerinin egemen olmasından ötürü, işçi sınıfı oluşmamıştı. Ulusal Kurtuluş hareketinde itici gücü oluşturacak olan arat (oban)lardı. Bunun dışında ulusal kurtuluş güçleri arasında devlet memurları ile lamaların bir kısmında sayılabilir.

Moğolistan halkı, Sovyetlerin desteğinde 1921 de halk devrimini gerçekleştirdi. Moğolistan halkının temsilcisi olan, Moğolistan Halk Devrimci Partisi, Sovyetler ile dostluk ilişkileri kurarak, Moğol aratları ile Sovyet proletaryası arasında dayanışma sağlamış ve proletaryanın dünya grşn kendine rehber edinmişti. Halkını toprak köleliği yerine, ücret kölesi durumuna getirmek istemeyen Halk Devrimci Partisi kapitalist olmıyan yolu benimsediğini ve Moğolistan'da Sosyalizmin kurulmasını amaladđını belirtiyordu. Bundan dolayı 1921-24 döneminde feodallerin egemenliğinin kırılması için, halktan alınan vergiler kaldırıldı, toprak köleliğine son verildi. Ve toprak milileştirildi. Çin tüccar ve tefecileri ülkeden kovuldu, Japon ve İngiliz sermayelerinin gelişmesine olanak tanınmadı. Moğolistan rneği gsterdiki, anti-kapitalist yol, herşeyden önce elverişli Siyasal koşullar altında mümkündür. Ulusal kurtuluş savaşı sonucunda kurulan devrimci-demokratik iktidar, eğer, sosyalist ülkelerle sıkı bir dayanışmaya girebilirse, eğer, emperyalizme ve sömürünün her biçimine karşı çıkarsa eğer, emekçi kitlelerin devlet yönetimine katılmalarını sağlayabilir ve kitlelerin yararına devrimci nitelikte değişiklikler yapabilirse, kapitalist zulmun ıstıraplarına katlanmaksızın sosyalizmi kurabilir. Konuyla ilgili olarak «Lenin... M.H.C. kapitalist olmıyan bir kalkınma yolu izlemesinin mümkün ve gerekli olduğuna değinerek düşüncelerini söyledi. Bunun baş şartı devrimci halk partisinin ve hükümetin çok çalışmasıydı. Bu alışmalar partinin ve resmi makamların artan etkisi, kooperatiflerin çoğalması ekonomik faaliyet ve milli kültürün biçimlerinin belirmesi sonucunu verecek aratları ülkenin ekonomik ve kültürel gelişmesi yararına parti ve hükümet saflarında toplayacaktı.» (17)

Moğolistan dışında, Ulusal Kurtuluş savaşını vermiş birçok

ülke bu yolu benimsemiştir. Bu ülkeler alıp incelendiğinde, kapitalist olmıyan gelişim yolunun başarılı sonuçları görülecektir.

Öz olarak şu söylenebilir: Asyadan, Afrikaya, Latin Amerika kadar Ulusal Kurtuluş savaşlarının tümünün her anı, Ekim devriminin etkileri ve Sovyetler Birliğininin yardımları ile doludur.

Çağımızda Ulusal Kurtuluş savaşları, Dünya devrim sürecini hızlandırıcı etkenlerden biridir. Ulusal kurtuluş savaşlarının ilk büyük atılımı Ekim Sosyalist Devrimi'nden sonradır. Bu dönemde Sovyetler Birliği'nin desteğinde sömürgecilik sisteminin parçalanmasını başlatan, 2. Dünya savaşından sonra, Sosyalizmin bir devletin sınırlarından çıkıp, birçok devlete egemen olması ile Ulusal Kurtuluş savaşları yeni bir aşamaya girdi. Asya ve Afrika'daki Ulusal Kurtuluş savaşları, büyük bir destek sağlayarak, sömürgecilik sisteminin yıkılış dönemini başlattılar. «Öyleyse, sömürge sisteminin dağılması, emperyalizmin çöküşü ve sosyalizmin dünya çapında bir güce dönüşümü sayesinde oluşan elverişli uluslararası koşullar içinde Ulusal kurtuluş savaşının güçlü atılımının sonucudur.»

Çağımızda her ne kadar tüm ulusal kurtuluş savaşları, sosyalizme yönelmemişse de, çürüyen ve cançekişen emperyalizmin kaçınılmaz sonunun habercisi ve yakınlştırıcı etkenidir.

Ekim devrimi başarıya ulaştığında, farklı toplumsal düzenlere bağlı devletlerin ilişkilerinin nasıl olacağı sorunu gündeme geldi. Kapitalizmin ekonomik, politik ve askeri ablukası altında, dünyanın ilk işçi-köylü devleti nasıl bir politika izlemeliydi ve bu politika hangi biçimde, bir taraftan sosyalist devletin yaşaması ve sosyalist ekonominin kuruluşu için elverişli koşullar oluştururken diğer taraftan genel olarak dünya emekçilerinin çıkarına olabilirdi.

Dünya devrimci hareketinin büyük önderi Lenin, Sovyet Devleti'nin dış politikasını şöyle belirtiyordu. «Bugün barış mü-

cadelesi başlamış bulunmaktadır. Bu güç bir mücadeledir. Barışın kolayca sağlanabileceğini, biz barış sözü eder etmez, burjuvazinin onu bir tabak içinde bize sunacağını düşünmek büyük saflıktır.» (18) Gerçekten, sömürüyü ebediyen Rusya topraklarında gömmeyi amaçlıyan Sovyet Devletine, Emperyalistler saldırmaktan geri kalmadılar. 14 Emperyalist devletten oluşan silahlı işgal kuvvetleri, içte Kolçan, Denikin gibi uşakları ile birlikte saldırdılar. Ancak sovyet halkı, Uluslararası işçi sınıfının desteğinde, saldırganları püskürtmeyi başardı. Böylece Sovyet devletini yıkmayı başaramıyan emperyalistler için bir tek seçenek kalıyordu. Bu da tarihi olarak ömürünü doldurmuş üretim ilişkilerine sahip olan, ancak varlığını uzun süre devam ettirebilecek Kapitalizm ile, gelişen ve güçlenen yanı temsil eden Sosyalist dünyanın barış içinde bir arada yaşamasıydı.

Barış içinde bir arada yaşama için nesnel önkoşullar mevcuttu. Sosyalist devletin kendi gücünü kabul ettirmesi, emperyalist ülkelerin kendi aralarındaki çelişkileri, dünya ekonomisinin genel niteliğine bağlı olarak, ticari alandaki karşılıklı yararlanma, bilimsel ve teknolojik alışveriş, kapitalist dünyayı SSCB ile ilişkilere zorluyordu. Lenin «Birbirine düşman hükümetlerin ya da sınıfların, isteklerinden, irade ve kararlarından daha büyük bir kuvvet vardır. Bu kuvvet, onları bizimle ilişkiler kurmaya zorlayan dünya ekonomisinin genel niteliğidir.» diye belirtiyordu. 1. Dünya savaşının getirdiği yıkım kapitalist ülkelerin ekonomisini büyük bir çıkmaza sokarken, SSCB ninde Sosyalist ekonomiyi kurmak için kapitalist ülkelerle ticari ilişkilere girmesini gerektiriyordu. Sovyetlerdeki ve kapitalist ülkelerdeki üretim ilişkilerinin nasıl şekillenmeye başladığını açıklıyan Lenin «Burada en büyük güçlük, bizimle kapitalist ülkeler arasında kesin ilişkiler bulunmadığı sürece, istikrarlı ekonomik ilişkilere sahip olamayızdır. Olaylar buna, kapitalist ülkelerinde sahip olmayacağını açıkça gösteriyor.» (19) diyordu.

Devrim ihraç edilmez. Sosyalist devrim sınıf çelişkilerinin derinleşmesine, işçi sınıfının ve onun öncüsünün örgütlenme düzeyine, işçi sınıfının diğer emekçi halk yığınlarını etrafında toparlama yeteneğine ve devrim durumunun var olmasına bağlı

olduğundan; barış içinde bir arada yaşama, devrimin farklı ülkelerde, farklı zamanlarda gerçekleşeceği tezine de dayanır.

Savaş ya da barış politikasını gütmek sınıfların çıkar sorunudur. Şöyle ki:

Bir devletin iç ve dış politikası devleti elinde bulunduran egemen sınıfın ekonomik çıkarlarına göre belirlenmektedir. Burjuvazi sürekli olarak daha fazla kar ve sömürüyü amaçlamıştır. Bu nedenle sadece ülke içinde emekçileri sömürmekle yetinmez. Aynı zamanda sömürge ve yarı sömürge ülkeleri de kendi etki alanına alarak, sömürsünü artırmaya çalışır, Pazar ve sömürge politikası emperyalistleri karşı karşıya getirir. Bölüşülmüş olan pazarların yeniden paylaşımı ancak zor, yani savaş yoluyla olabilir. Lenin'in belirttiği gibi, siyasetin, zor yoluyla devamı olan savaş, (uluslararası emperyalist savaş) emperyalistlerin çıkarına hizmet eder. Bu tür savaşlara karşı çıkmak Sosyalistlerin başta gelen görevlerindedir. Çünkü bu tür savaşlar; Emekçi kitlelerin çıkarlarına ters olan haksız savaşlardır. Ve burjuvazinin kendisini parçalayan çelişkilerin üstesinden gelebilmek için başvurduğu bir yoldur. Hele günümüzde, silah sanayinin, silah tekelleri için ne kadar tatlı bir kazanç kaynağı olduğu bilinirse savaşın kimin yararına olduğu daha da açığa çıkar.

Ancak haklı savaşları haksız savaşlarla aynı kefeye sokamayız. Ezilen sınıfın hakim sınıfa karşı, sömürgelerin sömürgecilere, anti-faşist güçlerin faşizme karşı savaşı gibi savaşlar haklı, hatta gerekli savaşlardır. Ve sosyalistlerin bu tür savaşlardan yana olmaları kaçınılmaz görevleridir.

1 ve 2. Emperyalist paylaşım savaşları, kana susamış olan emperyalistlerin saldırgan politikalarının bir sonucuydu. Dünya savaşları sonucunda üretici güçlerin gelişimi köreltilmiş, açlık, yıkım ve sefalet kol gezmişti. Sadece 2. Dünya savaşında 54 milyon insan ölmüş, 90 milyon insan yaralanmıştı. Bugün çıkacak termo-nükleer bir savaşın tüm insanlığın yıkımını da beraberinde getireceği aşikardır. Dünya devrimci hareketi içinde savaşın yarar sağlayacak hiç bir güç yoktur. Sosyalistlerin, demokratların bir dünya savaşını engellemeye çalışmaları insanlığın varlık

mücadelesidir ve barış için savaş «sosyalizmin yaşam yasasıdır.»

Lenin «Proletaryanın devrimci sınıf savaşımıyla bağlantı kurulmaksızın yapılan barış mücadelesi, duygusal ya da halkı aldatan burjuvazinin pasifist, bir laf kalabalığı olmaktan öteye gitmez.» diye yazıyordu. Leninst anlamda barış içinde bir arada yaşama, iki sistem arasındaki, ideolojik, politik ve ekonomik mücadeleyi ortadan kaldırmaz. Ne var ki, bu ilke, Sosyalist sistem ile kapitalist sistem arasındaki anlaşmazlıkların aracı olarak silaha başvurmayı dışalar. Üstelik karşıt iki sınıfın egemenliğini simgeleyen, kapitalist ve sosyalist sistemin herşey güllük, gülistanlıkmişçasına, sorunlara sınıfsal bir yaklaşım yapmıyacağını ileri sürmek safdillik hatta burjuvazi ile proletarya arasında uzlaşmaz çelişkinin bulunmadığını söyleyenlerle aynı kaba düşmek olur.

Barış içinde bir arada yaşama bir olgudur. Bunu, hem kapitalist dünya ile Sosyalist dünya arasındaki mücadelenin özgül bir biçimi, hemde karşılıklı işbirliği gibi iki zıt unsurun oluşturduğu diyalektik bir bütünlük olarak görmek gerekir. Açarsak: İki sistem arasındaki anlaşmalar, ilişkiler, görüşmeler politik işbirliğine girer. Aynı zamanda halkların egemenliğine yönelen emperyalizmin saldırgan politikasına karşı koyma politik mücadeleyi kapsar. Barış içinde bir arada yaşama kültürel işbirliğini de kapsarken, sosyalist kültürün sosyalist dünyaya tanıtılması ile sürekli olarak burjuvazi tarafından işlenen anti-sovyetizm ve anti-komünizm demogojisinin, kapitalist ülkelerdeki emekçilerin gerçeği görmesi yönünden ideolojik mücadeleyi içerir. Bunun örnekleri daha da çoğaltılabilir...

Daha önce belirttiğimiz gibi egemen sınıflar hem iç çelişkinin üstesinden gelmek hemde yeni sömürü alanları ele geçirmek için çözüm yolunu istila savaşlarında bulmuşlardır. Devletlerarası ilişkilerde anlaşmazlıkların, savaşlar dışalanarak çözümlenmesi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı ve emekçilerin yararına dır. Bu ülkelerdeki emekçilerin yaşam düzeylerinin yükselmesine, demokratik haklarının genişlemesine, şöven şartlanmaların kırılmasına ve sınıf mücadelesinin boyutlanmasına uygun koşullar hazırlar.

Eşit haklara sahip olmak, devletler arasında karşılıklı güven ve anlayış, gibi özellikleri ile, Barış içinde birarada yaşama; küçük ya da büyük, üstün ya da aşağı biçiminde ulusların ayırımını engellemekte, geri bırakılmış uluslara her alanda daha özgür gelişme olanakları sağlamaktadır.

Farklı toplumsal yapılara sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşama ilkesi, içeriğindeki, bir başka ülkenin işlerine karışmama, her ulusun kendi kaderini tayin hakkının kabul edilmesi ile; emperyalizmin diğer ülkelere karşı - devrim ihraç etmesi ve devrimci harekete engel olması kısmen önlenir. Bilindiği gibi sosyalistler hiç bir zaman devrim ihraç etme yanlısı değildirler. Ve bir ülkede devrimin gerçekleşmesi dıştan zorlama ile değil, bir dizi iç ve dış koşulların etkisiyle gelişir. Bu nedenle, barış içinde bir arada yaşama ezilen ve gelişmekte olan halkların çıkarıdır.

Bu ilke aynı zamanda, tüm ülkelerin bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne saygıyı da içerir. Emperyalistler çeşitli sınır bahaneleri ile kanlı savaşlara neden olmuşlardır. Bu ilkenin yaşama geçirilmesi, yeni devrim yapmış ülkelerin kendi ekonomilerini elverişli dış koşullarda kurmasına olanak tanımakla birlikte, Sosyalist ülkelerin komünizme doğru yürüyüşünü kolaylaştırmaktadır.

Barış içinde birarada yaşama politikasını benimsemek, hiç bir zaman Sosyalist ülkelerin, Emperyalist canilere karşı savaşan halkları desteklemekten vazgeçmesi anlamında değildir. Barış içinde bir arada yaşama, ezenle ezilene, sömürenle sömürülene, sömürgecilerle sömürgelere uygulanamaz. Bir ülkedeki devrim sorunu ile, farklı toplumsal düzenlere bağlı devletlerin barış içinde bir arada yaşama sorununu karşı karşıya getirmek, diyalektik bir anlayış değildir.

Sorunları derinlemesine irdeleme yeteneğinden yoksun olan küçük-burjuvazi, 1. ve 2. emperyalist paylaşım savaşlarının sonuçlarına bakarak, barış içinde birarada yaşama ilkesinin gündeme getirilmesinin devrimi yadsıma olduğunu ileri sürmektedir. Tartışmasız 1. emperyalist paylaşım savaşının Ekim sosyalist devrimi ve 2. emperyalist paylaşım savaşının Sovyetlerin hitler

faşizmine karşı kazanmış olduğu zafer, Doğu avrupa ülkelerinde, sosyalist iktidarların kurulması üzerinde büyük etki yapmıştı. Ama hiçbir zaman devrimlerin bu savaşlar vasıtasıyla gerçekleştiği iddia edilemez. Devrim sorunu ile barış içinde birarada yaşamayı karşı karşıya koyup, küçük-burjuvazinin dar görüşlüğünün bataklığına saplanan bu tür insanlar, bilerek veya bilmeyerek savaşın kaynağı olan Tekellerin ekmeğine yağ sürmektedirler. Yine devrimi bir dünya savaşında ümitleyen bu anlayış, devrime inançsızlığın bir simgesi, küçük-burjuvazinin sonuçlarını düşünmeden (ne olursa biran önce olsun gibi) kabaran öfkesinin bir ifadesidir.

Barış içinde bir arada yaşama, Ulusal Kurtuluş savaşlarına emperyalist canilerin dıştan müdahalesini önlemekte ve müdahale koşullarında, sosyalist Sistemin ulusal kurtuluş güçlerine yardımını kolaylaştırmaktadır. Tarih Vietnam, Küba, Angola gibi örneklerle doludur. Aynı zamanda sosyalist sistem karşı-devrim ihracının her zaman karşısında olmuş, elverdiğince karşı-devrim ihracını engellemiştir. Ör: Çekoslovakya, Macaristan v.b.

Dünyada kalıcı bir barışın sağlanması ile farklı toplumsal yapılara bağlı devletlerin barış içinde bir arada yaşamasının sağlanması ayrılmaz bir bütün oluşturur. Dünya devrim sürecinin bileşenleri aynı zamanda barış mücadelesinin güçleridirler. Bu nedenle devrim güçlerinin her kazanımı barış güçlerinin kazanımıdır. Gerçek anlamda bir barışın sağlanması ancak sermaye iktidarının tümüyle yıkılmasına bağlıdır. Çünkü: Emperyalist saldırı, emperyalizmin tekeli niteliğinden kaynaklanmaktadır. Saldırı tehlikesini ebediyen kaldırmak için, tekeliğin kendisini ortadan kaldırmak gerekir. Ve çağımızda ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişim yönü budur. Bundan dolayı Sosyalist güçlerin desteğini her koşulda sağlayabilecek haklı savaşlardırlar. Bu güne kadar pratik yaşamın gösterdikleri bunu doğrulamaktadır. Günümüzde, Sovyetler Birliğinin Barış içinde bir arada yaşama ilkesini, ulusal kurtuluş savaşlarına da uygulamak istediğini iddia edenlere karşı Brejnev'in şu sözleri açıktır. «Biz her zaman yapmış olduğumuz gibi, ulusların içişlerine emperyalist saldırının kurbanları olanlara yardım etmeyi sürdüreceğiz - koşullara bağlı

olarak bu yardım en değişik şekiller alabilir. - politik, ekonomik, diplomatik ya da askeri, ancak bunun gayesi değişmez suretle, saldırganları püskürtmek, ulusların bağımsız gelişme haklarını savunmak, barışı ve halkların güvenliğini korumak ve böylelikle sosyalizmin çıkarlarını yüceltmek olacaktır.» (20)

Ancak Sömürge ve bağımlı halkların, emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe karşı vermiş olduğu savaş, kalıcı bir dünya barışının sağlanması için her düzeyde verilen savaşla bütünleştiği ölçüde anlamlı olabilir. Bir nötron bombasını yapımına, sürekli silahlanmaya karşı tavır almamak barış mücadelesini olumsuz yönde etkiler.

Barış güçlerinin büyük başarılarına rağmen, bugün tam anlamıyla Barış içinde birarada yaşamının sağlandığını söyleyemeyiz. Lenin Ekim Devriminden sonra, Sosyalist ülkenin dış politikasını belirlerken, emperyalist güçlerin ekonomik nedenlerden ötürü Sosyalist devletlerle işbirliğine yöneldiğini, ancak saldırgan yapısını hiçbir zaman terketmeyeceğini açıklamıştı. Emperyalizmin saldırı iştahının kırılmasının tek yolu, anti-emperyalist hareketin güçlenmesidir. Yaşamın kendisi bunu doğrulamaktadır. 1. Emperyalist paylaşım savaşı ile 2. Emperyalist paylaşım savaşı dönemi arasında emperyalistler, Sovyet iktidarını yıkmak için bir dizi entrikaya girişmişler, sovyetleri tanımaya yanaşmamışlar, buna rağmen sovyetler ile çeşitli antlaşmalar imzalamışlardır. Hitler faşizminin gelişme döneminde, İng. ve ABD, faşist Almanyayı, Sovyetlere saldırtmayı planlamışlar ancak faşist tehlikenin kendilerine yönelmesinden sonra Sovyetlerle, anti-Hitlerci koalisyonda birleşmişlerdir. İngilterenin bu tavrı, emperyalistlerin sosyalist devletlere karşı olan her iki eğiliminin göstergesidir. 1. Dünya savaşından sonra balşatılan soğuk savaş, emperyalizmin saldırgan özünün bir ifadesidir. Bu saldırgan yapıyı günümüzde birçok olayda görmekteyiz. Filistin halkına karşı siyonist saldırıları, Şilide faşist darbe, Angolada karşı -devrimci güçleri örgütlemesi Helsinki sonuç belgelerini tahrif etmesi gibi. Emperyalistler eğer, yumuşama ve silahsızlanmaya, bazı koşullarda yanaşıyorlarsa bu, emperyalizmin saldırgan özünü terk ettiği anlamında alınmamalıdır. Herşeyden önce bu,

Uluslararası ilişkilerde güçler dengesinin değişmesine bağlıdır.

Halkların çıkarına uygun bir biçimde barış içinde bir arada yaşamının sağlanabilmesi için, yumuşamaya yönelik kararlı adımların atılması tüm dünya demokratik güçleri için hayati bir zorunluluktur. Yumuşamanın sağlanabilmesi silahlanma yarışının durdurulması ile doğru orantılıdır. Dolayısıyla, insanlığın yüzyıllarca büyük emekle meydana getirmiş olduğu uygarlığın bir anda yokolmaması insan neslinin devamı, Sosyalizm ve Komünizm davası, insanlığın yüzkarası sömürgeciliğin tarihin karanlığına gömülmesi doğrultusunda uğraş, veren halkların Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine, elverişli koşullar hazırlamak için silahlanma yarışının durdurulması, genel ve kapsamlı bir silahsızlanma gereklidir.

Sosyalist ülkelerin dış politikalarının en önemli öğelerinden birini, kitlesel imha araçlarının yasaklanması ve genel silahsızlanmanın sağlanması oluşturmaktadır. İlk sosyalist devlet (SSCB) adına Cenova konferansına katılan delegasyonun başkanı Çiçerin'in, Lenin'e yazdığı mektupta genel silahsızlanma yolundaki görüşleri ile bugün aynı devletin, devlet başkanı Brejnev'in bu doğrultudaki çabaları DAC'ın (Demokratik Alman Cumhuriyeti) 30. yıldönümündeki konuşması; Leninist hattı ve silahsızlanma ve yumuşamanın önemini ortaya koymaktadır.

Günümüzde, farklı toplumsal yapılara sahip devletlerin barış içinde birarada yaşama genel ve kapsamlı silahsızlanma ve yumuşama tezine çeşitli taraflardan eleştiriler (!) yapılmaktadır.

Bu eleştirmenlerin (!) başında Marksizm maskesi takarak hareket eden Troçkistler gelmektedir. Sovyet devletinin kuruluşundan hemen sonra, Leninist barış içinde birarada yaşama tezine ilk saldırı Troçkiden gelmiştir. Troçki, sürekli devrim tezinden hareketle, Sovyet devletinin dış politikasına karşı çıkmış ve bu karşı çıkış sovyet devletinin varlığını tehdit eder bir durum almıştır. Aynı yolun yolcusu olan maocular, barış içinde bir arada yaşamının en azgın düşmanlığını ve emperyalist silah tekellerinin yararına olan silahlanma yarışının boruzanbaşıcılığını yapmaktadırlar. Maocular, bu leninist tezi «pasifist, tesli-

miyetçi, burjuvaziye hizmet» gibi yorumlamakta ve bunun ulusal kurtuluş savaşlarını reddetme olduğunu belirlemektedirler. Oysa, bu ilke (daha önce de yazdığımız gibi) kapitalizm ile sosyalizm arasındaki mücadelenin ortadan kalktığı, ulusal kurtuluş savaşlarına yardım edilmeyeceği anlamında değildir. Çünkü: Farklı iki sistem arasındaki çelişki çağımızın temel çelişkisidir. Ve ezilen halkların Ulusal kurtuluş savaşları da, Bağımsızlık-demok-rasi-sosyalizm ve barış mücadelesinin bir parçasıdır.

Maocuların bu karşı-devrimci politikalarının amacı: Kendi büyük güç istemidir. İki süper güç dedikleri Sovyetler ile ABD arasında silahlı bir çatışma yaratarak, onları zayıflatmayı ve tek büyük güç olarak Uluslararası arenada rol almayı planlamaktadırlar. Barış içinde bir arada yaşama tezini çarpıtarak, Ulusal kurtuluş savaşı yandaşı görünmeleri, aynı politikanın bir başka yönüdür ve büyük bir iki yüzlülüktür. (Tıpkı burjuva politikası gibi). Çünkü hiçbir, sınıfsal temele dayanmayan üç dünya tahlilleri ile ulusal savaşların üçüncü dünyanın birliğini bozduğunu ileri sürmekte ve bu haklı savaşlara karşı çıkmaktadırlar.

Bu anlayışın yanısıra, sağ revizyonizmde barış içinde bir arada yaşama tezinine değişik bir biçimde saldırmaktadır. Bunlar, bu ilkenin Leninci özünü boşaltarak, farklı toplumsal düzenlere bağlı devletler gerçekten barış içinde yaşamak istiyorlarsa, bu ilkeyi mücadelenin bir biçimi olarak görmemek gerektiğini, özellikle ideolojik mücadeleden vazgeçilmesi gerektiğini, söylemektedirler. Oysa, ideolojik mücadele toplumsal gelişmenin bir yasadır ve bunu ortadan kaldırmak insan iradesinin dışındadır. Daha net bir açıklama ile, proletaryadan, insanca yaşama düşüncesi, özlemi ve uğraşından vazgeçmesini, aynı şekilde, burjuvaziden daha fazla kar etme düşüncesinden vazgeçmesini istemek akılcı bir davranış değildir. Böylesi bir anlayış, troçkist, maoist anlayışlar gibi son çözümlemede burjuvazi ile bütünleşen bir niteliktedir.

Kapitalist dünyanın faşist ideologları Sosyalist Sistemin yürüttüğü farklı toplumsal düzenlere sahip devletlerin barış içinde birarada yaşama politikasını etkisiz hale getirmek için her türlü çabaya girişmektedirler.

Çünkü, Barış içinde birarada yaşama, silahsızlanma ve yumuşama politikası, emekçi halkların, Sosyalist ülkelerin ve komünizm davasının yararındır.

Konuyla ilgili olarak ABD ve tüm uluslararası tekellerin çıkarlarını korumayı gözetken «Mucizenin Sınırları adlı kitabını yazmaktadır. «... Batı dünyası ile sosyalist blok arasındaki çatışmanın en ürkütücü yanı, komünizmin barışın içinde serpilip gelişmesi, barışı istemesi ve barış içinde zafere ulaşmasıdır.» (21) Bu tesbitten hareket eden uluslararası sermaye çevreleri, barış, yumuşama ve silahsızlanma politikasının devletlerarası ilişkilerde bir norm haline gelmesini engellemeye çalışmaktadırlar. Bunu engellemek için tekeller, kitle iletişim araçlarını sonuna kadar kullanmaktadırlar. Bu yolla istedikleri başarıyı elde edemediklerinde, sosyalizm maskesini takmış, sağ ve sol revizyonistleri kullanmaktadırlar. Görülen o ki, bu çeşitli boydan karşı-devrimci güçler, emperyalizmin ideolojisi badanalanmış bir biçimde kitleler arasında yaymaya çalışmaktadırlar.

Ekim devrimi aynı zamanda proletarya enternasyonalizminin ilk büyük başarısıydı. Proletarya enternasyonalizmi, Marksizm-Leninizm'in tüm ilkeleri gibi Uluslararası işçi sınıfının ve sosyalizmin en derin yaşamsal çıkarlarından kaynaklanır.

Proletarya enternasyonalizmi, ekim devriminden önce işçilerin grevler ve diğer işçi hareketleri sırasında burjuvaziye karşı dayanışmada, işçi sınıfının genel olarak sermayeye karşı vermiş olduğu mücadelede işbirliğine, şövenizm ve sosyal - şövenizm'in teşhirinde, uluslararası çapta emekçi halklar arasında dostluğun ve desteğin sağlanmasında ifadesini bulurdu. Burjuvaziye karşı mücadelede işçi sınıfının enternasyonalist dayanışmasını ve bunu n eğitimini gözardı etmiyen Lenin şöyle yazıyordu «sadece kendi ulusunun değil, fakat öncelikle bütün ulusların, ortak çıkarlarını düşünmeli onların özgürlüklerine ve eşitliklerine saygı göstermelidir.» (22)

Ekim devriminden sonra emperyalizmin her alandaki sal-

dırısı karşısında Lenin «Biz sosyalizm mücadelesinde her engeli barikadı aşacak olan emekçi sınıfların milletlerarası dayanışmasına güveniyoruz.» diyordu (23) Ve ekim devrimi ile doğan Sovyetler dış politikasında Proletarya enternasyonalizmini temel alıyordu.

Proletarya enternasyonalizmi, günümüzde, emperyalizme karşı mücadele eden sosyalist sistemin ve ezilen halkların genel çıkarları çerçevesinde ele alınmaktadır. Başka bir deyişle, proletarya enternasyonalizmi, halkların, bağımsızlık demokrasi-sosyalizm ve barış doğrultusundaki mücadelelerinin bir parçasıdır. Her ülkenin devrim süreci, içinde barındırdığı ulusal ve uluslararası ögelerin, karşılıklı ilişkileri içinde gelişir, aynı zamanda ulusal olanı, uluslararası olanın karşısına koymak mümkün değildir. Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı kendi ezicilerine ve sömürgenlerine karşı mücadele ederken, bir yanı ile ulusal diğer yanı ile (emperyalizmin kalelerini içten çökertmesi, ezilen halklarını kurtuluş savaşlarına elverişli dış koşullar hazırlaması v.b.) uluslararası görevini yerine getirmektedir. Aynı şekilde, Ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesini veren halklar, yerli ve yabancı sömürücü güçleri ülkeden kovmaları ile ulusal, emekten yana güçlere mevzi kazandırmaları ile enternasyonalist görevlerini yerine getirmektedirler. Yine Sovyetler birliği II. Emperyalist paylaşım savaşında faşizmi dize getirirken yanlış ulusal değil, enternasyonalist görevini de yerine getiriyordu.

Proletarya enternasyonalizmi yaşama geçirilirken özellikle küçük-burjuva önyargılara karşı, dikkat gösterilmelidir. Çünkü «Küçük-burjuva milliyetçiliği, yalnızca ulusların hak eşitliğini kabul etmenin enternasyonalcilik olduğu iddiasındadır. Bu arada (bu iddianın sadece lafta kaldığı bir yana bırakılsa bile ulusal bencillğe hiç dokunmamaktadır. Halbuki, proletarya enternasyonalizmi, birinci olarak, tek bir ülkedeki proletarya savaşımının çıkarlarının, dünya çapındaki proletarya savaşımının çıkarlarına tabi olmasını; ikinci olarak, burjuvaziye karşı zafer kazanmış olan ulusun, uluslararası sermayenin üstesinden gelmesi için en büyük ulusal kurbanları vermeye hazır bulunmasını gerektirir.» (24)

Günümüzde küçük burjuvazinin, enternasyonalizmi yanlış

yorumlamasının örneklerine sıkça rastlanmaktadır. Proletarya enternasyonalizminin ilk başarısı olan SSCB'ye yapılan gerçek dışı suçlamalar küçük burjuva milliyetçiliğinin sonuçlarından biridir. Sosyalistlik adına yapılan bu karalamaların proletarya enternasyonalizmi ile ilişkisi yoktur ve bunlara karşı sıkı bir ideolojik mücadele zorunludur. Anti-Faşist mücadelenin saygın önderi G. Dimitrov «... kimin işçi sınıfının ve sosyalizmin dostu ve kimin düşmanı; kimin demokrasi ve barışın savunucusu ve kimin karıştı olduğunun belirlenmesi için, Sovyetler Birliğine yönelik tutumundan başka ve daha gerçek ölçüt yoktur ve olmaz.» diye yazmıştır.

-
- 1 — Lenin, Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi s. 152
 - 2 — Lenin, Doğu'da ulusal kurtuluş savaşları s. 341
 - 3 — Stalin, Marksizm ve ulusal sorun ve S. So. s. 98
 - 4 — Stalin, Marksizm ve ulusal sorun ve S. So. s. 92
 - 5 — Stalin, Marksizm ve ulusal sorun ve S. So. s. 96
 - 6 — Stalin, Marksizm ve ulusal sorun ve S. So. 97
 - 7 — Lenin aktaran A. Zevelev ulusal sorun SSCB de nasıl çözüldü s. 24
 - 8 — Stalin a.g.e. s. 98
 - 9 — Stalin a.g.e. s. 278
 - 10 — Stalin a.g.e. s. 235
 - 11 — D.U.K.S. Lenin s. 311
 - 12 — Ekim devrimi sonrası Türkiye tarihi cilt s. s. 32
 - 13 — Türk sovyet halklarının kardeşliği C. Alsan (ak) s. 22
 - 14 — Bir karagün dostluğu Bllim yay s. 238
 - 15 — Bir karagün dostluğu Blim yay s. 203
 - 16 — Yakın çağlar tarihi cilt 2. s. 188
 - 17 — D.U.K.S. Lenin s. 393
 - 18 — Lenin Barış içinde bir arada yaşama Ser yay s. 25
 - 19 — Lenin Barış içinde bir arada yaşama Ser yay s. 119
 - 20 — Brejnev Sosyalizmin elli yıllık başarıları s. 223
 - 21 — V. Korionov, Barış içinde bir arada yaşama politikası
 - 22 — Lenincilik ve Sovyetler Birliği dış politikası s. 85
 - 23 — Lenin, barış içinde bir arada yaşama s. 27
 - 24 — Lenin. Eğitim politikası ve pedagoji üzerine s. 65

«SOL» MACERACILIK YENİLGİYE GÖTÜRÜR

Sömürgeci burjuvazinin, giderek artan ekonomik ve siyasal baskılarına karşı halkın mücadelesinin, toplumun geniş emekçi katmanlarının muhalefetine yükseldiği, dal budak sardığı ve örgütsel bir savaşıma daha çok kanalize olmaya başladığı günümüzde, ülkenin bazı yörelerinde oluşan küçük burjuva maceracı hareketler, özellikle son zamanlarda bazı alanlarda halkın gerçek çıkarlarını ve ulusal demokratik savaşımını tehlikeye düşürecek ölçülere vardırıldı. Maceracı olarak değerlendirebileceğimiz çeşitli eylemlere ülke içerisinde bazı küçük burjuva görüşlü gruplar tarafından şu ya da bu ölçülerde ve çeşitli biçimlerde girilmektedir. Ama kamuoyunda Apocu olarak bilinen grubun son zamanlarda giriştiği eylemler, yarattığı silahlı çatışmalar o ölçülere vardırılmıştır ki söz konusu grubu başlı başına ele alma ve ulusal ve sınıfsal savaşımındaki rolünün ne olduğu üzerinde önemle durma zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

İçinde bulunduğumuz koşullarda, başvurduğumuz çeşitli eylemleri ile son bir yıl içinde adını en

çok duyuran siyasetlerden biridir Apoculuk. Son bir yıl içinde, ister sağdan isterse soldan olsun herkes şu ya da bu ölçüde Apoculuk üzerinde durdu. Özellikle burjuva basını, sıkıyönetimin ilanına ve ardında yaygınlaştırılarak, kapsamı genişletilerek yeniden uzatılmasına karar verildiği günlerin hemen öncesine rastlayan dönemlerde çok gürültülü bir «bölücülük» yaygarası koparttı. Aynı günler, İran halklarının ve özellikle İran Kürdistanı halkının mücadelesinin hızla geliştiği ve yeni yeni zaferler kazandığı dönemlerdi, aynı zamanda. Bu yaygaralar içinde sıkıyönetimin uygulama alanı da genişletilerek baskı ve terör uygulamaları daha da şiddetlendirildi. Kısa bir süre sonra, Siverek'te büyük toprak ağası ve aynı zamanda Adalet Partisi Urfa milletvekili olan Mehmet Celal Bucak'a Apocular tarafından yapılan saldırı üzerine burjuva gazetelerinde «bölücülük» yaygarasıyla birlikte Apocu hareket baş manşet haline getirildi. Günlerce Apocu hareketin sözüm ona ne olup olmadığı üzerinde yazılar yazıldı. Sömürgeci burjuvazi sorunu öyle bir noktaya getirdi ki Kürdistan'daki ulusul demokratik muhalefetle Apocu hareketi bütünleştirmeye ve halkın her türlü mücadelesini bu yolla maceracı terörist bir yapıda somutlaştırmaya çalıştı. Büyük burjuva basın organlarına paralel olarak Maoocu hareketin günlük sesi olan Aydınlık gazetesi de aynı amaçlarla Apoculuk üzerinde günlerce durdu. Ancak Aydınlık gazetesi konuya daha değişik boyutlar getirdi. Apoculuğu MİT, Kontrgerilla ile ilişkisi olan, hatta faşist Milliyetçi Hareket partililerin içine sızdığı ve sözkonusu güçlerin yönlendirip harekete geçirdikleri bir örgüt

olarak değerlendirdi. Ama Maocu Aydınlık Gazetesi, bütün bu değerlendirmelerini Kürdistan halkının devrimci mücadelesini karalama, Kürdistan'daki sosyalist, yurtsever hareketleri küçük düşürme ve dünya sosyalist hareketine karşı düşmanlıkları körükleme çabasıyla sonuçlandırdı. Maocu Aydınlık Gazetesi'de dahil olmak üzere tüm burjuva basının söz konusu gerici çabaları günümüzde de sürüyor.

Kuşkusuz sol kesimde de Apoculuk üzerine zaman zaman çeşitli değerlendirmeler yapıldı. Apoculuğun küçük burjuva maceracı çıkışları, zaman ve koşullarla tamamiyle çelişen, her seferinde de sömürgeci burjuvazinin halk üzerindeki baskı ve yıldırma politikasına zemin hazırlayan, hatta çoğu kez Kürdistan'daki devrimci güçlere yönelen eylemleri üzerinde duruldu. Ama kanımız odur ki, son zamanlarda meydana gelen çeşitli gelişmeler; (Urfa Hilvan, Ceylanpınar, Siverek ve Mardin'in bazı yörelerinde olan olaylar bu kanımızı doğrular niteliktedir) Kürdistan'da bugüne kadar burjuva milliyetçi ihanete ve Maoculuğa karşı verilen savaşım ideolojik düzeyde de olsa küçük burjuva maceracılığına ve bunu kendi şahsında somutlaştıran Apoculuğa karşı verilmemiştir. Oysa kapitalist üretim ilişkilerinin ağır bastığı, ama bu ilişkilerin, emperyalist ve sömürgeci politika sonucu çarpık geliştiği ve bu nedenlerle geri kalmışlığın, işsizliğin, açlık ve sefaletin had safhada olduğu, gelişkin bir işçi sınıfının olmadığı, ama buna karşın küçük burjuvazinin alabildiğine gelişkin ve yaygın olduğu bizimki gibi sömürge bir ülkede küçük burjuva maceracılığına

karşı savaşının önemi ve zorunluluğu hiçbir zaman göz ardı edilemez. Bu nedenle bir küçük burjuva maceracı akım olan ve eylemlerinin içerik, biçim ve yöntemleriyle günümüzde çok tehlikeli ve ciddi bir konuma gelmiş bulunan Apoculuk üzerinde durmak, ideolojik yapısını ve politikasını teşhir etmek gerekir.

APOCULUĞUN ORTAYA ÇIKIŞI :

12 Mart ara döneminden sonra genel olarak sol hareketlerin toparlanmaya ve saflaşmaya başladığı bir zamanda gençlik içinde de buna paralel olarak birtakım gelişmeler meydana geliyordu. Metropol şehirlerde, özellikle öğrenci gençlik içinde 12 Mart öncesi eylemlerinde dikkatleri çeken THKP-C hareketine sahip çıktığını söyleyen bir kesim genç, yüksek öğrenim gençliği arasında faaliyet gösterdi. Bu kesim yüksek öğrenim gençlik derneklerinin bazılarını elinde bulunduruyordu. Bu arada Metrepollerde okuyan bazı Kürt gençleri de DDKD'ler adı altında kurdukları derneklerde örgütlendiler. Bu dernekler Ankara, İstanbul ve İzmir'de bulunuyordu. (*) O dönemde çeşitli gruplar arasındaki ideolojik tartışmalar da yoğun bir biçimde sürüyor ve bu ideolojik tartışmalar her gün yeni saflaşmaları, yeni ayrışmaları da beraberinde getiriyordu. Kürdistan sorunu konusunda yoğunlaşan tartışmalar da daha çok

(*) Söz konusu DDKD'ler her üç ilde de hemen hemen aynı dönemde kurulmuş olmalarına rağmen aralarında herhangi bir organik bağ olmadığı gibi, yöneticileri arasında, ideolojik birlikler de yoktu.

Kürdistan'ın sömürge olgusu ve «Ayrı örgütlenme» konuları üzerindeydi. İşte bu yıllarda geçmişin THKP-C hareketine sahip çıkan Devrimci Gençlik'in elinde bulundurduğu Ankara Yüksek Öğrenim Öğrenci Derneği'nden sayıları onu geçmeyen bir grup öğrenci ayrıldı. Grup kendisine (UKO-Ulusal Kurtuluş Ordusu) adını verdi. Süreç içinde daha sonraları adını zaman zaman değiştirmesine rağmen kamuoyu tarafından hep Apocu olarak anıldı ve bugünde böyle tanınmaktadır.

Apoculuk, İlk çıkışında tamamiyle kendiliğinden gelme bir hareket olarak doğmuştur. Bu nedenle ilk çıkışında görüş olarak her yanıla eklektik bir yapıdaydı. Uluslararası politika ve ülkenin devrim sorunlarıyla ilgili konularda tamamiyle Dev-Genç'in - yani içinden gelmiş olduğu hareketin - görüşlerini ileri sürdü. Uluslararası tahlillerde Dev-Genç'in orta yolcu çizgisini olduğu gibi takip etti. Ayrıca günümüz koşullarında evrim ve devrim süreçlerinin iç içe geçtiği, geri kalmış bağımlı ülkelerde burjuva anlamında da olsa demokrasiden bahsedilemeyeceği, bu ülkelerde «sürekli faşizm» olgusunun olduğu biçimindeki «sol» revizyonist tezleri de olduğu gibi aldı. Dev-Genç'ten ayrı olarak Kürdistan'ın sömürge olduğu ve «ayrı örgütlenmenin» zorunlu olduğu biçimindeki görüşlerini getirdi.

Apoculuk her ne kadar Dev-Genç'in elinde olan A.Y.Ö.D.'ün içinden kopan bir kısım gençlerin oluşturdukları bir grup olarak çıktıysa da daha çok ve özellikle Metropollerde Kürt gençlerinin örgütlendikleri ilk DDKD'lere bir tepki ola-

rak gelişti. Bu tepki, giderek sömürge ülkelerde legal ve ekonomik demokratik mücadelenin verilemeyeceği, derneklerin birer deşifrazyon mekanizması oldukları ve burjuvaziye hizmet ettikleri biçimindeki bir anlayışta somutlaştı. Bu anlayış Apoculuğu, ekonomik ve her türlü legal mcadelle biçimlerini reddi noktasına götürdü.

Apoculuğu Krdistanla ilgili olarak belirlediği diğer bir görüş de, Krdistanların sömürge olduğu, Kürdistan'daki her türlü sosyo-ekonomik gelişmenin Türk sömürgecileri tarafından belirlendiği, bu nedenle Krdistandaki kapitalist gelişmenin sömürgeciler tarafından yukarıdan aşağıya doğru geliştirildiği, sömürgeci politikayla birlikte kapitalizmin gelişmesinin Kürt halkını yokolma sürecine soktuğu biçimindedir. Apoculara göre günümüzde Kürdistanda yaşanan süreç Kürt halkının yokoluş sürecidir. Onlara göre bu sürece müdahale etmek ve kapitalizmin Kürdistan'da gelişmesinin önüne gecebilmek için üretici güçleri tahrip etmek gerekir. Yani tarımda makinalaşmayı, Traktrleşmeyi önlemek, fabrikaları, he rtrl üretim araçlarının Kürdistan'a girişini engellemek, varolanları tahrip etmek, petrol kuyularını, rafinerleri havaya uçurmak gerekir..

Yukarda kısaca belirtmeye çalıştığımız ve ilerde daha detaylı üzerinde duracağımız görüşlerden hareketle şu sonuca varmaktadır Apocular: Bir yandan sömürgeci politikaya uygun olarak Krdistana giren «Sömürgeci Türk kapitalizmi» öbür yandan sömürgeci baskı ve zorbalıklar, katliamlar, uygulanan eğitim politikaları yüzünden.

başta işçi sınıfı olmak üzere toplumun bütün sınıf ve tabakalarını ve «sömürgeci kültürün etkisiyle Kürtlüğe yabancılaştırmış» ya da sömürgeci ve yerel «feodal komprador» güçlerin ağır baskısı nedeniyle tamamıyla yozlaştırmış dejenere etmiş, sindirmiş ve ulusal bilinçten uzaklaştırmıştır. Kürdistan toplumunun emekçi sınıf ve tabakaları arasında sadece köylüler «engin bir devrimci potansiyele sahip...» tirlir, bunlar «Proletaryanın oluşmasına kaynak teşkil...» etmektedirler ama onlar da şimdilik dağınk, «aşiretci feodal çatışmaları nedeni ile parçalanmış» durumdadırlar. Ama köylülerde «bu bölünmeye son verecek toprak ve özgürlük mücadelesinde kendisini örgütleyip seferber edebilecek önder bir güç beklemektedir.»

Buradan hareketle, Kürdistan'da halkı örgütleyip devrime, devrim mücadelesine kanalize etmek için salt propaganda ve ajitasyonla yetinelemeyeceği sürekli silahlı bir mücadelenin içinde olunması gerektiğini belirten Apocular; silahlı mücadeleyi ve şiddeti mutlaklaştırmışlardır. Açıkça savunmamalarına rağmen kullandıkları yöntem bireysel terörizmdir. Onlar, tek tek adam vurmalarla sömürgeci burjuvazinin temsilcilerini ülke içindeki toprak ağalarını tek tek öldürmelerle, onlarla silahlı çatışmalara girmelerle, burjuvazinin ve toprak ağalarının güçsüzlüğünün halkın gözünün önüne serileceği ve halkın bunu görerek «devrimci» mücadelenin saflarına katılacakları biçimindeki ham hayalleri yayıyorlar.

Apocular da diğer küçük burjuva maceracıları gibi toplumu objektif olarak değerlendirmek-

ten, sınıf güçleri dengenini hesaplamaktan çok uzaktırlar. Bu nedenle son zamanlarda yer yer bazı aşiret reislerine ve toprak ağalarına karşı giriştikleri silahlı çatışmalarda doğal olarak çıkmazlara girmekte ve çareyi başka toprak ağalarına yaslanmakta bulmaktadırlar. Örneğin: Urfa'nın Hilvan kazasında Süleymanlar'la girdikleri silahlı çatışmalar boyunca Paydaş'lardan destek aldılar. Halen Siverek'te Bucak'lara karşı Kırvarlar'dan, İzollardan vs. destek görmektedirler. Bu örnekleri ülkenin diğer yerlerinde de göstermek mümkün, Kuşkusuz Apoculuğun bu tavrı son tahlilde toprak ağalarına ve aşiret reislerine yaramakta ve halkın mücadelesi zaafa uğramaktadır. Bu durum toprak ağalarının ve aşiret reislerinin konumlarının daha da güçlenmesine ve çevrelerindeki yoksul köylüler üzerindeki baskı ve sömürülerinin daha da artmasına neden olmaktadır.

Küçük burjuva maceracı karakterin yansıması olan Apoculuğun diğer bir özelliği de onun ittifak alnayışıdır. Apoculuğun sınıf tahlillerinde kendini gösteren idealizm ilerde daha detaylı olarak görebileceğimiz gibi onu, Kürdistan'da başta işçi sınıfı olmak üzere toplumun bütün emekçi katmanlarının (bir kısım küçük burjuva aydını, genç ve bir kısım köylülük dışında) mücadelesini redde götürmüştür. Bu anlayışın bir sonucu olarak Apocular; Kürdistan'da başta bilimsel sosyalist hareket olmak üzere tüm ilerici, yurtsever, demokrat hareketleri ve siyasetleri mücadelenin dışında görmektedirler. Onlara göre kendileri dışında herkes «sömürgeci burjuvanın uşakları», halkın mücadelesini reformizm ve ham ha-

yellerle bulandıran kimselerdir. Kendileri dışındaki bütün siyasal hareketler Kürdistan'ın kurtuluş mücadelesi önünde bir engeldirler. Bunlarla ittifak yapılamaz. Kürdistan'ın kurtuluşu için bu engeller ortadan kaldırılmalı, her şeyden önce bunlar temizlenmelidir. Onların bu anlayışları, giderek kendileri dışındaki bütün ilerici ve devrimci hareketleri düşman görmeye, onlara karşı da şiddet kullanmaya itmiştir. Bugün Apocular öyle bir noktaya gelmişlerdirki kendileri dışında başta sosyalistler olmak üzere tüm devrimci ve demokratlara karşı ideolojik mücadelenin ötesinde silaha dayanan bir mücadele yürütmektedirler.

Kuşkusuz Apoculuğun ilk çıkış noktasından başlayarak bugüne kadar böyle bir aşamaya gelmesinin çeşitli nedenleri ve maddi temelleri vardır. Bu maddi temellere, izlenen sürecin nedenlerine değinmek, bunları açıklığa kavuşturmak, Apoculuğa karşı yürütülecek ideolojik mücadele açısından zorunludur. Ama bunlara değinmeden önce Apoculuğun sınıf temellerini belirlemek gerekir. Ülkemizde bir küçük burjuva maceracılığı olan Apoculuğun sınıf temeli nedir? Hangi ekonomik ilişkilerden kaynaklanmaktadır ve toplumda, ulusal ve sınıfsal savaşında kimi temsil etmektedir?

APOCULUĞUN SINIF TEMELİ

Apocu hareketin yapısı araştırıldığında, onun ideolojik ve örgütsel yapısıyla, izlediği politikasıyla tamamiyle bir küçük burjuva maceracı hareket olduğu apacık olarak görülür. Bu neden-

le Apoculuğun sınıf temelini toplumumuzda, çok geniş bir kesimi kapsayan küçük burjuvazinin içinde aramak gerekir. Lenin, «sol» kominizm, bir çocukluk hastalığı adlı eserinde küçük burjuva maceracılığının (yada ihtilalciliğinin) sınıf temeline değinirken şunları söylüyordu: «Marxistler için teorik olarak tanıtlanmış ve Avrupa'nın bütün devrimlerinin ve bütün devrimci hareketlerinin tecrübesiyle tam olarak doğrulanmış bir gerçek varsa, oda (birçok Avrupa ülkelerinde temsil edilen ve önemli bir yığın teşkil eden) kapitalist düzende, devamlı bir sömürü ve baskıya ve çok kere hayat koşullarının hızla kötüleşmesine ve iflasa uğrayan bir toplumsal tip olarak küçük mülkiyet sahibinin, küçük üreticinin aşırı bir ihtilalciliğe kolayca geçtiği, ama bu sınıfın tutarlı, örgütlü, disiplinli ve sağlam bir tutumu benimseyemediğidir. Kapitalizmin iğrençlikleri karşısında öfkeye kapılan küçük burjuva, bütün kapitalist ülkelere özgü anarşizm gibi toplumsal bir fenomendir.» (Sol kominizm, bir çocukluk hastalığı, sol yayınları, S. 23)

Bilindiği gibi, kapitalizm de kendisinden önceki sınıflı toplumlar gibi, üretim araçlarının özel mülkiyetine dayanan, sınıfların, sınıf egemenliğinin ve sömürünün bulunduğu bir toplum düzenidir. Kapitalizmde bir yandan üretim araçlarının kapitalist özel mülkiyetini elinde bulduran burjuvazi, öbür taraftan her türlü üretim araçlarında yoksun, yaşamını sürdürebilmek için iş gücünü satmak zorunda olan proletarya bulunur. Bu iki sınıf, çıkarları hiç bir zaman uyuşmayan, aralarında uzlaşmaz çelişki bulunan kapitalizmin temel sınıflarıdır. Ancak kapitalizm salt üre-

tim araçlarını elinde bulunduran büyük burjuvazi ve hiç bir üretim aracın asahip olmayan proletaryadan meydana gelmez. Üretim araçları karşısındaki ve ekonomik ilişkiler içindeki durumları itibarı ile bu iki temel sınıfın arasında yer alan çeşitli tabakalar, değişik toplumsal kategoriler de bulunur. Bu ara tabakalardan biride (özellikle bizim gibi geri kalmış, kapitalizmin çarpık geliştiği sömürge ya da bağımlı ülkelerde toplumun çok geniş bir çoğunluğunu oluşturan) küçük burjuvazidir. Küçük burjuvazinin üretim araçları karşısındaki durumu, ve üretim ilişkileri içindeki rolü nedir? Kapitalist üretim ilişkilerinin olduğu toplumlara baktığımızda, büyük burjuvazi ile proleterya dışında küçük üretim araçlarının mülkiyetine sahip ya da diğer bir deyimle küçük mülk sahibi bir kesimle karşılaşırız. Bu kesimde yer alanlar, bir yandan üretim araçlarına sahiptirler, ellerinde şu ya da bu ölçüde bir mülkiyetleri vardır. Ama öbür taraftan sadece ellerinde bulundurdukları mülkiyet onların yaşamlarını sürdürmelerine yetecek kadar değildir, bunun yanında kendileri de iş gücü harcamak ve çalışmak zorundadırlar. Üretim araçları karşısındaki durumları ikili bir karakter gösterir. Üretim araçlarına sahip olma yanlarıyla daha çok burjuvaziye, iş güçlerini harcamak ve çalışmak zorunda olma yanlarıyla da daha ziyade proleteryaya yakındırlar. Bunlar kentsel alanlarda küçük işleme, atölye sahipleri, ufak ticari işlerde uğraşanlar, esnaf ve zanaatçılar v.s. dirler. Kırsal alanlarda da küçük mülk sahibi az topraklı, toprağa bağımlılık ilişkileri henüz tamamiyle kopmamış ve proleterleşmemiş Köylülerdir. Genel anlamda aydınlar

bir kısım bürokratlar ve öğrenciler de içinde buldukları ekonomik koşullar ve düşünce yapılarıyla küçük burjuva kesimi içinde yer alırlar.

İşte toplumda ekonomik ilişkiler içinde yeri bu olan küçük burjuvazi kapitalizmin gelişme sürecine bağlı olarak birtakım değişimlere uğrar. Toplumda üretim araçları ve üretim güçlerinin gelişmesi ile birlikte üretim ve sermayenin yoğunlaşması, giderek daha az kişinin elinde toplanmaya başlaması üretimin büyük ve gelişmiş makinalarla yapılması basit ve ilkel araçlarla üretim yapmaya çalışan küçük işletmelerin ya da faaliyet gösteren diğer küçük girişimlerin yavaş yavaş faaliyet gösterme olanak ve yollarının ortadan kalkmasına neden olur. Tarımda modern makinelerin kullanılmaya başlaması söz konusu ileri tekniği elde etme gücü olmayan orta ve küçük toprak sahiplerinin topraklarını elden çıkarmalarına yol açar. Küçük esnaf ve zanaatçılar atölyelerinden, iş yerlerinden olurlar. Küçük burjuvazi giderek yoksullaşır ve iflasa doğru sürüklenir. Süreç içerisinde var olan o küçük mülkiyetlerini tamamen yitirerek bütünüyle üretim araçlarından yoksun bir hale gelirler. Bunların bir kısmı iş bulup proletarya saflarına katılırlarken her hangi bir çalışma alanı bulamayan büyük bir çoğunluğu da işsizler ordusu saflarına katılırlar. Kapitalizm, gelişme süreci içerisinde söz konusu etkiyi yalnızca küçük burjuvazi üzerinde yapmaz. Çeşitli orta katmanlar da aynı durumla karşı karşıya gelirler. Ama bu demek değildir ki gelişme süreci içinde her türlü ara katmanlar yok olurlar, ve toplumda büyük burjuva azınlık ve milyonlarca proleter çoğunluk karşı karşıya

kalır. Burjuvaziyle, proletarya arasında kalan ara katmanlar her şeye rağmen varlıklarını sürdürürler.

Küçük burjuvazinin üretim ilişkileri içindeki o ikili karakteri ve kapitalizmin gelişmesi sürecinde kendisinde meydana gelen değişme özellikleri, onun tavırlarında da ikili bir görünüm ortaya çıkarır: Bunlardan biri; Onun burjuvaziyle uzlaşma, bütünleşme istek ve çabasıdır. Küçük burjuvazi, uzun tarihi bir geçmişten beri üretim araçlarına sahip olduğu için, mülkiyet tutkusu kendisinde köklü olarak yerleşmiştir. Bir yandan yoksullaşıp, iflasa sürüklenip bütün mülkiyetini kaybetmemek için azami çaba sarfederken, öbür yandan bununlada yetinmemeye daha büyük bir mülkiyet sahibi olup burjuvalaşmaya çalışır. Onun bu özelliği, kendisini gericileştirir ve giderek burjuvaziyle uzlaştırır. Meydana gelen diğer bir tavır da, hızlı yoksullaşma ve iflas süreci içinde kapitalizme karşı oluşan öfke ve nefretidir. Kapitalizmin pisliklerine karşı duyulan öfke ve nefret de, bir yandan küçük burjuvazinin bir kesiminin proletaryaya yaklaşmasına yol açarken öbür yandanda bu öfke ve nefretin değişik biçimlerde kendini açığa vurmasını gündeme getirir. Ve bunlar çeşitli küçük burjuva eğilimler olarak ortaya çıkarlar. İşte küçük burjuva maceracılığı (ya da ihtilalciliği) da bu söz konusu eğilimlerden bir tanesidir. Bu olguyu kapitalist üretim ilişkilerinin ağır bastığı sömürge ülkemizde bütün açıklığı ile görmek mümkün. Türkiye'deki sosyo-ekonomik gelişmelerle birlikte ülkemizdeki toplumsal gelişme daha yavaş ve çarpık yürüse de belirli bir düzeye varmıştır. Özellikle İkinci Dün-

ya Savaşı'ndan sonra Türkiye'deki kapitalistleşme sürecinin hızlanması ve tarımda kapitalizmin gelişme göstermesi Kürdistan'a da yansımıştır. Fakat Kürdistan'daki bu gelişme, sömürge-sömürgeci ilişkiler ve bunun sonucu olan politika nedeni ile Türkiye'deki gelişmeye nazaran çok daha karmaşık ve yavaş bir yol izlemiştir. Sonuçta değişimlerin meydana getirdiği yapı da daha çarpık bir görünüme bürünmüştür. Sömürgeciler, ülkeyi sömürgeleştirme çabaları boyunca, ülke içerisindeki egemen sınıflarla, feodal toprak ağaları aşiret reisleri ve dinsel önderlerle sıkı bir ittifakı ve bütünleşmeyi sürekli olarak göz önünde bulundurdukları için geçmişte onların çıkarlarını ve egemen olma statülerini bozmamak için çeşitli yollar denemişlerdir. Bu da ülkedeki üretici güçlerin gelişmesi önüne set çekmek ve gerici geleneksel kurumların, şeyhliğin, aşiretci yapının ve toprak ağalığı statüsünün yaşatılması çabaları şeklinde olmuştur. Ama öbür taraftan sömürgeci burjuvazinin ülke pazarlarına egemen olma, yer altı ve yer üstü zenginlik kaynaklarını elde etme arzusu ve çabası da sürekli olarak gündemde olduğu için burjuvaziyi istemeyerek de olsa bir biriyle çelişen bir siyaset izlemek zorunda bırakmıştır. Bir yandan azami kar hırsı ve ülke zenginliklerine el koymak için zorunlu olarak ülkede bir takım yatırımlara girme çabaları öbür yandan da ülkedeki gerici egemen sınıfları yaşatma ve ileriye doğru her türlü toplumsal gelişmeyi önleme eğilimi, ama birlikte var olan bu iki çelişik eğilim içinden son tahlilde ülkedeki üretici güçlerinin gelişmesinin, ileriye doğru değişmesinin daha ağır basması sonucu daha ileri üretim iliş-

kilerinin zorunlu olarak ortaya çıkmasını getirmiştir. Böyle bir süreçte, kapitalist üretim ilişkilerinin kendilerini dayatmaları karşısında sömürgeciler, böyle ilişkilerin oluşması sürecinde ülke içindeki müttefikleri yerli egemen sınıfların zenginliklerinden ve mülkiyetlerinden hiç bir şey kaybetmemelerine özen göstermişlerdir. Sömürgeci burjuvazinin izlediği bu politika nedeni ile kapitalistleşmenin başlaması ve gelişmesiyle birlikte yerli egemen sınıflar mülkiyetlerini kaybetmeden dönüşüme uğramışlardır. Örneğin; tarımda modern makinalarla üretime geçişle birlikte büyük feodal toprak ağaları da kapitalistleşmişlerdir. Topraklarında modern üretim araçları, işgüçleri ile çalışan ve toprata bağımlılık ilişkileri olmayan işçiler çalıştırmışlardır.

Kapitalizmin Kürdistan'a girişi ve sömürgeci politikaya uygun olarak yukarıda sözkonusu etmeye çalıştığımız bir süreç izlemesi zorunlu olarak beraberinde bir takım sonuçlar doğurmuştur. Sonuçta ortaya çıkan olgulardan bazıları da ülkedeki küçük burjuva katmanlar üzerinde meydana getirdiği değişikliklerdir.

Birincisi kapitalist üretim ilişkilerinin ortaya çıkmasıyla birlikte, sömürgecilerin, mertopol şehirlerde ya da ülke içerisinde ürettikleri mallar ülkenin hemen hemen en ücra köşelerine kadar girip alıcı bulma olanaklarına kavuşmuşlardır. Bu durum, daha yeni bir teknikle küçük ve dağınık birimlerde üretim yapmaya çalışan ülkenin küçük esnaf ve zanaatçıları, ufak girişimcileri zor durumda bırakmıştır. Onların rekabet olanaklarını ortadan kaldırmaya başlamış ve giderek

yoksullaşmalarını, hatta iflasa uğrayarak işyerlerini atelyelerini ya da dükkanlarını kapatmalarını beraberinde getirmiştir. Öbür yandan tarımda kapitalizmin gelişmesiyle birlikte büyük toprak ağaları giderek makinalı üretime geçmekte ve makinalı üretim sayesinde artık büyük insan işgücüne gereksinme duymadıkları için geçmişte toprağa bağımlılık ilişkileri olan köylüleri topraklarından kovmaktadırlar. Tarımda makinalı üretimin başlamasıyla birlikte bu makinaları alma olanağı olmayan orta ve az topraklı köylüler de sonunda topraklarını büyük toprak ağalarına bırakmak ya da çok ucuza satmak zorunda kalmaktadırlar. Kırsal alanlarda mülksüzleşen ya da toprağa bağımlılık ilişkileri kopan milyonlarca insan, yeni iş olanakları elde etmek umuduyla kentsel alanlara doğru göç etmektedirler. Kürdistan'ın kırsal alanlarında başlayan bu güçlerin bir kısmı Kürdistan şehirlerine, büyük bir kısmı Türkiye'nin metropol kentlerine çok az bir miktarı da Avrupa ülkelerine doğru olmaktadır.

Ancak hem kentsel alanlarda hem de kırsal alanlarda yoksullaşıp mülksüzleşen bu küçük burjuva kesimlerin çok az bir kesimi sürekli bir iş bulup işçi sınıfının saflarına katılabilmektedir. Geri kalanlardan bir kesmi de yer yer dolaşarak, çok ucuz ücretlerle ağır ve zor işler de çalışırlar. Ancak bu işler geçici işlerdir. Bu nedenle söz konusu kesim yılın büyük bir bölümünü hiç bir çalışma olanağı bulamadan geçirmektedir. Bu olgu, diğer iş bulamayan insanlarla birlikte muazzam bir işsizler kitlesinin oluşmasına neden olmaktadır. Bunlara bir de her yıl liseleri bitirdikleri halde üniversitelere giremeyen ve boşta kalan on

binlerce gencin üst üste birikerek oluşturdukları yüzbinleri aşan bir gençlik kitlesi katılmaktadır. Ülkede büyük bir işsizler kitlesinin oluşması, zamanla bu kesimin içinde, üretici güçlerin ve toplumun gelişmesine hiç bir katkısı olmayan, aksine toplumu yozlaştırmaya ve çürümüşlüğe iten bir takım işlerle uğraşan ve lümpen proleterya dediğimiz bir toplumsal kategori oluşmuştur. Bunlar genellikle hırsızlar, vurguncu ve soyguncular, kaçakçılar, esrar içenler, kumarçılar ve fuhuşla içli dışlı olan kimselerdir. Bunlar tamamıyla yozlaşmış, uzun vadeli hiç bir güvenceleri olmayan, toplumsal savaşında yer alma konusunda hiç bir inançları ve umutları olmayan, hatıta çoğu kez ve genellikle gerici egemen sınıfların ve sömürgecilerin politikalarına alet olan kimselerdir.

Ama bu olgu, ülkemizde küçük burjuvazinin tamamen yok edilebildiği anlamına gelmez. Aksine memurlar, küçük esnaf ve zanaatçılar, öğrenciler, az topraklı ve yoksul köylüler, birlikte he-saba katıldığında, ülke nüfusunun en büyük kesimini oluşturmaktadır. Bir bakıma ülkemiz bir küçük burjuvalar ülkesidir.

Sömürgeci ilişkilerin ve bu bağımlılık ilişkileri içinde gelişen kapitalizmin yarattığı ağır baskı ve sömürü, meydana getirdiği korkunç yoksulluk ve sefalet karşısında küçük burjuvazi, zaman zaman çeşitli tavırlar içine girmektedir.

Bunlardan bir kısmı, bir türlü mülkiyet tutkusundan vaz geçmediği için yaşantısını birazcık iyileştirmek ya da hiç olmazsa mevcut durumunu korumak için sürekli olarak sömürgecilerle ve

yerli egemen güçlerle uzlaşma eğilimi göstermekte tutuculaşmakta, hatta burjuvazinin gerici emellerine hizmet etmektedir.

Diğer kısmı ise, ülkenin sömürgeleştirilmesine, sömürgeci burjuvazi ile onların ülke içindeki müttefikleri egemen sınıfların birlikte yaratıkları ağır yaşam koşullarına ve bu yaşam koşullarının nedeni olan bugünkü düzene karşı bir öfke duymaktadır.

Küçük burjuvazinin bir öfkesi de kendisini çeşitli biçimlerde ortaya koymaktadır. Bunlardan bir kısmı bilimsel sosyalizmin yol göstericiliğinde işçi sınıfının siyasal hareketinin başını çektiği ulusal demokratik mücadelenin saflarında yer almaktadır. Ülkemizde küçük burjuvazinin; özellikle toplumumuz koşullarında çok büyük bir nicel güce sahip olan köylülüğün ulusal demokratik halk devrimi mücadelesine çekilmesi çok büyük bir öneme sahiptir.

Ancak burada küçük burjuvazinin çok iyi bilinmesi gereken bazı özelliklerine değinmek gerekir. Bu aynı zamanda ele aldığımız konumuzun anlaşılmasını da sağlayacaktır.

Küçük burjuvazinin, bugünkü düzene duymuş olduğu tepki ve öfkenin doğru bir yola kanallize edilebilmesi ve onun muazzam nicel gücünün devrimci mücadelenin hizmetine sunulabilmesi ancak ve ancak bilimsel sosyalizmin klavuzluk ettiği işçi sınıfı siyasal hareketinin programına uygun olarak işçi sınıfının öncülüğünde, işçi-köylü temel ittifakına dayanan, geniş emekçi katmanların ve tüm ulusal güçlerin yer alacağı bir

ulusal demokratik halk cephesinin oluşturulmasıyla mümkündür. Eğer böyle bir mücadele platformu yaratılmazsa küçük burjuvazinin uzun vadeli ve kararlı bir mücadelenin içine giremeyeceği bilinmelidir.

Çünkü küçük burjuvazi her şeyden önce ikili bir karektere sahiptir. Bir yandan burjuvaziye öbür yandan proletaryaya benzemesinden ve bu her iki özellikleri birlikte taşıdığından bir türlü hangi saflarda yer alacağına karar veremez. Karşı karşıya gelmiş ve kıyasıya sürmekte olan mücadele arasında mekik dokuyup durur. Kararsızdır, sonuna kadar direnme gücünü kendisinde bulamaz. Disiplinli ve zorlu bir mücadeleye dayanamaz. Kollektif iradeye ayak uydurmakta zorluk çeker, bireyci yanları daha ağır basar. Mülkiyet tutkusunu kolay kolay terkedemez. Bu durum, onun uzun vadeli bir mücadeleye girmesini ve uzağı görmesini engeller. Genellikle dar görüşlüdür, aceleci ve sabırsızdır. Bu durum onu sürekli yanlışlara, hatalara ve yenilgilere iter.

Küçük burjuvazinin bu özellikleri; bilimsel sosyalizmin yol göstericiliğinin olmadığı ve işçi sınıfının onu ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımı saflarına alamadığı zamanlarda onun çeşitli yanlış eğilimlere ve sapıklıklara saplanmasına yol açar.

İşte günümüzde varlığını duyuran Apocu hareket de küçük burjuvazinin bu tür bir yanlış eğiliminden, sapmadan başka birşey değildir. Tamamiyle bir küçük burjuva maceracı akımdır. Sömürgeci ilişkilere ve bu ilişkilerin doğurduğu günümüz düezninin, baskı ve zorbalıklarına hak-

sızlık, adeletsizlik ve eşitsizliklerine duyulan öfkeli tepkinin bir ifadesidir. Ama bu tepki, sömürge ile sömürgeci ilişkileri ve bu konum içinde ağır basmaya başlayan kapitalist üretim ilişkilerini objektif karekteri ile tanıma, var olan düzeni, biricik bilemsel ve doğru yöntem olan diyalektik materyalist bir yöntemle kavrama biçiminde açığa çıkmamıştır. Söz konusu düzeni tamamıyla kendisi (yani küçük burjuvazi) üzerinde yarattığı olgulardan görmeye çalışmıştır. Apoculuğun Kürdistan da gelişmekte olan kapitalizmin «gerici» olduğu, bu nedenle kapitalizmin gelişmesine karşı çıkılması, gelişen üretici güçlerin makinaların tahrip edilmesi gerektiği yolundaki görüşleri; gelişen kapitalizm şartlarında, pazarlarını kaybeden, sömürgeci burjuvazi ve büyük ticaret burjuvazisiyle rekabet etme olanaklarını yitiren ve iflasa doğru sürüklenen küçük esnaf ve zanaatçının, küçük tüccarın; tarımda modern makinaların kullanılmasıyla küçük toprak parçalarını yitiren ya da toprağa bağımlılık ilişkileri kalmayan, kırsal alanlarda yaşam koşullarını yitiren ama geldikleri kentlerde de çalışma olanakları elde edemeyen köylülerin, düzenin bu gelişme sürecine duydukları duygusal öfkenin ifadesinden başka birşey değildir. Toplumsal gelişmenin objektif yasalarını kavramaktan uzak ve gerçek çözümün nerede olduğunu anlayamayan, uzak görüşlülükten yoksun küçük burjuvazi, modern makinaların, gelişmiş üretim araçlarının Kürdistan'a sokulmasının engellenmesi ve var olanların tahrip edilmeleriyle, mülkiyetlerini; atelyelerini, imalathanelerini, topraklarını yitirmekten ve iflas etmekten kurtulacaklarını sanırlar.

İşte Apoculuğun, Kürdistan'da üretici güçlerin ve bunun zorunlu sonucu olan kapitalist üretim ilişkilerinin gelişmesine karşı yaptığı umutsuz, ayağı yere basmayan ve tamamı ile gerçeklerden uzak çıkışları, küçük burjuvazinin söz konusu hayalinin ürününden başka birşey değildir.

Apocu hareketin içinde yer alanların genellikle, topraklarını kaybetme ve işsiz kalma sürecine girmiş köylü gençlerde, kırsal kesimden göç edip kentlerin kenar mahallelerine yerleşmiş olan ailelerin işsiz güçsüz çocuklarından, işini kaybetmiş memurdan ya da liseyi bitirmiş ama herhangi bir yüksek okula girememiş gençlerden oluşması tesadüfi değildir. Hatta bu hareket içinde, adi cinayet işlemiş eskiyalardan, esrar içenlere ve diğer suçlu unsurlara kadar varan lümpen proleterleri de görmek mümkündür.

İşte Apoculuğun sınıfsal temelini ülkemizdeki küçük burjuvazinin içinde yaşadığı bu süreç karşısındaki somut durumu oluşturur.

(Devam edecek)

SİLAHSIZLANMA VE ÖNEMİ

Birleşmiş Milletler'in kuruluş günü olan 24 Ekim, tüm dünyada Birleşmiş Milletler Günü olarak kutlanıyor. Mayıs 1978'de yapılan Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Özel Oturumunda alınan bir kararda, 24 Ekim günüyle başlayan hafta «DÜNYA SİLAHSIZLANMA HAFTASI» ilan edilmiştir. Barışı korumak amacıyla kurulan Birleşmiş Milletlerin, kuruluş yıldönümü olan 24 Ekim'in bu haftanın başlangıcı olarak alınması kuşkusuz boşuna değil. Çünkü Birleşmiş Milletler, şimdiye dek, dünya barışı ve silahsızlanma sorunlarına çözüm aranan en geniş platform oldu. Yine geçen yıl, Birleşmiş Milletler Özel Silahsızlanma Oturumunda alınan bir kararla 17 Haziran'ın «Dünya Silahsızlanma günü» olarak ilan edilmesi ve bugünün Sovyetler Birliği'yle ABD arasındaki stratejik silahları sınırlandırma antlaşması SALT-2 nin, imza günlerine rastlaması, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün savaşa ve silahlanma yarışına karşı barış ve silahsızlanma savaşımında oynadığı önemli rolü kanıtlamaktadır.

Birleşmiş Milletler araştırmalarına göre silahlanma harcamaları son yarım yüzyılda on kat artarak günümüzde 350-400 milyar dolara ulaştı. 2. Emperyalist paylaşım savaşından sonra yapılan silahlanma harcamalarının toplamı, dünya uluslarının gayri safi milli hasıllarının toplamına eşit.

Silahlanma harcamaları, böylesi muazzam maddi kaynaklar yutmasının yanı sıra, milyonlarca insanını iş gücünün silah sa-

nayilerinde yabana atılmasına neden oluyor. Günümüzde, askerlikle ilişkili resmi yada sivil mesleklerde çalışan insanların sayısı 60 milyon kadardır. Bu sayı Sovyetler Birliği dışında Avrupa'nın toplam işgücüne eşittir. Ayrıca dünyada varolan ordu birliklerinin asker mevcudu 22 milyonu buluyor. İnsanlığın ilerlemesine büyük katkılarda bulunabilecek bilimsel ve teknolojik buluşlar silahlanmanın emrine veriliyor. Dünyadaki bilim adamı, mühendis ve araştırma personelinin % 25'inin silahlanmayla ilgili dallarda çalıştıkları hesaplanmaktadır.

Silahların ulaştığı yıkıcılık potansiyeli ise bu tabloyu dahada korkunçlaştırıyor. Yalnızca nükleer silahların yıkıcılık gücü, en kaba tahminlerle 2. Emperyalist paylaşım savaşında Japonya'nın Hiroşima kentine atılan atom bombasının gücünü 1-2 milyon kat aşiyor.

24 - 31 Ekim «DÜNYA SİLAHSIZLANMA HAFTASI»nda dünya barış güçlerinin isteği, bundan sonraki adımların artık silahların azaltılması adımları olmasıdır. Dünya halklarının silahsızlanma isteğini dile getiren bir belge kabul etmiş olan Birleşmiş Milletler, Silahsızlanma Özel Oturumu'nda bu noktaya dikkati çekerek «DÜNYA SİLAHSIZLANMA KONFERANSI»nın bir an önce toplanması ve artık pratik önlemler alınmasını dilemiştir.

Silahsızlanma Haftasında: Dünya sosyalist sisteminin, gezegenimizde silahsızlanma ve barış mücadelesinin temel direği olan Sovyetler Birliğinin bu kararlar yönündeki samimi önerilerini ve çağrı karşısında savaş kışkırtıcılarının, emperyalistlerin sözümlerine «yeni sovyet tehditleri» gerekçeleriyle bu olumlu çabaları boşa çıkarma çalışmalarını yaşadık. Dünya Silahsızlanma Haftasında, iki karşıt toplumsal sistemin Dünya Barışı karşısındaki tutumlarını gözledik.

Gerçekte, dünya iki siyasal cepheye ayrılmıştır. Bir yanda emperyalist sömürü, yağmacılık ve saldırganlığa karşı barıştan, sosyal gelişmeden yana olan, temel güçlerini Dünya Sosyalist Sistemi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketi, sömürge bağımlı ülkelerdeki ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerinin

oluşturduğu ilerencilik cephesi... Öte yanda, kapitalist emperyalist sömürü ve savaştan yana olan ve temel güçlerini gelişmiş kapitalist, az gelişmiş, sömürge ve bağımlı ülkelerdeki egemen sınıfların oluşturduğu gerencilik cephesi... Yani bir yanda dünya nüfusunun ezici çoğunluğunu oluşturan halklar ve onun karşısında bir avuç sömürücüler, yağmacılar çetesi vardır. Dünyanın ilerencilik ve gerencilik şeklinde iki siyasal cepheye ayrılmış olmasının temel nedeni, dünyanın iki karşıt toplumsal-ekonomik sisteme bölünmüşlüğünden ileri gelmektedir. Karşıt, fakat birarada yaşayan bu iki sistem arasındaki mücadele, ilişkiler ve güçler dengesinin durumu, ilerencilik ve gerencilik cephesi arasındaki savaş büyük ölçüde belirler. İlerencilik cephesinin ilerlemesi, başarılarının en güçlü teminatı hiç kuşkusuz barışın en güçlü savunucusu sosyalist sistemin varlığıdır. Dünya Sosyalist Sisteminin başını çektiği İlerencilik cephesinin günümüzdeki en önemli hedefi sürekli, adil ve kalıcı bir dünya barışının kurulması: genel silahsızlanma, tüm nükleer ve kitlesel imha silahlarının yok edilmesi, bunların üretiminin ve kullanımının yasaklanmasını sağlamaktır. Açlığa, yoksulluğa, yağmacılığa, adaletsizlik ve gerencilığe son vermenin, kalkınma ve halkların refahı bu hedefe ulaşmaktan geçiyor.» İnsanlık artık yeni bir dünya savaşı istemiyor! O halde gezegenimizin her tarafında barışçı ve duru bir gökyüzü oluşturmaktan daha önemli ve daha soylu bir hedef olamaz.

SAVAŞ VE BARİŞ

— Son birkaç yılda, halkların yeni bir dünya savaşının patlak vermesine karşı, sürekli barış, uluslararası güvenlik için yürüttükleri uzun ve ısrarlı mücadele, önemli başarılar kazanmıştır.

Yüzyıllardır, insanlar savaşı mahkum etmekten ve ona lanet okumaktan asla yorulmadılar. Halklar, daima sürekli barışı hayel ettiler, ama insanlık tarihinin hemen hemen her sayfası, büyük-küçük savaşların alevlerinin uğursuz yanslarıyla bozuldu.

Ne tarihin dersleri, ne de insanın kendi benzerini öldürmeye duyduğu doğal nefreti diyebileceğimiz şey, hiçbir zaman kan

banyolarının önüne geçememiştir, çünkü çıkarları savaştan kazanmaya bağlı olan savaş güçlerinin rolü çok büyüktür. Çağımızda ise bu durum temelden değişmiştir. Bugün, savaşa karşı mücadele, barış ve demokrasi güçlerinin, ulusların özgürlük ve Konunun derinliğine kavranması açısından Silahlanma ve savaş, silahsızlanma ve barış arasındaki diyalektik bağdan dolayı savaş ve barış kavranmalarını açmamızı gerekiyor. Çünkü ancak bu temel üzerinde sorunun önemi vurgulanabilecektir.

SAVAŞ: Politikanın örgütlenmiş silahlı güçleri (ordu) aracılığıyla zor araçları kullanarak belli ekonomik çıkarların ve politik hedeflerin kabul ettirilmesi amacıyla sürdürülen biçimidir.

Savaş, üretim araçlarının özel mülkiyetine dayanan, dolayısıyla uzlaşmaz sınıflara bölünmüş toplumlarla birlikte gelişmiş bir toplumsal fenomenidir. Savaşlar, kapitalizmde, özellikle onun emperyalizm aşamasında, burjuvazinin kâr ve egemenlik kaygılarından doğar. Bu kaygılar, yabancı topraklardaki tüketim pazarlarının ve ham madde kaynaklarının ele geçirilmesi, giderek halkların boyundurluk altına almaları çabalarında ve isteklerinde dile gelir. Ham madde kaynaklarının, pazarların, nüfuz bölgelerinin, kısacası dünyanın paylaşılması belli bir noktaya değin uzlaşmalarla ve anlaşmalarla gerçekleştirilebilir; ancak belli bir noktadan sonra savaş kaçınılmazdır. Emperyalizmin tarihi, bu olguyu apaçık kanıtlamaktadır. Sömürü düzeninin aşılmasından ve yeryüzünün her köşesinde sosyalizmin kurulmasından sonra savaşın sosyo-ekonomik dayanakları da ortadan kalkacaktır.

Savaş; politikanın bir devamıdır; politikanın şiddet aracılığıyla uygulamasından başka bir şey olmadığı için, sınıfsal karakterlidir. Savaşın hedefleri ve sınıfsal karakteri gözönünde tutularak, Marksist-Leninist açıdan haklı haksız savaşlar arasında ayırım yapmak gerekir.

Savaşlar konusunda Leninin 27 Mayıs 1917'de Petrograd'ta yaptığı ve ilk olarak Moskova'da 23 Nisan 1929 tarihli Pravda'da yayımlanan konuşmasından bir bölüm aktarmadan geçemiyecemiz. Lenin şöyle diyor:

«Bana öyle geliyorki, yeterince dikkat göstermiyen savaş sorununda çoğunlukla unutulmuş temel nokta, savaşın sınıf karakteri sorununun; savaşın neden çıktığının; onu yapmakta olan sınıfların; onu ortaya çıkarken tarihsel ve tarihsel-ekonomik koşulların unutulması oluyor.

Bu durum, savaş üzerine niçin bu kadar çok tartışma çıktığının da baş nedeni oluyor. Ben bunlara boş, umutsuz ve amaçsız tartışmalar demek isterim. Savaş sorununun kamu önünde ve parti toplantılarında sunulmuş biçiminden gözlemiş bulduğularından şuna inanmış buluyorumki; bununla ilgili olarak ortaya çıkan sayısız anlaşmazlık, bu konu tartışılırken çoğu kez tümüyle değişik dillerden konuşmakta oluşumuzdan ileri geliyor. Bir savaşın nasıl değerlendirilmesi gerektiği ve ona karşı tavrımızın ne olması gerektiğini tartışırken: Marksizm yeni çağdaş Bilimsel sosyalizm açısından sosyalistlerin temel sorunu savaş ile onu hazırlayıp yönetmiş olan sınıfların amaçları oluyor. Biz Marksistler öyle her savaşa kesin kes karşı çıkanlardan değiliz. Diyoruzki; insanlığın sınıflara bölünmesi, insanın insan tarafından, bir ulusun diğer uluslar tarafından sömürülmesini ortadan kaldırırken kaçınılmaz olarak tüm savaş olasılığının da ortadan kaldırılacak olan sosyalist toplum düzenine ulaşmak amacımızdır. Bununla birlikte, bu sosyalist toplum düzeni için verilen savaşta her ulusun içindeki sınıf mücadelelerinin neden olduğu değişik uluslar arasındaki bir savaşla çatışma olasılığının olduğu bir durumla kaçınılmaz olarak karşı karşıya geleceğiz. Bu nedenle, devrimci savaşların, yani sınıf mücadelelerinden ortaya çıkan devrimci sınıflar tarafından yönetilen ve doğrudan doğruya, acil ve devrimci önemi bulunan savaşların olabileceğini yadsıyamayız. Özellikle bunu yadsıyamayız, çünkü geçmiş yüzyıldaki, yani geçmiş 125 ile 135 yılındaki Avrupa devrimlerinin tarihi gerici savaşların çoğunluğuna ek olarak devrimci savaşlarında yapmış olduğunu gösteriyor. Buna örnek; devrimci Fransız halk kitleleri tarafından, birleşmiş kırıliyetçi, gerici feodal ve yarı-Feodal Avrupaya karşı verilen savaştır. Sa-

vaştan savaşa fark vardır. Her bir savaşı ortaya çıkaran tarihsel koşulları, onu yöneten sınıfları ve ne amaçla yönettiklerini incelemeliyiz. Bu yapılmadıkça savaş üzerine bütün tezlerimiz boş olacak ve yavan, kıraç, bol söz dolu bir tartışmaya dönecektir. İşte bu nedene ben-siz kendi konumuz olarak savaş ve ihtilal sorununu işlemiş olduğunuz için-sorunun bu yanını ayrıntılarıyla işleme cüretini göstereceğim. Savaş Felsefesi ve tarihi yazarlarının en Ünlülerinden biri Clausewitz tarafından söylemiş şu öz-deyişi biliyoruz:

«Savaş, politikanın bir başka yoldan sürmesidir.» Bu, Napolyon savaşları devriminden hemen sonra savaş tarihini yeniden incelemiş ve ondan felsefi dersler çıkarmış bir yazar tarafından söylenmiştir. Temel düşüncelerini tüm düşünen insanlar için bugün şüphesiz bir kazanç olmuş bulunan bu yazar, bundan Seksen yıl önce yani 1837 de, savaş onu yapan hükümetlerin sınıfların politikalarından ayrılabilir, herhangi bir anda savaş, barış bozar ve bu barışın yeniden geri gelmesiyle sonuçlanan bir saldırı olarak sayılabilir, diyen cahil ve bakkalca Filistin ön yargıyla savaştı. Yani, bu şu demek oluyor; önce savaşıyorlar, sonra barışıyorlar! Bu, herhangi bir tarihsel savaş devresinin oldukça dikkatli bir çözümlemesiyle şimdi çürütülmüş çiğ ve cahil bir görüştür. Savaş politikasının bir başka yoldan sürmesidir. Her savaş, onu ortaya çıkartan politik düzen ayrılmaz bir biçimde bağlıdır. Beli bir ülkenin, o ülkedeki beli bir sınıfın savaştan önce uzun bir dönem için izlediği politika o aynı sınıf tarafından kaçınılmaz olarak savaş boyuncada izlenir, değişen sadece eylemin biçimidir. Savaş, politikasının bir başka yoldan sürmesidir.

Devrimci Fransız vatandaşları ve köylüler, 18. yüzyılın sonunda krallığı (monarşiyi) devrimci araçlarla devirdikten sonra demokratik bir cumhuriyet kurdular ve krallarıyla hesaplaşarak toprak beyleriyle de devrimci bir biçimde hesaplaşmış oldular. Bu devrimci sınıf politikası geri kalan otokratik, çarçı, krallıkçı, yarı-feodal Avru-

payı temellerinden sarsmaktan başka birşey yapamazdı. Ve Fransada ki bu muzaffer devrimci sınıfın politikasının kaçınılmaz bir biçimde sürmesinin biçimi savaştı, ki bu savaşta, devrimci sınıfa karşı tuzak hazırlayıp ünlü (!) kolalisyonu kurmuş bulunan tüm kraliyetçi Avrupa ülkeleri vardı ve Fransaya karşı karşı-devrimci bir savaş verdiler. Fransız devrimci halkı aynen ülke içinde olduğu gibi yüz-yıllar boyunca ilk kez tanık olunan bir devrimci enerji gösterdiler, böylece 18. yüzyılın sonundaki bu savaşın sonunda korkunç bir devrimci deha gösterdiler; strateji sisteminin tamamına yeniden biçim verdiler, eski savaş yasalarını ve geleneklerini yıktılar; ve eski ordunun yerine yeni devrimci halk ordusunu yarattılar ve yeni savaş yöntemlerini getirdiler.

Özellikle bu örneğin dikkate değer olduğunu düşünüyorum. Çünkü her savaşla her ülkenin, savaştan önce eğemen olan ve «barışçı» denilen, çünkü sömürgeler üzerinde «barışçı» egemenliklerini sürdürebilmek için uyguladıkları yöntemleri barışçı olarak göstermek hayli zor - araçlarla amaçlarına ulaşan her sınıfın savaş öncesi politikası arasındaki ayrılmaz ekonomik ve tarihsel bağı görmeyen, gerçekten eğitilmemiş halkın önyargılarına ve kaba cehaletine oynarken burjuva gazete yazarlarının şimdi durmadan unuttuklarını gözler önüne seriyor.

Barış avrupaya eğemen oldu; fakat Avrupa uluslarının sömürgelerin yüz milyonlarca yerlisi üzerindeki egemenliği sürekli, bitmez, tükenmez savaşlarla yürütüldüğü için bu barış sağlandı, ki bız Avrupalılar bunları savaştan saymıyoruz, çünkü bunlar daha çok savaşa değilde silahsız halkın vahşi katliamına, yok edilmesine benziyor.» (LENİN — Savaş ve İşçiler, yücel yay. s: 7-11)

Demekki savaşların sınıfsal karakterleri vardır. Toplumdaki sınıflarda, kimi sömürücü, kimisi sömürülen sınıf oldukları için, genellikle birbirine karşıt karakterlidirler. Bu yüzden, savaşların da gerek karakterleri, gerek amaçları, gerekse neden ve gerekçeleri çeşitlidir.

Savaşlar, haklı devrimci ve haksız (istilacı) savaşlar diye ikiye ayrılırlar.

Sosyalist devrim için mücadele eden emekçilerin, kendilerini ezmek amacıyla üzerlerine silâhli kuvvetlerle saldıran sömür-cülere karşı yürüttükleri devrim savaşları, halkların sömürgeci-lere karşı yaptıkları ulusal kurtuluş savaşları, şu veya bu devleti yabancı saldırısından korumak için yürütülen savaşlar ve sos-yalist anayurdu emperyalizmin saldırılarına karşı savunma savaş-ları ve benzerleri, haklı savaşlardır. Sosyalist devletlerin, dünya sosyalist sisteminin korunmasında haklı savaşların önemi bü-yüktür.

Haklı savaşlar, ilerici, devrimci karakteri olan savaşlardır. Sosyalizmin zafer ve kazançlarını savunmak amacıyla, köhne-miş toplumsal düzenlerin kalıntılarına, sömürüye ve sömürge esaretine karşı yapıldıkları için, toplumsal gelişmeye yeni ve ileri toplum düzeninin iyice yerleşip kökleşmesine yardım ederler.

Haksız savaşlar gerici karakterde savaşlardır. Bunlar sömü-rücü sınıfların gösterdikleri gerici politikanın bir devamıdır. Bu yüzden de toplumun gelişmesini kösteklerler. Haksız savaş-ları, tarih sahnesinden kovulmakta olan gerici sınıflar, doğan yeni sınıfları boğmak için yaparlar. Bu savaşlarda, eriyen köh-neyen, çürüyen ne varsa hepsi savunulur. Asıl maksat, sosyal baskıyı, ulusal esareti sürdürmektir. Çağımızda emperyalist dev-letlerin sosyalizme karşı açtıkları savaşlar, emperyalist devletler ve diğer gerici çevrelerin ulusal kuruluş savaşlarına karşı yürüt-tükleri sömürge savaşları, sosyalist işçi hareketi ve demokratik halk hareketlerin, hedef tutan karşı devrimci iç savaş ve em-peryalist devletlerin kendi aralarındaki savaşları haksız savaşlar-dır.

Bundan dolayı toplumsal gelişmenin en yılmaz savaşçıları olan sosyalistler, haklı ve devrimci savaşları, daima desteklemiş-lerdir ve destekleyeceklerdir.'

Uluslararası komünist hareket, sosyalist devletler ve mark-sist leninist partiler, haksız savaşların tümüne karşıdır. Bu savaşları önlemek, ama genede patlak verecek olurlarsa, somut

tarihsel koşullara bağılı olarak devrimci amaçlarla dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi hareketlerinin ve ulusal kurtuluş savaşını yürüten halkların çıkarlarını koruyacak şekilde bu savaşlara karşı tavır almaya kesinlikle kararlıdır. Sosyalistler şunu da çok iyi biliyorlar ki, insanlık, savaşlardan sömürücülerin çıkarları uğrunda birbirlerini öldürmekten, insan emeği ve insan zekası ile yaratılmış maddi değerın yok olup yıkılmasınadan, sosyalizmin sayesinde, sosyalizmin bütün dünyada kurulması sayesinde kurtulabilecektir. Karl Marks ve Fredrich Engels, Komünist parti manifestosunda sınıfların uzlaşmaz çelişmeleriyle birlikte uluslar arasındaki düşmanlıkların da ortadan kaybolacağını ve eski kapitalist toplumun çılgınca politikasının yerine yeni toplumun geleceğini belirtirler. Onlar şöyle demişlerdir. «Bu toplumun enternasyonal prensibi barış olacaktır. Çünkü her halka tek bir prensip egemen olacaktır. Oda emektir.»

Günümüzün sosyalist devletleri, ekonomik, politik ve askeri güçlerine dayanarak, emperyalizmi yeni bir dünya savaşı çıkartmaktan alıkoyacak durumdadırlar. Marksist Leninist partiler ve Sosyalist devletler, savaşların uluslararası anlaşmazlıklarda bir çözüm yolu olarak kullanılmasına kesinlikle karşı oldukları gibi özellikle bir atom savaşının önlenmesini, insanlığın baş sorunu ve kendilerinin birincil ödevi saymaktadırlar. Yer yüzündeki tüm barışsever güçlerle birlikte farklı toplumsal düşüncelere sahip ülkelerin «Barış içinde yanyana yaşamaları için çaba göstermekte, genel ve tam bir silahsızlanmanın adım adım gerçekleştirilmesine çalışmaktadırlar.

Savaş kavramını açıklığa kavuşturduktan sonra şimdi de barış ve Leninist barış içinde yanyana yaşama politikasını açmaya çalışın. Maoizm ve sol revizyonistler tarafından özellikle çarpıtılan bu konunun derinlemesine incelenmesi, ideolojik mücadelenin önemli bir parçası olarak sayılmaktadır. Önce barış kavramını açalım.

BARIŞ: Politikanın kabul ettirilmesinde ve uygulanmasında halklar ve devletler arasındaki ilişkilerin savaşı dışta bırakan bir durumudur. Uzlaşmaz çelişkiler bakımından sınıflı toplumlarda, ülke içinde sınıf uzlaşmazlıkları, diğer ülkelere karşı düş-

manlıklara dönüşebildiği için, bu ülkelerde barış durumu savaşlarla sık sık kesintiye uğrar. Barış, ancak üretim araçlarının özel mülkiyetine ve sınıf uzlaşmazlıklarına yer vermeyen bir toplumda kalıcı olarak sağlanabilir. Barış, sosyalizmin ve komünizmin özünde vardır. İçinde yaşadığımız dönemde, barış savaşımının kapsamı ve içeriği büyük ölçüde değişmiştir. Emperyalizmin savaş politikası ile, barış için savaşım veren halklar arasındaki uzlaşmaz çelişki, gitgide halk birliklerinin, gerek emperyalist ülkelerde emperyalizme karşı direnmelerine, gerekse sosyalist ülkelerde ve bağımsızlığını yeni kazanmış ulusal devletlerde emperyalizmin silahlanma ve savaş politikası karşı yoğun bir karşı kampanyaya geçmelerine ve direnmelerine yol açmaktadır.

«Gelecekte anti-emperyalist güçlerin ortak eylemlerinin düğüm noktası yeryüzünde savaş tehlikesine, halkların kitle halinde kırımına yönelik bir nükleer savaşa karşı, barış için savaşım olacaktır» (Komünist ve işçi partileri 1969 Moskova uluslararası ana belgesi)

Sosyalist sistemin doğup güçlenmesi ile birlikte, barış sever tüm insanların ortak savaşımı sayesinde, dünya savaşını toplumsal yaşamdan silip atma olanağı doğmuştur. Bunun koşulu, sosyalizmin güçlenmesi ve barış sever tüm güçlerin birlik ve dayanışma içinde hareket etmesidir; çünkü emperyalizm var olduğu sürece bir dünya savaşı olasılığı da her zaman var olacaktır.

«Ekonomik sefalet ve politik çılgınlıklar içindeki o eski toplumun tam tersine, her ulusta aynı ilke - çalışma-egemen olacağı için yalnızca işçi sınıfı, uluslar arası ilkesi barış olacak bir toplum düzeni kurma yeteneğine sahiptir.» (Marks)

Dünya İşçi sınıfının büyük önderi Lenin: Marksın gösterdiği bu yolda Büyük Ekim Devriminin hemen sonrasında barış Buyrultusunu kaleme aldı. Leninin yazdığı aşağıdaki Barış buyrultusu, İşçi ve asker vekilleri Sovyetlerinin tüm-Rusya İkinci Kongrenin ikinci oturumunda onaylandı.

«24-25 Ekim Devrimi'nin yarattığı ve işçi, Asker, Köylü vekilleri Sovyete dayanan işçi ve köylü hükümeti, tüm savaşan halkları ve onların hükümetlerini hakça, de-

mokratik bir barışla, çarlık monarşizminin yıkılmasından maya çağırır. Savaşın kırıp geçirdiği acı ve cefa çektiği tüm savaşan ülkeler işçi sınıfının ve öteki emekçi halkının ezici çoğunluğunun özleminin duyduğu hakça ve demokratik bir barışla, çarlık monarşizminin yıkılmasından bu yana Rusya işçi ve köylülerinin en kesin ve en ısrarlı bir şekilde istedikleri barışla, böylesi bir barışla hükümetin kastettiği, ilhaksız (yani, yabancı topraklar işgal edilmeksizin, yabancı uluslar zorla birleştirilmeksizin) ve tazminatsız ivedi bir barıştır. Rusya hükümeti, tüm savaşan ulusların hemen bu tür bir barış imzalamasını önerir ve tüm ülkelerin, tüm ulusların yetkili halk temsilcileri meclislerince böylesi bir barışın tüm koşullarının nihayi onayına dek, hiç gecikmeksizin derhal tüm azimli önlemleri almaya hazır olduğu dile getirir...

Hükümet, buyunduruk altına alınmış zayıf milliyetlerin güçlü ve zengin uluslar arasında nasıl paylaştırılacağı sorunu üzerinde bu savaşı sürdürmeyi insanlığa karşı işlenen suçların en büyüğü olarak görür ve ayrımsız tüm milliyetler için eşit ölçüde hakça olan, belirlenmiş koşullarla bu savaşı durdurmak üzere barış koşullarını derhal imzalamaya kararlı olduğunu ciddiyetle ilan eder. Aynı zamanda, hükümet, yukarıda anılan barış koşullarının bir ültümaton olarak görmediğini, başka bir deyişle başka her barış koşulunu dikkate alınmağa hazır olduğunu da ilan eder ve yalnızca, bunların savaşan ülkelerin her hangi birisi tarafından olabildiğince ivedi olarak ileri sürülmesinde ve barış önerilerinde mutlak açıklık vurulması bunların her türlü belirsizlik ve gizlilikten uzak olması gerektiğinden ısrar eder...

(Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisi - Kasım 1977
Sayfa: 5)

Şüphesiz bireylerin ve ulusların barış içinde yaşama hakkı en temel haklardan biridir. Ve bu hak tüm öteki insan haklarını belirler. Bu hak olmadan öteki haklar yaşama geçirilemez. İnsanlık tarihinin bize öğrettiği ders budur. Gerçekte, yaşamak,

var olmak ve kendini korumak hakkıdır bu, SBKP 24 Kongresinde ilan edilen BARIŞ İÇİNDE YAN YANA YAŞAMA programı, gerek Sovyetler Birliği ve sosyalist devletler topluluğunu oluşturan diğer ülkeler, gerek kapitalist ülkelere komünist ve işçileri, gerekse dünya çapındaki; barış hareketi tarafından desteklenmiş ve adım adım gerçekleştirme yoluna gitmiştir.

Değişik sosyal düzenli devletlerin barış içinde yan yana yaşama prensibi Lenin tarafından ortaya konmuş ve bilimsel temeller üzerinde her yönden geliştirilmiştir. Vladimir İlyiç Lenin, Sovyet devletinin kuruluşundan bir kaç saat sonra toplanan ikinci Şuralar kongresinde söylediği nutukta şöyle demiştir.

«Biz, bütün soygun ve baskı paragraflarını reddediyoruz. Fakat iyi komşuluk koşullarını, ekonomik anlaşmalar kapsayan bütün paragrafları reddetmek şöyle dursun, canı gönülden kabul ediyoruz.»

Lenin, sosyalizmin en-geç bütün dünyada zafere ulaşacağına olanca varlığı ile inanıyordu. Fakat, bütün ülkelerin, sosyalizme hep birlikte, aynı zamanda geçemeyeceklerini söylüyordu. Bazı halklar ekonomik gelişmelerini bulunduğu düzeye sınıf mücadelesini gerginlik derecesine, burjuva güçleriyle proleterya güçleri arasındaki o ana ve benzeri şartlara bağımlı olarak, başka memleketlerden daha önce sosyalizme ulaşacaklardı. Bu görüşten hareket eden Lenin şu sonuca varmıştı; Belirli bir tarihi süre içinde, dünyada sosyalist devletlerle birlikte kapitalist devletlerde bulunacaktı. Lenin, bu yüzden, barış içinde yan yana yaşama politikasının ve titizlikle uygulayıcısı idi. SBKP, Sovyet hükümeti ve diğer sosyalist ülkeler, dış politikada Lenin'in bu prensibini kendilerine şaşmaz bir klavuz yapmışlardır. Lenin, dünya devriminin çıkarlarının, emperyalistlerle her türlü barış düşüncesini dışladığını düşünenlere acı acı alay ediyordu.

«Emperyalist güçlerle çevrili bir sosyalist cumhuriyet, bu görüşe kalsa, hiç bir ekonomik anlaşma yapamaz ve Aya gitmeden var olamazdı.» (Lenin, Toplu yapıtlar) c. 27 s. 67)

Komintern programı, kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminin problemleri konusunda bunun.

«Dünya ekonomisi çerçevesinde, kapitalist ve sosyalist ekonomi ve toplum sistemlerinin aralarındaki «barışçı» ilişkiler ve silahlı savaşlarla birlikte yanyana varolmalarını içeren bir dönem» olduğunu not ediyordu. (Komünist Enternasyonal Programı, Paris-1928, Sayfa-30)

Bu konuda SBKP programında şöyle demektedir.

«Barışçı yan yana yaşama şunları var sayar: Devletler arasında uyulmayan sorunları haletmek aracı olarak savaştan vazgeçilmesi, bunların görüşme yoluyla çözülmesi; Halklarda eşitlik, devletler arasında karşılıklı güven ve anlayış, karşılıklı çıkarlara saygı; iç işlerine karışmama her halkın ülkesini ilgilendiren bütün sorunları kendi kendine çözme hakkının tanınması; bütün ülkelerin toprak bütünlüğüne ve egemenliğine kesin saygı; tam eşitlik ve karşılıklı yarar temeli üzerinde ekonomik ve kültürel işbirliğinin gelişmesi.» (SBKP Programı, Yabancı dilde yayınlar, Moskova-1961 Sayfa-61)

Barışçı yanyana yaşamanın dünya devrimi için taşıdığı önem somut olarak nerede görülmektedir?

Barışçı yanyana yaşama Sosyalist Ülkelerin sürekli atılımını kolaylaştırmaktır. Barış içinde geçen her yıl dünyadaki güçler oranını Sosyalizmin lehine geliştirmeye elvermekte, Sosyalist Ülkelerin üretici güçlerinin hızlanmasına, halkın yaşam düzeyinin ve üretimin yükselmesine ve Sosyalizmin uluslararası prestijinin artmasına katkıda bulunmaktadır. Barışçı yanyana yaşama kapitalist ülkeler işçi sınıfı için, kapitalistler ile emekçiler arasındaki güçler oranını bu sonuncular lehine değiştirmeyi sağlamakta, sınıflar savaşımının gelişimine yardımcı olmakta, savaş makinasını hareketsizleştirmektedir.

Barışçı yan yana yaşama koşullarında, uluslararası gerilim

gevşediği sürece halklar, burjuva kurumlarının anti-demokratikliğini, anlamsızlığını ve yönetici çevrelerin politikalarını sımsalsal niteliğini daha kolay farketmektedirler. Barışçı yanyana yaşama, ulusal kurtuluş hareketleri için de büyük önem taşır. Barış şartları içinde, Asya ve Afrika da bir çok devlet sömürge bağımlılığından kurtulmuş, bazıları halk devrimlerini zafere ulaştırmışlardır. Barış içinde yanyana yaşama şartları içinde, kurtulan halklar, ulusal kalkınmalarını gerçekleştirmek, bazıları kapitalist olmayan yolda, bazıları da doğrudan doğruya Sosyalist yolda gelişmek için gerçek imkanlara kavuşmuşlardır.

Barış içinde yanyana yaşama politikası kapitalist ülkelerde sınıf mücadelesinin sömürge ve bağımlı ülkelerde de ulusal kurtuluş hareketinin genişleyip hızlanması için elverişli şartlar yarattığı gibi, sınıf mücadelesinde ve ulusal kurtuluş hareketlerinde elde edilen başarılar da, barış içinde yan yana yaşama politikasının kuvvetlenmesine yardım etmektedir.

Çağımızda değişik sosyal düzenli devletlerin, barış içinde yan yana yaşama politikası güvenleri aşında objektif bir zorunluktur. Bu gün öyle korkunç imha silahları vardırki bunlar, dünyanın bir ucundan diğer ucuna, hemen istenilen hedeflere, kıtalar arası Balistik roketlerle gönderilebilmektedir. Bu koşullar içinde yeni bir dünya savaşına neden olanlar, yüz milyonlarca insanın ölümüne ve bir çok ülkenin haritadan silinmesine yol açacaklardır. Sadece bu durum bile barışçı yan yana yaşama politikasının önemini ve gereğini en açık bir şekilde sergilemektedir.

Barış içinde yanyana yaşamak, silahlı mücadeleden tamamıyla vazgeçmek demek değildir. Emperyalistler, silah kuvvetiyle barışı bozdukları, şu veya bu halka egemen olmaya kalkıştıkları zaman, elbette kendilerine silahla gereken cevap verilecektir. Barış içinde yanyana yaşama prensibi, zalimle mazlum, sömürgeci ile kurbanı arasındaki ilişkilerde uygulanamaz. Kendi bağımsızlık ve özgürlüğünü silahla korumak, emperyalistlerin ve sömürgecilerin saldırı ve baskılarına karşı silahla mücadele etmek, her halkın kutsal hakkıdır. uyuşmadığını belirtmiştir. Bu politika emperyalizme karşı kitle

Bazı kimseler, «Barış içinde yanyana yaşama politikası, sosyalizmle kapitalizm ve emekle kapital arasındaki çelişkiler uzlaştırılıp barıştırma politikasıdır, karşılıklı pazarlıkla örtbas etme yoludur, sınıf mücadelesinden ve sosyalist devrimden vazgeçme siyasetidir.» diyorlar. Halbuki, barış mücadelesi ile emekçilerin devrim savaşı ve halkların ulusal kurtuluş savaşları arasında sıkı bir bağlantı vardır. Bunlar, çeşitli yönleriyle birbirine bağlı bir bütünün yer ve zamana uygun belirli biçimleridir. Bu yüzden ki sosyalistler, barış ve halklar arasında dostluk uğruna mücadele ederlerken, hem devrim savaşını, hemde ulusal kurtuluş savaşını daha fazla alevlendirirler.

Barış içinde yanyana yaşama politikası, asla, sosyalizmle kapitalizm arasındaki çelişkileri uzlaştırıp barıştırmak ve sınıf savaşından vazgeçmek demek değildir. Marksist-Leninistler, toplumsal gelişme kanunlarına dayanarak bilirlerki, kapitalizm, ancak sınıflar arasındaki mücadeleler yoluyla ortadan kaldırılacak ve yeni toplum bu mücadelenin en yüksek biçimi olan sosyalist devrimle gerçekleştirilecektir. Bundan dolayı onlar, proleterya ve bütün emekçilerin burjuvaziye karşı yürüttükleri sınıf savaşımının biçimi ne olursa olsun daima taraflısı olmuştur ve olmakta devam etmektedirler. Komünist ve işçi partilerinin 1960 yılındaki toplantıları sonunda yayınladıkları Bildiride «Değişik sosyal düzenli devletlerin yanyana yaşamaları politikasının, sosyalizmle kapitalizm arasındaki sınıf mücadelesinin bir şekli» olduğu belirtilmektedir.

Barışçı yanyana yaşama koşullarında, her iki sistem arasında en çetin mücadele ekonomi alanında yürütülmektedir. Buna sosyalizmle kapitalizm arasında, uluslararası çapta barış içinde ekonomik yarışma denmektedir. Ekonomik yarış, ekonomi ve kültürü hızla geliştirmek için sosyalizmle kapitalizm arasında yapılan bir mücadele tazıdır. Bu mücadele sırasında, halklarda, emekçilerin ihtiyaçlarını en iyi, en geniş ölçüde karşılayabilen, en mükemmel sosyal düzenin sosyalizm olduğu kanaati, kendi deneyimlerine dayanarak gitgide kuvvetlenmekte ve onlar, sosyalist toplumun kendi ülkelerinde de zafere ulaşması için yürütülen savaşa daha aktif olarak katılmaktadırlar.

Barışı içinde yanyana yaşama politikası, ideoloji alanını kapsamaz. Çünkü, proletarya ideolojisi ile burjuva ideolojisi birbirleriyle uzlaşmazlar, barış içinde yaşayamazlar. İdeolojiler arasındaki mücadeleyi barıştırma veya ortadan kaldırma teşebbüslerine gelince, bu alanda, girilecek her deneme daha başlangıçta başarısızlığa mahkumdur. Çünkü, işçi sınıfının ideolojisi ile burjuva ideolojisi arasında barış hüküm sürebilmesi için bu iki sınıf arasındaki uzlaşmaz çeliklerin ortadan kalkmış olması gerekir. Halbuki kapitalizm varoldukça bunun imkanı yoktur. İki ideoloji arasında barışı, sosyalistlerin Marksizm-Leninizmin esas prensiplerinden, işçi sınıfının, bütün emekçilerin çıkarlarını savunmaktan vazgeçmeleri demektir ki biraz akli olan bir insan bunu aklının ucundan bile geçiremez. İdeolojik mücadele ise, barış içinde yanyana yaşama prensibini bozmaz, sosyalist ve kapitalist ülkeler arasındaki ekonomi yarışına, bilimsel ve teknik değiş-tokuşa kültürel bağlara engel olmaz.

Demek ki barış içinde yanyana yaşama politikası, ekonomik, politik ve ideolojik bir sınıf savaşımıdır. Barışçı yanyana yaşama o halde özünde bütünüyle devrimcidir. Kapitalizmin tasfiyesi ve sosyalist toplumun inşası için yürütülen tüm savaşımın başarısında önemli bir önkoşuldur.

Marksist - Leninistler, barışçı yanyana yaşamanın, emperyalizm ve sömürgeciler tarafından ezilen halkların savaşım araçlarında hiçbir şekilde bir sınırlamayı içermesine büyük değer veriyorlar. Bütün ezilen halklar kurtulmak ve tekellerin iktidarını devirmek için silahlı savaşıma ya da sınıf savaşımının hangi biçimine başvurmak zorunda olduklarına kendileri karar verme hakkına sahiptirler. 1969 Komünist ve işçi partileri konferansı barışçı yanyana yaşamanın gerici rejimlerin desteklenmesiyle uyuşmadığını belirtmiştir. Bu politika emperyalizme karşı kitle eylemlerini dışalamaz, tersine içerir.

Sonuç olarak denilebilir ki barışçı yanyana yaşama, dünya devrimci güçlerinin lehinde ve dolayısıyla emperyalizmin aleyhinde bir rol oynamaktadır.

Günümüzde dünya devrimci sürecinin belirleyici gücü olan sosyalist sistem, barışçı koşullarda emperyalizmin genel buna-

lımlarının daha da derinleşeceğini hesaba katarak, emperyalistlere «barış»ı dayatıp onları köşeye sıkıştırmakta ve sistemde yeni gediklerin açılmasını sağlamaktadır. O, barış içinde yanyana yaşama Leninist dış politikasını kararlılıkla sürdürmektedir. SSCB ve diğer sosyalist ülkelerin bu onurlu savaşını emperyalistlerin savaşçı karakterini sergilerken, ilerici demokratik güçlerin desieğini kazanmakta ve dünya barış güçlerinin cazibe merkezi olmaktadırlar.

Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması, savaşın temel kaynağının yok edilmesi olduğundan, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ürünü olan sosyalist sistemin, dünya barış cephesinin belirleyici ögesi olması kolay anlaşılır bir şeydir. Günümüzde bu cephe, gittikçe genişleyip gelişmekte ve çağımızda savaşların kaynağı emperyalizmi tarihin çöplüğüne adım adım itmektedir.

Denilebilirki, barış için yürütülen bu kararlı ve özverili savaşım, insanlığın tarihi boyunca sürdürdüğü onurlu savaşım-lardan biridir. Ve bu savaşım sömürsüz, sınıfsız bir dünyayı mutlaka yaratacaktır. Dünya sosyalist sisteminin kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı, emekçi kitleler ve demokrasi güçlerinin, sömürge ve bağımlı ülkelerdeki ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerinin özverili mücadeleleri dünyada adil, sürekli ve hakça bir barışın er-geç kurulacağını müjdelemektedirler. 1869 yılında Amerikan işçi sınıfına MARKS şöyle sesleniyordu.

«Size eşsiz bir görev düşüyor:Efendiler savaş naralarını atarken işçi sınıfının tarih sahnesinde artık bağımlı bir sürü olarak değil, sorumluluklarının bilincinde olan ve barışı emredebilen bağımsız bir güç olarak çıktığını dünyaya kanıtlama görevi...» (Marks, ABD Ulusal işçi birliğine mesaj)

Marks'ın 1869 lardaki bu sesine kulak veren kapitalist ülkelerin işçi sınıfı, onun sendikal ve politik örgütleri, savaşsız sömürsüz bir dünya yaratma yolunda emperyalizme, faşizme, sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe, ırkçılığa, silahlanmaya ve her

türlü gericiliğe karşı bağımsızlık demokrasi, barış ve sosyalizm bayağını daha yükseklerde dalgalandırmaktadırlar.

Komünist ve işçi partilerinin ortak konferansı, dünya sendikalar federasyonu, tüm barış güçlerinin uluslararası öncü örgütü olan Dünya Barış konseyi ve diğer uluslararası örgütler savaşa karşı barış, sömürüye karşı savaşta birleşiyorlar. Türkiye İşçi Sınıfının ve Kürdistan işçi sınıfının politik ve sendikal örgütleri barış cephesini genişletme, yalnız işçi sınıfı değil tüm emekçi kitleleri barış savaşımına kazanma, emperyalizme, faşizme, sömürgeciliğe ve her türlü gericiliğe karşı kararlı bir savaşım yürütme, tarihsel görevleriyle karşı karşıyadırlar. Süreç bu görevlerin işçi sınıfı bilimi doğrultusunda kavranılması ve işçi sınıfının ideolojik, politik ve örgütsel önderliğinde mutlaka kazanılması sürecidir. Sömürge ve bağımlı ülkelerde, emperyalizme, sömürgeciliğe karşı verilen bağımsızlık ve demokrasi mücadeleleri, barış mücadelesi ile, yumuşama, silahsızlanma mücadelesi ile yakından ilişkilidir. Ulusal kurtuluş hareketleri, dünya sosyalist sistemi ve uluslararası işçi sınıfı hareketiyle birlikte Dünya barış cephesinin özverili bir unsurudur. Kürdistan halkının yükselen ulusal demokratik muhalefetinin emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme ve yerel gericiliğe karşı yönelen ve kendini ulusal demokratik halk devriminde Somutlaştıran ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi; sömürsüz, savaşsız, baskısız bir dünyanın özlemi içinde yükselmektedir. Ve Leonit Brejnevin vurduğu gibi:

«Yeryüzünde hiç bir güç toplumsal yaşamın aman tanınmaz yeniden dirilme sürecini geriye döndürmeye muktedir değildir. Nerede sömürgecilik varsa, orada ulusal kurtuluş mücadelesi mutlaka olacaktır. Nerede sömürü varsa orada emeğin kurtuluşu için mücadele mutlaka olacaktır. Nerede saldırı varsa, orada direniş mutlaka olacaktır.»

İşte bu koşullarda, Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşını önünde anti-emperyalist savaşımın bir parçası olarak dünya barışını korumak savaşımını gerçekten önemli görevdir. Bu

görevlerin bilincinde olan bilimsel sosyalist hareketimiz; anti emperyalist niteliğinin kaçınılmaz bir sonucu olarak barışı koruma savaşımını ülke koşullarına uygun bir biçimde sürdürmek, emperyalizmin ve genelde dünya gericiliğinin ortadoğudaki saldıırı ve savaş politikasını boşa çıkarmak ve barış savaşımını, dünya barış hareketi ile bütünleştirmek uğrunda kararlı, özverili bir savaşım yürütme görevinin ve sorumluluğunun bilincindedir. Günümüz dünyasında barış cephesi o kadar geliyorki, bilim adamlarından tutun da ta din adamlarına kadar bir çok barış sever insan ve örgütü bünyesine alıyor. İşte size bir örneği: Hicretin 15 inci yüzyılını kutlama hazırlıkları çerçevesi içinde Sovyet Tarikistanın başkenti Duşambede yapılan sempozyuma katılan dünya Müslümanlar konseyi genel sekreteri İna Mulla Han, APN Muhabirleriyle yaptığı görüşmede barış için savaşımın, nerede yaşarsa yaşasın her müslümanın görevi olduğunu açıkladı.

«Biz müslümanlar barıştan yanayız. Bunda yeni ve olağan üstü bir şey yoktur. Zaten islam sözcüğü de barış anlamına geliyor. Ama bize, İsraililerin Filistin halkına önerdiği barışa benzer bir barış gerekli değildir. Biz adalet ilkelerine dayanan bir barış istiyoruz. Silahsızlanma yarışının devam etmesini istemiyoruz. Şu anda silah için harcanan bütün paraların hastalıklarla, yoksullukla, cehaletle savaşım gibi diğer amaçlar için, dünyamızı yaşamaya daha uygun hale getirmek için kullanılmasından yanayız.»

(Politika, 6 Ekim-1979 Sayfa: 4)

Başta dünya sosyalist sistemi olmak üzere dünya barış güçlerinin kararlı savaşımı emperyalistlere bile «Barş» kabul ettirmekte önemli mevziler kazandı. Ama emperyalistler ve sömürgeciler sözde barışı savunup gerçekte savaş kışkırtıcılığı yapmaya devam ediyorlar. Günümüzde barışın önemli bir mevzi haline geldiği koşullarda, uluslararası antlaşmaların önemi de o ölçüde devam etmektedir. Helsinki Konferansı da bu önemli olaylardan biridir. 1 Ağustos 1975 te Avusturya, Belçika, Bul-

garistan, Kanada, Kıbrıs, Çekoslovakya, Danimarka, Finlandiya, Fransa Demokratik Alman Cumhuriyeti, Federal Alman Cumhuriyeti, Yunanistan, Vatikan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Malta, Monako, Holanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romenya, İngiltere, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, S.S.C.B. A.B.D. Yugoslavya yüksek temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşmiştir. 3 Temmuz 1973 te çalışmaları Helsinkide başlatılan ve 18 Eylül 1973 te 21 Temmuz 1975 e kadar Cenevrede çalışmalarını sürdüren Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (Helsinki) na Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, UNESCO Genel Müdürü, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu yürütme Sekreteri katılmışlardır. Ayrıca Konferansa katılmayan Cezayir, Mısır, Fas, Suriye, Tunus gibi ülkelerde çeşitli maddeler üzerinde görüşlerini belirtmişlerdir. Dünya kamu oyununda kendisine demokratik bir hava vermek isteyen Türkiye Sömürgeci Burjuvasının seçkin temsilcilerinden Demirelin, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri adına Helsinki Sonuç belgesi altında imzası bulunması, Sömürgecilerin söz ve pratikleri arasındaki uçurumu göstermek açısından önemlidir. Bu açıdan Helsinkide imzalanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği konferansı sonuç belgesinin on maddesini belirtmeden geçemeyeceğiz.

1 — EGEMEN EŞİTLİK — EGEMENLİĞİN ÖZÜNDEKİ HAKLARA SAYGI :

«Katılan devletler, özellikle her devletin hukuk eşitliği, toprak bütünlüğü ve özgürlük ile siyasal bağımsızlığıda kapsamak üzere karşılıklı olarak birbirinin egemen eşitlik ve karşılığı ile birlikte egemenliğin kavradığı ve bu kavramın özünde bulunan tüm halklara saygı gösterirler. Bunun gibi birbirinin siyasal, sosyal, Ekonomik, kültürel sistemlerini özgürce seçme ve geliştirme hakkına olduğu kadar, yasa ve tüzüklerini saptama hakkında saygı gösterirler.»

2 — TEHDİDE VEYA KUVVET KULLANMAYA BAŞVURMAMAK:

«Katılan devletler genel olarak uluslararası ilişkilerinde olduğu gibi karşılıklı ilişkilerinde de başka bir devletin toprak bü-

tünlüğüne ve siyasal bağımsızlığına karşı, ya da birleşmiş milletlerin amaçları ile ve iş bu bildiri ile hiç bir biçimde bağdaşmayan, tehdit veya kuvvet kullanmaya başvurmaktan kaçınacaklardır. Bu ilkeye aykırı düşecek hiç bir düşünce, tehdite veya kuvvete baş vurmayı haklı göstermek üzere ileri sürülemez.»

3 — SINIRLARIN DOKUNMAZLIĞI :

«Katılan devletler, karşılıklı olarak birbirinin sınırlarını ve Avrupadaki tüm devletlerin sınırlarını dokunulmaz sayarlar. Ve bunun sonucu olarak bugün olduğu gibi gelecekte de bu sınırlara saldırılarda bulunmaktan kaçınırlar.»

4 — DEVLETLERİN ÜLKE BÜTÜNLÜĞÜ :

«Katılan devletler her bir katılan devletin ülke bütünlüğüne saygı gösterirler. Buna göre herhangi bir katılan devletin ülke bütünlüğüne siyasal bağımsızlığına ve birliğine karşı, birleşmiş milletler antlaşmasının amaç ve ilkeleriyle bağdaşmayan, herhangi bir davranıştan, özellikle tehdit veya kuvvet kullanma sayılabilecek her hangi bir eylemden kaçınırlar.»

5 — ANLAŞMAZLIKLARIN BARIŞÇI YOLLARLA ÇÖZÜMÜ :

«Katılan devletler, aralarındaki anlaşmazlıkları, uluslararası barış ve güvenliği, adaleti tehlikeye düşürmeyecek biçimde barışçı yollarla çözerler.»

6 — İÇİŞLERİNE KARIŞMAMAK :

«Katılan devletler, karşılıklı ilişkileri nasıl olursa olsun doğrudan veya dolaylı tek başlarına veya topluca bir başka devletin ulusal yetkisi çerçevesine giren sorunlara veya dış işlerine karışmaktan çekinirler.»

7 — DÜŞÜNCE, VİCDAN, DİN VE İNANÇ ÖZGÜRLÜKLERİNİNDE KAPSAMAK ÜZERE İNSAN HAKLARINA VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERE SAYGI:

«Katılan devletler ırk, dil ve din ayrımı gözetmek sizin herkes için düşünce, vicdan, din ve inanç özgürlüklerindeki kapsamak üzere insan haklarına ve temel özgürlüklere saygı gösterirler.

ÜLKELERİNDE ULUSAL AZINLIKLAR BULUNAN KATILAN DEVLETLER, BU AZINLIKLARDAN OLAN KİŞİLERE YASA ÖNÜNDE EŞİTLİK HAKKINI TANIRLAR: BU KİŞİLERE, İNSAN HAKLARINDAN VE ÖZGÜRLÜKLERDEN ETKİN OLARAK TÜMÜYLE YARARLANMA OLANAĞINI SAĞLARLAR; VE BU BİÇİMDE BU ALANDAKİ YASAL HAKLARINI KORURLAR.»

8 — HALKLARIN VE HAKLARIN EŞİTLİĞİ VE HALKLARIN KADERLERİNİ KENDİLERİNİN SAPTAMA HAKKI:

«Katılan devletler, halkların haklarının eşitliğine ve kaderlerini kendilerinin saptamaları haklarına her zaman Birleşmiş Milletler antlaşmasının amaçları ve ilkelerine, devletler hukukunun, devletlerin ülke bütünlüklerine ilişkin kurallarını da kapsamak üzere, ilgili kuralları uyarınca saygı gösterirler.

HALKLARIN HAKLARININ EŞİTLİĞİNE VE KADERLERİNİ KENDİLERİNİN SAPTAMALARI HAKLARI İLKE Sİ UYARINCA, BÜTÜN HALKLAR, DIŞARDAN BİR KARIŞMA OLMAKSIZIN İSTEDİKLERİ ZAMAN VE İSTEDİKLERİ BİÇİMDE İÇ VE DIŞ SİYASAL STATÜLERİNİ ÖZGÜR OLARAK SAPTAMA, SİYASAL, EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL GELİŞMELERİNİ DİLEDİKLERİ GİBİ SÜRDÜRME HAKKINA HER ZAMAN SAHIPTIRLER.

Katılan devletler, gerek kendi aralarında gerek bütün devletlerle dostluk ilişkilerinin gelişmesi için halkların haklarının eşitliği ve kendi kaderlerini kendilerinin saptamaları ilkesine evrensel saygının ve bu ilkeyi etkin bir biçimde kullanmalarının önemini bir kez daha doğrular. Katılan devletler, bu ilkeye hangi biçimde olursa olsun, aykırı davranışların ortadan kaldırılmasının önemini anımsatırlar.»

9 — DEVLETLER ARASI İŞGİRLİĞİ :

«Katılan devletler, Birleşmiş Milletler antlaşmasına amaç ve ilkeleri uyarınca, karşılıklı olarak ve bütün devletlerle her alanda işbirliğini geliştirirler. İşbirliğini geliştirirken katılan devletler Avrupada Güvenlik ve İşbirliği Konferansı çerçevesi içerisinde girdikleri kabul edilmiş alanlara her biri tam eşit koşullar içinde katkıda bulunarak özel bir önem verirler.»

10 — DEVLETLER HUKUKU UYARINCA ALINMIŞ YÜKÜMLÜLÜKLERİN İYİ NİYETLE YERİNE GETİRİLMESİ :

«Katılan devletler, gerek devletler hukukunun genellikle tanınmış ilkelerinden ve kurallarından, gerekse devletler hukukuna uygun olarak, taraf olarak antlaşmalardan ve başka sözleşmelerden doğmuş olsun devletler hukuku gereğince kendilerine düşen yükümlülükleri iyi niyetle yerine getirmek zorundadırlar.»

Yukarıda bilgi edinilmesi amacıyla sıralamaya çalıştığımız temel ilkelerin ışığı altında çeşitli konularda da belgeler imzalanmıştır. Helsinki Konferansında alınan sonuç emperyalist-kapitalist sistemin gerilemesi, sosyalist sistemin ve Barışçı yanyana yaşama politikasının zaferle sonuçlanmasıdır.

Helsinki Sonuç Belgesinin tüm kararlarına uyulması özellikle 7. ve 8. maddelerinin hayata geçirilmesi yolunda kararlı bir mücadele yürütme Türkiye ve Kürdistan sosyalistlerinin, devrimci ve demokratların önde gelen görevlerindedir. Bu müca-

dele, halkımızın ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımına tabi olan ANA DİLLE EĞİTİM VE YAYIN HAKKI savaşımını da içine alan onurlu bir savaşımıdır.

Kuşkusuz barış sorununu koyarken, emperyalizmin saldırganlığının teşhiri ve barış için savaşımın önemini bir bütünlük içinde işlemek gerekir. Günümüzde gittikçe saldırganlaşıp savaş kışkırtıcılığını önemli boyutlara götüren barış, özgürlük düşmanı emperyalizmi bu duruma getiren nesnel koşulları incelemek gerekir. İşte bu amaçla günümüzde savaşların kaynağını ve emperyalist ülkelerde ekonominin askersel karakterini sergilemeden geçemeyeceğiz.

GÜNÜMÜZDE SAVAŞLARIN KAYNAĞI OLAN EMPERYALİZM VE EMPERYALİST ÜLKELERDE EKONOMİNİN ASKERİLEŞTİRİLMESİ.

Emperyalizm, tekellerin ve finans kapital egemenliğinin kurulduğunu; dünyanın uluslararası tröstler arasında paylaşılmasına başlandığı, dünyanın bütün topraklarının en büyük kapitalist güçler arasında bölüşümünün tamamlanmış olduğu bir gelişim aşamasına varmış kapitalizmdir.

Emperyalizm, kapitalizm dışında yeni üretim biçimi, yeni bir ekonomik düzen değildir. Kapitalizmin bir aşaması, son aşamasıdır. Kapitalizmin son aşaması olan emperyalizmde de kapitalizmin rekabetçi döneminde olduğu gibi, emeğin sömürsü, üretim araçlarının özel mülkiyeti v.b. özellikler sürer.

Emperyalizm, en ileri kapitalist ülkelerde, yaklaşık olarak 19 ncı yüzyılın sonlarıyla 20 nci yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. Kapitalizmin başlangıç evresindeki biçimi olan serbest rekabet kapitalizminden, aşağıdaki belli başlı belirgin özelliklerle ayrılır.

« 1 — Üretimde ve sermayede görülen temerküz öyle yüksek bir gelişim basamağına ulaşmıştır ki, bu gelişme, ekonomik yaşamda belirleyici rol oynayan tekelleri yaratmıştır.

2 — Banka sermayesi ile sanayi sermayesi kaynamış ve böylece oluşmuş olan finans sermayesi temeli üzerinde bir finans oligarşisi kurulmuştur.

3 — Sermaye ihracı, mal ihracından farklı olarak özel bir önem kazanmıştır;

4 — Dünyayı kendi aralarında paylaşan uluslararası tekelleri kapitalist birlikler kurulmuştur;

5 — Yeryüzündeki toprakların en büyük kapitalist devletler arasında paylaşılması tamamlanmıştır. (Lenin)»

Emperyalizmin en belirgin özelliği, tekellerin çok geniş ekonomik ve politik hegemonyasıdır; bu nedenle, emperyalizm tekelleri kapitalizm diye de adlandırılır. Emperyalizm, tarihsel konumu bakımından asalak, kokuşan, ve can çekişen kapitalizmdir. Kapitalizmin tüm çelişkilerini, özellikle sermaye ve emek arasındaki temel çelişkiyi keskinleştirir.

Politik açıdan emperyalizm, her alanda demokrasinin içini boşaltmakla ve onu bertaraf etmekle, tüm demokratik hareketleri en başta işçi sınıfı hareketini baskı altına almakla ve tekelleri burjuvazinin, açık diktatörlüğüne dayalı egemenlik biçimlerini uygulamakla belirlenir.

Ayrıca Emperyalizm, tekellerin ve emperyalist devletlerin, hammadde kaynakları sürüm piyasaları, nüfuz bölgeleri, sömürgeler ve askeri stratejik noktalar elle geçirmeye çalışan saldırgan karakteri ile tanınır. Emperyalist devletlerin düzensiz ekonomik gelişmesi, zorunlu olarak dünyanın yeniden paylaşımı savaşına yolaçar; Bu paylaşımında ekonomik, politik ve nihayet askersel araçlara baş vurulur. Örneğin, Alman emperyalizminin dünyanın yeniden paylaşımını zorla kabul ettirme çabaları, Birinci dünya savaşının en önemli nedenlerinden biriydi. 2. Dünya savaşı ise, faşist Alman emperyalizmi tarafından dünya egemenliğini ele geçirmek amacıyla başlatıldı. Bu nedenle emperyalizm var olduğu sürece savaş tehlikeside var olacaktır.

«İnsanlara, savaşı doğuran gizemin ne kadar büyük olduğunu gerçek durumu anlamak gerek.» Den Haag'da 1922'de

yapılan uluslararası Barış konferansında Lenin'in Sovyet delegasyonuna verdiği bu önemli görev; politik bir görevi, sosyalist düzenin kurulması için barış koşullarının sağlanması görevini belirtiyordu. Bu saldırganlığın nedenlerini göstermek ve halkaları emperyalizme karşı mücadelede harekete geçirmek tüm ilerici güçlere düşen bir görevdir.

Tekellerin egemenliği,, tekelci egemenlik ve sömürü ilişkilerinin ortaya çıkması, aynı zamanda emperyalizmin yapısına özgü saldırganlığın ve onun yol açtığı savaş tehlikesinin kökenidir.

Emperyalizmin saldırganlığı, onun ekonomik tabanından ileri gelir ve politik yapısını karakterize eder: Zor kullanma, tutuculuk, politik ve zihinsel baskı, hem kendi halklarının hemde başka halkların sömürülmesi ve yagma edilmesi zorunluluğu.

Lenin, emperyalist saldırganlığı, savaşları ve emperyalizmin yapısına özkü tekelci egemenlik çabalarını, dünyada mutlak bir egemenlik kurmak isteyen tekelliliğin bir sonucu ve emperyalizmin tutucu politikasının, uluslararası emperyalist rekabet savaşının, başka biçim ve araçlarla bir devamı olarak tanımlamış, bu görüşlerden hareket ederek, Birinci Dünya Savaşında tekelci burjuvazinin ve sag-sosyal demokrat liderlerin yeni sömürü alanları ele geçirmek amacıyla giriştikleri emperyalist soygun savaşını örtbas etmek için ortaya attıkları «Vatan savunması» gibi saf-sataların gerçek yüzünü acımasız biçimde ortaya koymuştu.

«Kapitalist zeminin üstünde bir yandan üretim güçlerinin gelişimi ile sermaye birikiminin, öte yandan da sömürgelerin ve mali sermayenin elindeki etki alanlarının nüfuz bölgelerinin bölüşülmesinin doğurduğu dengesizlikleri ortadan kaldırmak için, savaştan başka hangi çıkar yol vardır..» diyor Lenin. Savaş ve savaş tehlikesi ancak emperyalizm kesin olarak ortadan kalktıktan sonra son bulacaklardır. Bu nedenle saldırganlığın sadece tekelci sermayenin belli çevrelerine özgü bir politika, ya da bu düzenin ekonomik temellerine dokunmadan önü alınabilecek bir macera olduğunu sanmak yanılığın en büyüğüdür. Lenin bu

türden görüşleri özellikle Kautsky ile yaptığı tartışmalarda teşhir etmiştir.

Saldırıcılık emperyalizminin politik yapısını belirler; bunun kökeni ise tekel egemenliğinin içinde yatar Lenin'in bu görüşünün doğruluğunu Alman Emperyalizmi, gelişimi ile birlikte getirdiği felaketlerle kanıtlamıştır. İki dünya savaşının da başlamasında Alman emperyalizminin önemli rolü olmuştur.

Birinci dünya savaşına 36 ülke katılıyor; bunların toplam nüfusu 1 milyar50 milyonu buluyordu (dünya nüfusunun % 62'si) ikinci dünya savaş ateşi ise nüfus toplamı 1 milyar 700 milyona erişen (yeryüzünde yaşayan insan nüfusunun % 80'i) 61 ülkeyi sarmıştı. Birinci dünya savaşı 4 milyon km² lik bir bölgeyi kaplıyor; ikinci dünya savaşı ise 22 milyon km²'lik bir savaş alanına yayılıyordu. Birinci dünya savaşına hazırlık için 70 milyon, ikinci dünya savaşı ise 110 milyon insanı silahlandırmak gerekti. Bunlara karşılık insan kayıpları da fazlalaşıyor, birinci dünya savaşı 10 milyon ölü ve 20 milyon yaralı ile kapanırken, ikinci dünya savaşı 55 milyonun ölmesine, 35 milyon insanın sakat kalmasına yol açıyordu... Maddi zarara gelince, bu konuda bir fikir edinmek için aşağıdaki sayılara bir göz atalım:

İkinci dünya savaşı sırasında, Avrupa'da 23.600.000 ev, 14.500.000 resmi bina ve sanayi kurumu, 200.000 km.'lik demiryolu yakılıp yıkılıyor; yalnız Sovyetler Birliğinde nazi istilacılar 1710 şehri, 70.000 ilçe ve köyü yerle bir ediyorlardı. 25 milyon insan artık evsiz barsızdı. İkinci emperyalist paylaşım savaşı, sosyalizmin yenilmezliğine, kanlı dünya imparatorluğu planlarının birer hayal olduğuna kanıt oldu. İkinci dünya savaşı, faşizmin, onu sosyalizme ve emekçilere karşı vurucu güc olarak öne süren tekelci sermayenin, savaş sırasında Hitler'le uzlaşmaya kalkan Batılı ülkelerin politik yönetimlerinin çürümüşlüğünü sergiledi. Birçok Kapitalist ülkede bu çürümüş rejimler yıkılarak ikinci dünya savaşı sonunda bir sosyalist sistem doğdu.

Gerçekte, Nazi Almanyasına karşı savaşın esas büyük yükünü Sovyetler Birliği çekti. Faşist savaş makinasının kırılma-

sında belirleyici rolü o oynadı. Sovyet orduları Nazi ordularının dörtte üçünü yok etti. Savaşta 20 milyon evladını ve ulusal zenginliklerinin üçte birini Nazilere kurban vererek en çok zarar gören ülke oldu. Sovyet orduları, nazileri kovalarken Avrupa ve Asya'da 2,5 milyon km² toprağı ve bu topraklarda yaşayan 200 milyon kadar insanı faşist işgalden kurtardı.

1914-1918 ve 1939-1945 savaşları sırasında, yine de savaş ateşinin erişemediğı geniş bölgeler, hata kıtalar vardı. (Örneğın iki Amerika kıtası ve Afrikanın büyük bir parçası). Bugün ise dünyanın en uzak köşeleri bile modern savaş uçakları ve füzelelerin ayağının dibindedir. Savaş yalnız cephedeki orduları yoketmekle kalmayacak, gerilerde, çok uzaklardaki sivil halka kadar erişecektir. Özellikle endişe veren durum, üçüncü dünya savaşının emperyalistler tarafından bir atom savaşı olarak düşünülmesi ve tasarlanmasıdır, Oysaki atomik ve termonükleer silahların etki alanı öylesine geniş, atmosfere radyo-aktif serpintilerin bulaşması tehlikesi öylesine büyüktürki, bir ya da iki hidrojen bombasının patlatılması, küçük ülkeler bir yana, orta büyüklükte bir Avrupa devletinin mahvolması demektir.

Amerika'nın Hiroşima ve Nagazaki'de 300 bin suçsuz insanı kavuran nükleer bombalarının, bugün bile o yerlerde binlerce izi vardır. Bu topraklarda bir tek ot bile yetişmemekte, radyoaktif serpintinin açtığı yaralar bütün insanlarda görülebilmektedir. ABD daha o günlerde nükleer bombaları, Sovyetlere karşı «koz» olarak kullanmaya başladı ve korkunç bir nükleer silahlanma yarışını başlattı. Hepsinden tehlikelisi, Tekelci sermayenin en saldırgan çevreleri, 1930'larda Sovyetlere karşı oynamaya çalışıp beceremedikleri «Hitler Kozu»nun bugün «Çin kozu» şeklinde oynamaya yeltenmeleridir. Çin'in Vietnamaya dolaysız saldırısı işte bu tehlikeli oyunun dolaysız sonucu olarak ortaya çıktı.

Emperyalizmin insanlık düşmanı karakterini açığa vuran özelliklerden biri de, çağdaş kapitalizmin, millitarist ekonomi temelleri üzerine oturtulmuş olmasıdır. Bu olguya kısaca ekonominin askerileştirilmesi denir. Ekonominin askerileştirilmesi, sa-

nayin önemli bir kesiminin savaş ve savaş malzemesi üretimine dönüştürülmesi demektir. İkinci dünya savaşından önce, ABD'de, doğrudan doğruya savaş için ayrılan para, bütçe giderlerinin % 14'ünü oluştururken, 1953'ten bugüne kadar federal bütçenin üçte ikisine ulaşmıştır.

Ekonominin askerileştirilmesi, silahlanma yarışı, savaş tehlikesi yaratıyor. Bunun içindirki Sovyetler Birliği diğer sosyalist ülkeler ve barış sever bütün insanlık, genel ve tam bir silahsızlanma uğruna sonuna kadar savaşım vermektedir. Emperyalist devletler, genel ve tam bir silahsızlanmayı istemiyorlar. Neden? Çünkü, silahlanma yarışı, tekellerin karlarını geniş ölçüde kabartıyor.

Amerikan tekellerinin 1938'de 3.3 milyar olan kazançlarının 1962'de 51 milyarı aşması, yani 15 kattan fazla bir artış, işte böyle oluşmuştur.

Emekçilerin hünerli elleri ve yaratıcı zekalarıyla meydana getirilen sayısız değerler, onların yaşayışlarını iyileştirme alanında değil, korkunç ölüm ve yıkım silahlarının üretiminde kullanılmaktadır. Örneğin, kapitalist ülkeler silahlanma için yılda ortalama 100 milyar dolardan fazla para sarfetmektedirler. Bu paralar barış yolunda harcansa, az gelişmiş ülkelerin ekonomisinin hızla gelişeceği ve bütün insanlığın kısa bir zamanda yüksek bir refah düzeyine ulaşacağı şüphesizdir. Fakat emperyalizm varoldukça bunun gerçekleşmesi olanaksızdır. Çünkü tekeller en büyük karı askeri üretimden sağlamaktadırlar.

Çağımızda bilim ve teknoloji dev adımlarla ilerlemektedir. Lakin tekeller, insan zekasının bu buluşlarından insanların çıkarları için yararlanılmasına sadece engel olarak kalmamakta, aynı zamanda bunlardan korkunç silahlar yapımında yararlanarak, bu buluşları insana karşı kullanmaktadırlar.

Bilim ve teknik alanındaki buluşların askerlik işlerinde kullanılması insanlık için büyük bir tehlike teşkil etmektedir. Bütün Amerikan bilginleriyle mühendislerinin üçte ikisi, İngilterede de beşte üçü askerlikle ilgili konular üzerinde çalıştırılmakta-

dırlar. ABD'de bilim için ayrılan paraların % 70'i askeri işle-
rin incelenmesine sarfedilmektedir.

Kapitalist ülkelerde en büyük bilimsel buluşlar, öncelikle askeri alanlarda uygulandılar. Nükleer fizyonun başarıları, öncelikle atom bombasının nükleer füzelerin ve hidrojen bombalarının yapımında kullanıldı. Elektronik alanında da elde edilen ilk sonuç radardı.

Ekonominin askerileştirilmesi sadece, bilimsel ve teknolojik gelişmelerde işçiye arkasını dönmekle kalmaz, aynı zamanda üretimin yeterliliğinin de azaltır. Askeri amaçlara az para harcayan bazı gelişmiş kapitalist ülkelerin (örneğin-Japonya) yüksek üretim verimine ulaşmalarında garipsenecek bir yan yoktur.

Ekonominin diğer alanlarına zararlı sonuçlar getirerek, silah yapımı büyük miktarda kalifiye işçiyi, barışçı görevlerden kendine çeker. ABD eski Başbakanlarından Kennedy, bakınız ekonomik raporlarından birinde ne diyor.

«Bilimsel ve teknolojik sınırlarımızı keşfetmekte kullanılacak eğitim görmüş insanların 2/3'ü ülkenin savunmayla ilgili uzay ve nükleer enerji araştırmalarında çalışmaktadır. Fakat bu önemli istemleri zekice karşılarken Amerikan ekonomisinin sivil sektörlerinde kullanılacak değerli bilim adamları ve mühendis kaynaklarını büyük ölçüde sınırlandırarak, bunun bedelini kendimiz ödedik.» (Başkanın, Kongreye sunulan ekonomik raporu. Ocak 1963. say: 25)

Zaten döviz buhranlarının eflasyonun ve kapitalist ülkelerin ulusal bütçe açıklarının başlıca nedenlerinden biri, askeri harcama düzeyinin yükselmesidir.

Emperyalizmin saldırganlığından çıkan millitarizm, emperyalizmde, tekeli burjuvazinin egemenliğinin korunması ve yaygınlaştırılması biçimlerinden biridir. «Modern millitarizm, kapitalizmin bir sonucudur. Her iki biçimi ile kapitalizmin, bir yaşam belirtisini meydana getirir: Dış çekişmelerinde kapitalist devletlerin başvurduğu askeri güç (dışa dönük millitarizm) ve

proleteryanın tüm (ekonomik ve politik) hareketlerini bastırmak için egemen sınıfın elinde silah olarak (içe dönük millitarizm).»

(Lenin: savaşı millitarizm ve sosyal demokrasinin anti-militarist taktiği sayfa: 187)

Herşeyden önce tekelci sermayenin en tutucu ve en saldırgan çevreleri militarizmin sosyal alt yapısını oluştururlar.

Militaristleşme, emperyalizmde toplumsal yaşamın her alanına girer: İç ve dış politika, iktisat politikası, ideoloji ve kültür. Devletle birleşmiş tekeleci kapitalizm, bir yandan militarizmi kürüklerken, militarizm devletle bütünleşmiş tekelci kapitalizmin gelişmesini hızlandırır. Militarist istilalar, aynı zamanda psikolojik savaşın ardından koşmak, işçi sınıfının ve diğer emekçi kitlenin baskı altına alması için el atılan tedbirler (Sıkıyönetim uygulamalar vb.), ekonominin askerleştirilmesi, özellikle silah sanayinin büyümesi, antikominizm, ve savaş ideolojisinin göklere çıkartmaları... Bunlar emperyalist ülkelerdeki toplumsal yaşamın militaristleşmenin görünüm biçimleridir. Bu gelişim, günümüzde en saldırgan emperyalist ana güçleri oluşturan ABD ve FAC'da özellikle belirginleşmiştir.

Burjuva ideologları, silah öğretimini bilimsel-teknik devrimin en tayin edici itici gücü olarak göstermeye çalışıyorlar. Kuşkusuz emperyalizmin içinde geçerlidir. Bu olgu. Tekelci burjuvazi, gerçekten de bilim ve tekniği, her şeyden önce militaristleşmede, canice savaşlarını hazırlanması ve yürütülmesinde kullanmaktadır. Gücünü kuruması ve yaygınlaştırmalar uğruna emperyalist devlet, sürekli olarak silahlanma giderini artırır; daha yüksek düzeydeki silah tekniğine ulaşmaya çabalar, böylece en yüksek karları sağlar... Bilimsel-teknik devrimin, yani üretim güçlerinin gelişmesinin, hemen hemen üretim güçlerinin kitle halinde imhasına yarıyan araçların üretime bağlı olması, kapitalizmin çürümüş ve tamamen çağı geçmiş olduğunu kanıtlamaz mı?

1964'te Amerika Birleşik Devletlerinde devlet düzeyinde kullanılan 1700 elektronik harp aygıtının 400'den fazlası Pentagon'un hizmetinde idi. Ayrıca NASA (Ulusal Hava yolculuğu

ve uzay merkezi) ve atom enerji merkezinin elinde büyük bir miktar bilgisayar bulunmaktadır. Oralarda yerleştirilmiş bulunan elektronik beyinlerle emperyalizmin özlemini çektiği bu insanlık geleceğinin tüyler ürpertici görüntüleri boyvermektedir. Bugün Pentagon ve öteki kuruluşların bürolarında hayali savaşlar yapılmaktadır...

Oysa insanlar toplumun ana üretim güçleridir. Her iki dünya savaşından sonra ölen milyonlarca insan mali sermayenin egemen güçlerini yol açtıkları savaş cehennemine atılan ve mali sermaye çıkarlarına, militaristlerin kazanç ve egemenlik hırslarını kurban edilen umut dolu milyonlarca insan bu emperyalist zihniyetin tüyler ürpertici bilançosunu teşkil etmektedir.

Üstelik ekonominin askerileştirilmesi ve silahlanma harcamaları milyonlarca insanın yaşama koşullarında kötüleşmeye yol açar. Silahlanma harcamaları vergiler ve enflasyon yolu ile işçi sınıfı ve diğer emekçi sınıf ve tabakaların omuzlarına yüklenir. İşsizlik artar. Ekonomik bunalımlar daha sık tekrarlanır olur. Üretim sürecinin gelişimi sekteye uğrar.

Emperyalizmin işlediği bu suçlar ve cinayetlerin devletlerle bütünleşmiş tekeli kapitalizmin saldırganlığına ve silahlanma politikasına karşı, halkların sürdürdükleri direnmeler artmaktadır. Dünya işçi sınıfı ve emekçilerinin barış önlemleri, sosyalizm kavramı ile birleşmektedir.

Olgular, halkların sosyalizmde barışın çıkacağına olan inançlarını keskinleştirmektedir.

«Bizim sosyalist üretim ilişkilerinden yayılma çabaları çıkmaz. Birlikte meydana getirdiğimiz halk serveti, içinde yayılma ve büyüme eğilimleri taşıyan ve kendine yeni etkin alanları arayan sermayeye dönüşmez. Büyük çabalarla yeniden sağlanan halk servetini içinde sosyalist insan toplumu için, kendimiz için kullanmasını gayet iyi biliriz.»

(Walter Ulbrichk — Sosyalist toplum sisteminin gelişimi
S — 6)

Bütün bunlardan çıkan sonuç şudur: Kapitalizm, emekçi insanların, tüm insanlığın can düşmanıdır. Emekçiler, insanlık haklarını, insanlık onurlarının ayaklar altında çiğnenmesine elbetteki razı olamazlar. Bu yüzden emperyalizmden kurtulmak için çetin bir mücadele yürütmektedirler. Dünya sosyalist sistemi ve uluslar arası işçi sınıfı hareketi bu onurlu savaşımın ön safında bulunmaktadırlar. Birde ABD tekeli sermayesinin saldırgan çevrelerinin yarattığı, barış için tehlikeli bir strateji olan soğuk savaş var. Acaba soğuk savaş stratejisini ortaya çıkaran nedenler nelerdir? Soğuk savaş ne demektir?. Şimdi kısaca bu konuya değinmek istiyoruz:

İkinci emperyalist paylaşım savaşı sonrası ABD tekellilerin geniş hedefler saptıyorlardı: Kapitalist kamp içerisinde egemen yerlerini sağlamlaştıracaklardır. Ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerini ezecekler, eski sömürge sistemini büsbütün dağıtmak için dümen çevirip bu sistemin kontrolleri altında bulunduran gözü doymak bilmez eski sömürgecilerin ayağını kaydıracaklar, kapitalizmin çelişkileri sosyalist sistemin zararına çözmeye kalkışarak kapitalizmin çöküşünü durduracak, yani dünya sosyalist sistemine karşı savaş açacaklardı... Bu programı uygulamada kırıktık noktaları Sovyetler Birliğine ve halk demokrasilerine karşı SOĞUK SAVAŞ'tı.

Soğuk savaş kışkırtıcıları, daha önce, Hitler faşizmine karşı savaşlarındaki yigit müttefikleri Sovyetler Birliğinin aleyhinde propaganda yaparak, bunda Sovyet ve kominizmin düşmanlığı yaratmak, şüphe inandırmak, sosyalist sisteme duyulan saygı ve güveni sarsmak için çok çaba ve uzun bir zaman gerektiğini anladılar. Bu nedenle, soğuk savaşın ilk hedefi, büyük bir Sovyet düşmanı, anti-komünist bir blok yaratmayı başarabilmek

için uluslararası atmosferi zehilemekti.

«Soğuk-savaş, barışla savaş arasında, kararsız bir-geçiş durumu, silahlı savaşla burun buruna bir siyasi hu-

zursuzluk durumudur. Soğuk savaş, yapay olarak yaratılan ve sürdürülen uluslararası bir gerginlik, eşitliğe dayanan uluslararası işbirliğini reddedilmesi, sosyalist ülkelere karşı baskı ve dikta yönetimlerine başvurusudur. Soğuk savaş batı-doğu arasındaki ticari alışverişin en azına indirilmesi, barış zamanında, sınırlı ihracat ve ithalat kontenjan listelerinin kullanılması, ekonomik ambargo ve abluka konulması; kültürel ilişki ve bilimsel temasların kesilmesi ya da en azına indirilmesi; görünüşte normal diplomatik ilişkilerin sürdürüldüğü sosyalist devletlere karşı, geniş çapta boyunca eylemler ve sabotajlar düzenlenmesi demektir).

(Uluslararası komünist hareketin teori ve tekniği-S: 329)

ABD tekkelci sermayesinin saldırgan çevreleri, soğuk savaş sayesinde, diğer kapitalist ülkeleri buyruğu altına almayı, «Sovyet tehditi» umacısını kullanarak, onları, kendi iradesine sessizce boyun eğen uydular haline getirmeyi hesaplamaktadır.

Soğuk savaşla birlikte «Komünizm tehlikesine karşı savaşmak» gibi asılsız bir gerekçe ile, yabancı topraklarda askeri bloklarda ve stratejik üslerden oluşan saldırgan bir sistem yaratıldı.

EMPERYALİZMİN ASKERSEL KURULUŞLARI VE NATO:

II nci emperyalist paylaşım savaşı sonrası kapitalizm, genel krizinin üçüncü aşamasına girmesiyle birlikte gittikçe daha fazla sayıda yeni ülke emperyalist-kapitalist sistemden kopmaktadır; sosyalizmle yaptığı ekonomik yarışta emperyalizmin durumu zayıflamaktadır; emperyalizmin sömürge sistemi çökmektedir; devletle bütünleşmiş tekeller sermayenin ortaya çıkışı ve militarizmin yaygınlaştırılmasıyla, emperyalizmin çelişkilerinde derinleşmiştir; konjontürel bunalımlardan kapitalist ekonominin

iç dengesi sallantıya girmekte, içten içe çürüme başını alıp gitmektedir: Bu olgu, kapitalizmin üretim güçlerinden daha az yararlanabilir olmasıyla kendini gösterir. Sürükleyici bir üretim artışı, dönemsel krizler, üretim kapitalizmin yetersiz yüklenmesi kronik işsizlik kapitalist ekonomiyi can evinden vurmakta; emekle sermaye arasındaki mücadele kızışmaktadır, politik tutuculuk her alanda görülmemiş biçimde kol gezmektedir.

Asalaklaşmış, çürümüş ve can çekişen emperyalizm tıpkı köşeye sıkıştırılmış bir kedi gibi şuarsuzca çırpınmaktadır. İşte, günümüzde olağanüstü artış gösteren emperyalist güçlerin saldırganlığı, emperyalizmin «büyüyen kudretinin» bir belirtisi değil, durumunun zayıflatmasına gösterdiği tepkinin bir ifadesi olup, ne kadar tehlikeli ise, o kadarda sonuçsuz kalmaya mahkum bir denemedir. Ama her şeye rağmen emperyalizm hala gücünü tamamen kaybetmiş değil, o dünya halkları ve tüm insanlık karşısında hala büyük her tehlike olarak durmaktadır.

Emperyalizmin askesel kuruluşlarından NATO'yu işte bu can çekişme döneminin önderi olarak kabul edebiliriz. Emperyalizmin oluşturduğu saldırgan sistemin merkezinde 4 Nisan 1949 da kurulan ve 15 ülkeyi (ABD, İngiltere, Fransa, Batı Almanya, Kanada, Türkiye, Portekiz, Yunanistan, İtalya, Belçika, Hollanda Norvaç, Danimarka, Lüksemburg ve İzlanda) kapsamına alan Kuzey Atlantik Paktı (NATO) dur. Bu paktı, yakın ve orta-doğuda önceleri Bağdat Paktı adını taşıyan, sonraları CENTO denilen anlaşma ile bütünleşmişti. (Üye ülkeler; İngiltere, Türkiye, Pakistan, İran ve gerçekte bu pakтын üç temel komisyonuna, yeni ekonomik, askeri komisyonlara ve «bozguncu eylemlere karşı mücadele» komisyonlarına katılan ABD..) Fakat İran'daki halk hareketinden sonra emperyalizmin oluşturduğu bu saldırgan pakt dağıldı. Ayrıca 22 Nisan 1952'de Pasifikte bir yardımcı emperyalist blok daha kuruldu; ANZUS adı verilen, Avusturalya, Yeni Zelanda ve ABD'yi içine alan bu saldırgan bloktan başka, 8 Eylül 1954'te, maniladaki bir konfe-

rasta ABD, İngiltere, Fransa, Avustralya, Yeni Zelanda ile Tayland, Pakistan ve Filipin'leri birleştiren, güneydoğu anlaşması örgütü (CEATO) nun kuruluş anlaşmasının imzalanması izledi. Aslında bu dört saldırgan emperyalist blokun içinde de ABD'nin yer almış olması bizi şaşırtmamalı, Çünkü bu dört örgütün de baş mimarı ABD'dir. Üstelik antlaşmalardan sonra ABD, müttefik ve uydulardan toprakları üzerinde Amerikan üsleri (Özellikle hava üsleri ve füze rampaları, limanlar) kurma ve bunlardan istediği şekilde yararlanma hakkında elde etti.

Bu dört askeri emperyalist bloktan, özellikle saldırgan sistemin merkezinde bulunan, halkımızın ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi önünde büyük bir tehdit unsuru olarak duran NATO'yu ele alacağız. NATO'yu tanıtmaya, onun saldırgan yüzünü sergilemeye, dünya devrim sürecinin; tüm dünya halklarının işçi sınıfı hareketi ve Kürdistan Ulusal Demokratik muhalefeti önündeki büyük bir tehdit unsuru olan durumunu açıklamaya çalışacağız. Kanımızca, askersel-politik blokların ortaya çıkmasının nedenlerini onların sınıfsal karakterlerini ve amaçlarını açıklamak gerçekten çok büyük bir önem taşıyor.

Kuzey Atlantik bloku NATO'nun varlığı bugün 30 yılı bulmaktadır. Bu zaman süresince dev bir askeri mekanizma haline gelmiştir. Geçen yaz Amerika Time Dergisi eski başkan Theodore Roosevelt'in bir öğüdünü anımsatarak şöyle yazıyordu:

«Sert konuş ve elinde onlara ciddi olduğunu gösterecek büyüklükte bir sopa taşı» (Time Dergisi-12 Haziran 1978 S: 18) İşte Kuzey Atlantik bloku Nato; Washington'un politikasının ardındaki bu büyük sopadır.

NATO'nun 30 yıl boyunca sürdürdüğü eylemlerin bir analizi yapılırsa kesin olarak şu söylenebilir: Bu askersel-Politik blokun başlıca işlevi ve eylemlerinin birincil hedefi, kapitalist sistemin varlığını koruması ve sürdürebilmesi için savaş olmuştur. Avrupa'daki Nato askersel birlikleri Genel Kurmay Başkanı A.

Haig'in Nato'yu «tüm kapitalist sistemin güvencesi» diye adlandırması bir rastlantı olmasa gerek.

NATO, kapitalizmin güvencesi olma güveninin iki yoldan sürdürüyor - Birincisi, askersel gücünü hızla artırmakla, silahlanma yarışını ve nükleer silahlar yapımını hızlandırmakla, hem atom, hem klasik silahlarla dünya sosyalist sistemine ve özellikle Sovyetler Birliğine karşı saldırı planları düzenlemekle. İkincisi, kapitalist ülkelerde, gelişme yolundaki ülkeler ve ulusal kurtuluş hareketinin yükseldiği ülkelerde ilerici, devrimci, edmokratik güçlerin hareketlerini boğma çabalarıyla.

Kuzey Atlantik Bloku NATO'nun eylemlerindeki iki ana yön: Dünya sosyalist sistemine ve bağımlı sömürge ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketlerine karşı olan dış politik yönü ve kendi cephe gerisinde kendi sınıf düşmanına yani işçi sınıfı ve diğer emekçi kitlelere karşı olan iç politik yönü, işte Nato'nun sınıfsal niteliğini bu eylemlerde açıkça görmek mümkündür.

Nato, kurulduğundan beri sosyalist ülkelere karşı askersel cepheleşme politikası uygulamaktadır. Yığınları «Komünizm tehlikesi»yle korkutma ve başlıca amaç anti-sovyetizm yönünde propaganda yoluyla, savaş hazırlıklarını haklı gösterme çabası içindedir.

— Sovyetler Birliğinde savaş propagandasını yasaklayan yasalar çıkarılırken NATO üyesi ülkelerde aslında barış propagandası bile yasaklandı, barış sever güçler tutuklanıp, «Vatan haini» «Moskova ajanı» diye suçlandılar ve suçlanmaktadırlar.

Türkiye, ABD emperyalizmine karşı dişiyle tırnağıyla savaştan Kore halkına karşı, Nato saflarında savaşırken buna muhalefet eden Barışseverler Derneği'nin nasıl kapatılıp, yöneticilerinin zindanlara nasıl tıkıldığı hala taptaze anılardadır.

Kuruluşunun ilk gününden bu yana NATO, emperyalist ve sömürgeci güçlerin ulusal kurtuluş hareketlerine karşı bir savaş örgütü olmuştur. NATO, Fransa'nın Cezayir'e karşı açtığı savaşı

her yönden destekledi. 1956'da Güney Avrupa'daki askersel güçlerini, Süveyş'e çıkarma yapan Fransız ve İngiliz emperyalistlerinin emrine verdi. ABD'nin Lübnan'a ve İngiltere'nin Ürdün'e 1958'deki dolaysız saldırısına baş destek oldu, hatta Lübnan saldırısında NATO'nun Türkiye'deki İncirlik Üstü yoğun kullanıldı. NATO, Kıbrıs'ı «Batmaz Uçak Gemisi» durumuna getirmek için değişik, çeşitli girişimlerde bulundu. Filistin Halkına karşı yağma ve soykırım politikasını azgınca sürdüren İsrail siyonizmi NATO'dan büyük destek gördü. Bunlar günümüzde de sürüyor. Angola, Mozambik, ve Gine-Bissao halklarının Portekiz sömürgecilerine karşı yürüttükleri bağımsızlık savaşında NATO'nun Portekiz'e verdiği her türlü destek hatırlardadır. Bugünde ırkçı-beyaz Güney Afrika yönetimine her türlü desteği sağlamaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda 1958'de Nato çevresinde özel bir Afrika Komisyonu kuruldu. Saldırgan Nato, kuruluşundan bu yana sosyalist ülkelere ve bağımsızlığına yeni kavuşmuş genç devletlere karşı 130'dan fazla saldırı düzenlemiştir. Görülüyorki nerede bir bağımsızlık ve özgürlük savaşı varsa karşısında mutlaka dolaylı veya dolaysız olarak NATO, vardır. Bu belirlemenden hareketle, Kürdistan Ulusal Demokratik Halk Devrimi önünde en büyük askeri güç olarak NATO duracaktır! diyebiliriz.

NATO'nun üye ülkelerin içişlerine karışmasını «haklı» göstermek için Kuzey Atlantik anlaştmasına özel bir madde konmuştur. Bu madde de :

«Üyelerden herhangi biri toprak bütünlüğünün, politik bağımsızlığının, ya da güvenliğinin tehlikeye düştüğünü öne sürerse»

NATO ülkeleri arasında danışma toplantıları ve hatta müdahale hakkı öngörülüyor. Bu saldırgan blokun baş patronu olan ABD'nin, NATO'ya üye ülkelerle yaptığı ikili anlaşmalarda yine aynı amacı güdüyor. Bu anlaşmalarda her türlü halk direnişleri «dolaylı saldırı» sayılıyor. Böylece Amerikaya, Nato

üyeleri ülkelerin işlerine karışma, emperyalizmden yana rejimleri koruma, gerektiğinde askeri darbe ya da müdahalelerle faşizmi tezgahlama olanağı sağlıyor. Yunanistan'da 1967'de faşist bir darbeyle işbaşına gelen albaylar cuntası, gerçekte Nato'nun gizli «Prometevs» planını uyguladı. Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin, ulusal demokratik muhalefetin ve anti-emperyalist demokratik hareketin güçlenmesi karşısında 12 Mart 1971 Sıkıyönetiminde, hatta bugün ülkemizin 16 ili olmak üzere toplam 19 ilde uygulanan sıkıyönetim de de Nato eğemen çevrelerinin, en başta Amerikan emperyalizminin rolü olmuştur. Bu gerçeği eski dışişleri bakanlarından Çağlayangil «CIA içimizde» diyerek açığa vuruyordu.

Bunun yanısıra, Batı Avrupa ülkelerinde çıkacak «İç karışıklıkları» bastırmak ve yok etmek için ABD generaline yetki veren «Operatif 101-1» planı vardır. 1976'larında Nato Konseyinin Williamsburg'da (ABD) yaptığı 22 nci toplantısında, Batı Avrupa ülkelerinde, komünistlerin hükümete katılmalarına karşı çıkılması vurgulanıyordu. Hatta Fransa, İtalya ve İzlanda'da bunun canlı örnekleri yaşandı.

NATO; işçi sınıfı hareketlerini ve ulusal kurtuluş savaşlarını sindirmek demokratik güçlere gözdağını vermek amacıyla sık sık gövde gösterileri yapıyor. Akdenizde yapılan NATO manevraları bölge ülkelerinde ve burada Türkiye'de gelişen devrimci harekete gözdağı vermek amacını güdüyor.

Nato'nun Doğu Akdenizdeki «Kararlılık Gösterisi - 79 Sonbahar tatbikatları», Nato kuvvetlerini Saroz körfezine yaptıkları anfibik çıkartma ve bu amaçla Merzifon Hava Üssüne ABD uçaklarının, Balıkesir Hava Üssüne Amerikan deniz piyadelerinin indirilmesi bunlar enyakın örnekleri arasındadır. Nato'ya bağlı çok uluslu kuvvetler arasındaki koordinasyonu geliştirmek ve Nato'nun güney kanadında, özellikle Türkiye bölgesine yönelik bir tecavüzü caydırma komusundaki hazırlığı göstermek

üzere yapıldığı bildirilen askeri tatbikat, aslında Balkanlar'da gelişmekte olan barış ve kardeşliğe, Bulgaristan'ın toprak bütünlüğüne ve bölgedeki politik, askeri yumuşamaya, Türkiye'nin komşularıyla gelişmekte olan olumlu ilişkilerini tahrik etmeye ve devrimci harekete gözdağı vermeye yönelikti;

Nato elebaşları, 1966'larda Nato'nun askersel örgütünden çekilen Fransa'yı ve 1974 yılında Nato'nun askeri kanadından ayrılan Yunanistan'ı örgütüne yeniden almak, İspanya'yı bu saldırgan bloka katmaya uğraşıyorlar, Avusturya ve İrlanda'yı yansızlıktan vazgeçirmek ve onları da askeri bağlaşımlara çekmeye çalışıyorlar. Norveç üstündeki baskılarını artırıyor, bu ülkeye atom silahları ve yabancı silahlı birlikler yerleştirmek istiyorlar. Kıbrıs'ı Akdenizin «Batmayan bir uçak gemisi» ve Nato'nun stratejik bir üssü haline getirme çabalarını yoğun sürdürüyorlar. Son zamanlarda basından sızan haberlere göre, Nato, Kıbrıs'taki Agratur İngiliz üslerine nükleer Cruise füzeleri yerleştirmek istiyor. Tabii ki, bu füzeler Sovyetler Birliği ve sosyalist Avrupa ülkelerini bölgedeki kurtuluş hareketlerini ve demokratik güçleri hedef alacak.

Kendine Kuzey Atlantik Örgütü diyen NATO, özellikle son yıllarda eylemlerini bu bölgeden çok daha uzaklara, Afrika, Basra köfezi ve Hint okyanusu gibi bölgelere yaymıştır. Nato'nun Zaire'ye silahlı çıkarması, «bunalım bölgeleri» için özel çevik birlikler oluşturması, bu emperyalist saldırgan blokun politikasında yeni ve çok tehlikeli bir çizgiyi açığa vuruyor. Geçenlerde Granma'da (Küba basını) çıkan bir yazıda Nato'nun Rodezye'da paralı asker tuttuğundan söz ediyordu. Haber şöyle;

«Paralı asker denen cinayet şebekeleri için gereken para çok geniş çevreden sağlanmaktadır. Salisbury rejiminin sürekli saldırılarına hedef olan Mozambik'de bir haber ajansı, geçenlerde, Nato üslerinin Rodezya'daki paralı askerleri finanse edebilmek için özel bir fon kur-

duklarını açıkladı. Bu, Rodezya'nın doğal kaynaklarını sömürmeyi, bu ülkedeki konumlarını korumayı amaçlayan emperyalistlerin çabalarının bir kısmını oluşturmaktadır. Paralı asker konusundaki uluslararası anlaşma gözardı edilerek, bugün sayıları 15 bini bulan paralı asker toplama işlemi Nato ülkelerinin gözetiminde yapılmaktadır, Merkezi haber alma ajansı CIA'da ABD, Güney Afrika, İngiltere ve diğer ülkelerde paralı asker şebekelerinin oluşmasında önemli bir rol oynamaktadır.»

Saldırgan emperyalist çevreler son zamanlarda tehlikeli bir oyuna daha girişmeye çalışıyorlar. Güney Doğu Asya ülkelerinin bölgesel örgütü ASEAN'ın askersel bir bloka dönüştürmek ve bir güney Atlantik Paktı (SATO) kurmak amacını güdüyorlar. Basra Körfezi kıyılarında, yakın ve orta doğuda, çekirdeği İsrail siyonizmi ve Mısır gericiliğini oluşturduğu yeni bir saldırgan pakt oluşturmayı planlıyorlar. Pekin hegemonyacılarından kendi amaçları için yararlanıyorlar. Bunda başarılı oldular. Anti-sovyetizmi politikasının tek ölçütü yapan Çin, emperyalizmin uzak doğudaki bağlaştığı, Nato'nun 16. üyesi durumuna gelmiştir. Emperyalizmin direktifleri sonucunda sosyalist Vietnamaya yapılan son barbarca saldırı, bunun en son ve en somut örneğidir.

Nato içinde Federal Almanya Cumhuriyetinin roluda bir sır değildir. FAC, savaş sonrasındaki ilk yıllardan başlayarak Batı Almanya'nın militarist ve intikamcı çevrelerine bel bağlayan ABD tekelci sermayesinin yardımıyla, dünya kapitalist sisteminde ekonomik ve politik bakımından en etkili devletlerden biri haline gelmiştir. Alman komünist partisinin program taslağında şöyle deniyor:

«FAC, Batı Avrupa'nın en güçlü askersel gücü ve Amerika'nın Avrupa'daki baş bağlaştığı olarak, Nato'da

kilit konumlarında bulunmakta ve saldırgan askersel blokun stratejisine önemli bir etki yapmaktadır.» (Entwurf, programm der Deutschen Kommunistischen Partei, Neues 1977 s: 16)

Bonn, Kuzey Atlantik blokunun dizginsiz silah sürümünün ateşli bir destekcisidir. Ortaklarını Nato'nun askersel kudretini yapılandırmaya teşvik etmektedir. Nötron bombasının en ateşli savunucularından biridir. FAC, egemen çevreleri Batı Alman ve Avrupa topraklarında ABD ordularının büyük birliklerinin bulunmasının çıkarlarına olduğuna hiçte gizlemiyorlar. Batı Alman Bundeswher'i (Federal Ordu) Nato'nun sosyalist topluluğun sınır boylarında bir saat düzenliğiyle sahnelediği bütün «güç gösterileri» inde sürekli hazır ve nazırdır.

Yalnız FAC değil, tüm Batı Avrupa ülkeleri hâlâ Waşington'un ekonomik, politik ve askersel çıkarlarının baş hedefi olmayı sürdürüyor ve görünür gelecekte de sürdürecektir. Pentagon için Batı Avrupa bölgesi, sosyalist ülkelere karşı bir saldırı savaşı başlatması halinde Birleşik Amerika'nın topraklarını koruyacak olan bir tampondur. Nötron bombasının Avrupa sahnesinde kullanılması olasılığına ilişkin planlar bu konuda bir fikir vermiyormu? Bu planların ardındaki varsayım böyle bir bombayla saldırıya uğrayan ülkenin saldırganına aynı düzeyde taktik silahlarla karşılık vereceği yolundadır. Ve Birleşik Amerika Avrupa'da kullanılabilecek taktik silahlar dizisinden uzakta, güvenlidir. Pentagon, bağlaşıklarından milyonlarca insanın canı pahasına ABD'yi anında gelecek bir karşılıktan korunmayı umud ediyor. Son zamanlarda bu planların bir uygulanması daha gerçekleştirilmek isteniyor. Plana göre, FAC, İngiltere, Belçika ve Hollanda'daki ABD hava üslerine herbiri 1000 Km. üzerinde menzile sahip, 572 yeni nükleer silah ve bunları taşıyıcı Cruise, adlı kıtalar arası füzeler yerleştirilmeye çalışılıyor. Ayrıca dünyanın herhangi bir köşesine müdahale edebilecek 100,000

kişilik acil müdahale gücü oluşturan ABD, kuracağı birlikleri taşımak içinse Nato ülkelerinin elindeki sivil uçakların gerektiğinde nakliye uçağı haline dönüştürülmesini istiyor. ABD'nin yakın ve orta doğu içinde çok tehlikeli planları var. Pentagonunun olanı bir hırslı müdahale alanı olarak belirlediği yer, Orta Doğuda, Doğu Akdenizden İran Körfezine kadar uzanan, Mısır'ı, Arabistan'ı Körfez Emirliklerini ve bunlara ek olarak İsrail'i içeren bölgedir. Pentagon «İsrail'in kesin bir askeri bozguna uğramasına asla izin veremeyeceğiz» demektedir. Körfeze gelince, ABD savunma Bakanı Brown, geçen yıl, İran'ın ABD yörüngesinden çıkmasından önce, «İran Körfezinin hayati önemdeki petrol kaynaklarını Sovyetlerin denetim altına alması Nato'nun birliğini bozabilir, hatta Nato'nun kendini savunma gücünü bile yok edebilir» diyordu. Son bir yılda bu hazırlıklar hızlandırıldı. Londra'da yayınlanan «New Afrikan» dergisi yakın doğuda kullanılmak üzere eğitilen Amerikan «Vurucu güçleri»nin sayısının 100 bin kişiye ulaştığını bildiriyor. Pentagon kurumlarının amaçları; yakın doğuda bir ABD askeri komutanlığının kurulması; gerektiğinde «petrol tesislerinin korunması» için havadan yakın doğuya gönderilecek özel bir grubun oluşturulması; Arap denizinde ve Hint okyanusunun kuzey batısında askeri-deniz varlığının sağlanması ve bunun için 5. filonun kurulması.

Nato ve Pentagon'un Afrika içinde çok tehlikeli oyunları var. Örneğin; Irkçı Güney Afrika rejimine nükleer silahlar verilmesi, bunun en son kanıtı Güney Afrikanın 22 Eylül'de nükleer deneme yapması. Ayrıca bir roket tekeli olan ve Hitlerin «V-1» «V-2» roketlerini yapan uzmanların şimdi adı geçen tekelin yönetim kurulunda olduğu Otrak Firmasının Zaire'de nükleer silah üretmesi.

Nato'nun örgütleyicileri bugün Pasifik Okyanusunun kıyılarındada bağlaşıklık arıyorlar. Geçen yaz İngiltere'nin Batı Avru-

pa birliğindeki temsilcisi muhafazakâr millet vekili Fred Bennet, Pekin'in «batı demokrasisini savunma» konumunda yararlanılmasını önerdi. Nato'nun bu «politik kolu»nun kurulunun bir oturumunda söz alan Bennet Zerrece duraksamadan Çin ile Batı Avrupa arasında Sovyetler Birliğine karşı eylem birliği konusunda tam bir görüş ve çıkar uyumu bulunduğunu belirtti. General Haig'e gelince, o zaten Çin'i «Nato'nun Onaltıncı üyesi» sayıyor. Bunlar Pekin yönetimini atlantik politikasına bağlamak için en iyi oltanın onlara tank, uçak, top ve her çeşit silah verilmesi olduğunu söylüyorlar. ÇKP MK Politbüro üyesi ve Çin Savunma Bakanı Hsu Hsiang-Chien'in geçenlerde belirttiği gibi, Sovyetler Birliğini «Çin'in baş düşmanı» ilan eden Pekin'in bugünkü politikasının anti-Sovyet doğrultusunu benimsemekte ve bunlar Pekin'nin Nato'ya olan sempatisini, onaylamakta da haklılar. Zaten Maocular, utanmadan «proleter devrimci» maskesini takarak Nato'nun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gerektiğini söylemiyorlarmı? Hua Kou Feng'in son Batı Avrupa gezisi bu politikayı açıklamıyormu?

Emperyalist devletlerin, dünya sosyalist sistemi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketleri, tüm emekçi örgütleri ve partileri, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı oluşturdukları saldırgan Nato birlikleri karşısında, sosyalist devletler, halklarını, barışı ve sınırlarının dokunulmazlığını güvence altına almak ve saldırılardan korunmak amacıyla önlemler almak zorunda kaldılar. Bu önlemlerden en önemlisi, 14 Mayıs 1955'de yeni Nato'nun kurulmasından altı yıl sonra Varşova'da imzalanan «dostluk, işbirliği ve karşılıklı destek anlaşması»dır. Bununla yeni türden bir askersel-politik bağlaşıklık, Varşova paktı örgütü kuruldu.

Varşova Paktı amaçları açısından yep yeni tür bir örgüttür. Niteliğini üye ülkelerin sınırlarının ve barışın savunulması belirler. Varşova Paktı anlaşmasında, üye ülkeler barış ve güvenliğin sağlanması için, silahların genel indirimini sağlayacak etkin ön-

lemelerin alınması, atom ve hertür kırım silahlarının yasaklanması için uluslar arası çapta eyleme hazır olduklarını belirtirler. Bu anlaşmanın barışçı niteliği 11. maddede de belirginleşiyor. Burada, Avrupa'da kolektif bir güvenlik sistemin kurulmasıyla bu anlaşmanın yürürlükten kalkacağı vurgulanıyor. Dünya barışının güçlü güvencesi SSCB ve diğer sosyalist ülkeler defalarca Nato ve Varşova Paktlarının aynı anda dağıtılmasını önermişlerdir.

Varşova Paktı ülkeleri birçok kez emperyalizmin saldırgan girişimlerini boşa çıkardılar. Batı Berlin topraklarından emperyalizm Demokratik Alman Cumhuriyetinin, öteki Varşova Paktı ülkelerine karşı giriştiği yıkıcı eylemleri önlediler. 1968'de Çekoslovakya'da uluslar arası gericiliğin ve onun başlağı iç karşı devrimci güçlerin saldırılarına karşı sosyalizmin kazanımlarını savunmakta enternasyonalist yardımda bulundular. Sosyalist topluluk ülkeleri, Amerikan emperyalistlerini ve hegemonyacı Çin saldırganlarını topraklarından kovması için Vietnam halkına yardım elini uzattılar. Küba devriminin emperyalizme karşı savunulmasında Etyopya devriminin sağlam raylara oturtulmasında, Portekiz sömürgeciliğine karşı Angola, Mozambik ve Gine-Bissau halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşlarının desteklenmesinde önemli rol oynadılar. Bugün onlar, Filistin halkının emperyalizme ve onun uşağı İsrail siyonizmine karşı yürüttüğü onurlu savaşı; Rodezya, Nabıbya ve Afrika halklarının ırkçı rejimlere karşı kararlı savaşımını; Batı Sahra halkının bağımsızlık mücadelesini; Kamboçya, Nikaragua ve Afganistan halklarının devrimin kazanımlarını koruma mücadelelerini aktif olarak destekliyorlar.

Reel sosyalizmi savunmak, dünya barışı için ve devrim savaşları için vazgeçilmez bir koşuldur. Bu nedenle Varşova Paktının güçlenmesi, yalnız sosyalist sistemin değil, dünya devrim sürecinin ve tüm bölüklerinin yararındır.

Nato bugün gerçekten, tam bir savaş makinesi olup çıkmıştır. Bunu rakamlarla kanıtlamak için DAC-Uluslararası Politika ve Ekonomi Enstitüsünde çalışan araştırmacı Günter Wert tarafından hazırlanan bir incelemeden bölümler aktarmak istiyoruz.

«1976 da NATO ülkelerinin silahlı güçleri 5.329.000 subay ve er; ve buna ek olarak 5 milyonun üzerinde yedek askerden oluşmaktaydı. En büyük güç ABD nindi - 2.101.000 kişi; Türkiye'nin 674.000 askeri, Fransa'nın 585.000, FAC'nin 495.000, İtalya'nın 480.000 ve İngiltere'nin 346.000 askeri vardı.»

«1977'de Nato ülkelerinin silahlanma giderleri, yaklaşık 175 milyar dolara yükseldi. En büyük askersel bütçe ABD'nindir; 113 milyar dolar onu 16.6 milyar dolarla FAC; 13,7 milyar dolarla Fransa; 11,2 milyar dolarla İngiltere; 4.4 milyar dolarla İtalya; 3,4 milyar dolarla Hollanda; 3,3 milyar dolarla Kanada; 2.6 milyar dolarla Türkiye; 2,5 milyar dolarla Belçika; 1,2 milyar dolarla Norveç; 1,1 milyar dolarla Danimarka; 1,1 milyar dolarla Yunanistan, 508 milyon dolarla Portekiz ve 28 milyon dolarla da Lüksemburg izliyor. Blokun şu beş üyesi, bütçe giderlerinin % 20'den çoğunun askersel amaçlara ayırmaktadır: Yunanistan % 26'sını (1976), ABD %24,4 ünü, FAC % 22,9 unu, Türkiye % 21,1'ini ve Fransa % 20,4'ünü. Tüm olarak Nato ülkeleri son on yılda savaş hazırlıklarına 1300 milyar dolar harcamışlardır.»

«Avrupa'da Nato Yüksek Komutanlığının barış zamanında 66 tümeni 200 hava alanında üslenmiş, 3100 uçağı ve onbinlerce tankı bulunur. Avrupa bölgesinde Pentagon'nun 3000 taşıyıcı uçak üzerinde 7000 taktik nükleer savaş başlığı, füzeleri ve topları vardır.»
Emperyalızmin askersel kuruluşlar ve Nato konusunu bu

kadar açmışken Türkiye'nin Nato'ya girişi, Nato'daki yeri ve işçi sınıfı hareketiyle, ulusal demokratik muhalefetin yükselmesi karşısında büyük bir tehlike arzeden bu durumu incelemekten geçemeyeceğiz. Ama yazımızı yer kısıtlılığı nedeniyle şimdilik burada kestik ve bundan sonraki bölüme de gelecek sayıda yer vereceğiz.

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

30 Lira